

Platná znění právních předpisů s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Sociálně-právní ochrana dětí

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje sociálně-právní ochranu dětí a zaopatření zletilých nebo plně svéprávných fyzických osob po zániku pěstounské péče nebo ústavní výchovy.

~~(1)~~ **(2)** Sociálně-právní ochranou dětí (dále jen "sociálně-právní ochrana") se rozumí zejména

- a) ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c) působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny,
- d) zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováno ve vlastní rodině.

~~(2)~~ **(3)** Nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které upravují též ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte.

~~(3)~~ **(4)** Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti dávek pěstounské péče **nebo zaopatřovacího příspěvku**⁵⁵⁾.

§ 2a

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) **jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do osobní péče rozhodnutím soudu, a to ode dne vykonatelnosti takového rozhodnutí,**
- b) **osobou v evidenci fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,**
- c) **osobou pečující fyzická osoba,**

1. které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, pěstounské péče po přechodnou dobu nebo předpěstounské péče,
 2. která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,
 3. která osobně pečuje o dítě, podala-li návrh na svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte a není-li tato osobní péče o toto dítě zjevně bezdůvodná,
 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje,
- d) nezaopatřeným dítětem nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího státní sociální podporu,
 - e) ústavním zařízením zařízením pro péči o děti nebo mládež poskytující plné přímé zaopatření,
 - f) poskytováním plného přímého zaopatření je poskytování stravování, ubytování a ošacení.

§ 4

(1) Sociálně-právní ochranu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany, jimiž jsou

- a) krajské úřady,
- b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- c) obecní úřady a újezdní úřady; ustanovení tohoto zákona o obecních úřadech se vztahují i na újezdní úřady,
- d) ministerstvo,
- e) Úřad,
- f) Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“).

(2) Sociálně-právní ochranu dále zajišťují

- a) obce v samostatné působnosti,
- b) kraje v samostatné působnosti,
- c) komise pro sociálně-právní ochranu dětí,
- d) další právnické a fyzické osoby, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany pověřeny, (dále jen "pověřená osoba").

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává působnost v oblasti sociálně-právní ochrany, není-li působnost svěřena jinému orgánu sociálně-právní ochrany.

§ 4a

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) ~~jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu,~~
- b) ~~osobou pečující o dítě (dále jen „osoba pečující“) jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte,~~
 - 1. která je pěstounem,
 - 2. která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho pěstounem nebo poručníkem, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě⁵⁶⁾ nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
 - 3. které je před rozhodnutím soudu o svěřeni dítěte do pěstounské péče rozhodnutím soudu dočasně svěřeno do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem, a to po dobu trvání takové péče,
 - 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje, nebo
 - 5. která má v osobní péči dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, a to po dobu, po kterou probíhá soudní řízení o ustanovení této osoby poručníkem,
- e) ~~osobou v evidenci fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu.~~

⁵⁶⁾ § 11 až 16 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

(1) Obecní úřad je povinen

- a) vyhledávat děti uvedené v § 6,
- b) působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti,
- c) projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte,
- d) projednat s dítětem nedostatky v jeho chování,
- e) sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění⁸⁾ zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující,
- f) poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů,⁹⁾

g) oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6.

(2) Obec v samostatné působnosti a kraj v samostatné působnosti vytvářejí předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

- a) sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a zjišťovat příčiny jejich vzniku,
- b) činit opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti,
- c) pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny, a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v § 6, podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte, a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) individuální plán ochrany dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny,
- e) pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči a jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dalšími prizvanými osobami, zejména zástupci škol, školských zařízení, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů činných v sociální oblasti, orgánů policie, státních zástupců, odborných pracovníků v oblasti náhradní rodinné péče, poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob; pro účast na případové konferenci platí § 38 odst. 7 obdobně.

(4) Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě další zařízení určená pro děti, jsou povinni oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6, a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví. Pokud o to ten, kdo učinil oznámení podle věty první, požádá, obecní úřad obce s rozšířenou působností ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v § 6. ~~Zřizovatel zařízení uvedeného v § 39 odst. 1 písm. e)~~ **Osoba provozující ústavní zařízení** má při přijetí dítěte do zařízení povinnost tuto skutečnost ohlásit bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má dítě trvalý pobyt, a není-li tento pobyt znám, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází zařízení, do kterého bylo dítě přijato. Při plnění povinností podle věty první a třetí se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu.

(5) Individuální plán ochrany dítěte se

- a) zpracovává s důrazem na přijetí opatření, které umožní setrvání dítěte v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte,
- b) vypracovává od počátku doby poskytování sociálně-právní ochrany, nejpozději do 1 měsíce od zařazení dítěte do evidence obecního úřadu obce s rozšířenou působností,

c) pravidelně aktualizuje, zejména v situacích, kdy je uloženo výchovné opatření, nařízena ústavní výchova, ochranná výchova nebo kdy je dítě svěřeno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do pěstounské péče nebo jiné náhradní výchovy.

ČÁST TŘETÍ

OPATŘENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

HLAVA I

PREVENTIVNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

§ 13a

(1) Vyžaduje-li to zájem dítěte a výchovná opatření podle § 13 odst. 1 nevedla k nápravě, může soud dočasně odejmout dítě **po dovršení 3 let** z péče rodičů nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte; přitom dítěti nařídí nejdéle na 3 měsíce pobyt ve

a) středisku výchovné péče nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo

b) zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením.

- účinnost od 1. 1. 2025

(2) Není-li možné zajistit dítěti potřebnou ochranu a pomoc jiným výchovným opatřením nebo opatřením sociálně-právní ochrany a zároveň není možné zajistit péči o dítě náhradní rodinnou péčí, zejména pěstounskou péčí na přechodnou dobu, může soud rozhodnout o svěřeni dítěte **po dovršení 3 let** do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle odstavce 1 písm. a), jde-li o dítě,

a) které se ocitlo ve stavu nedostatku řádné péče anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo narušen,

b) které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku,

c) tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, nebo

d) které se ocitlo v prostředí nebo situaci, které závažným způsobem ohrožují jeho základní práva.

- účinnost od 1. 1. 2025

(3) Soud v rozhodnutí označí zařízení, do kterého má být dítě podle odstavce 1 umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte a k vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydlišti rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých.

(4) V souvislosti s řešením sporu rodičů o výchově dítěte může soud rozhodnout o pobytu dítěte **po dovršení 3 let** v zařízení poskytovatele zdravotních služeb podle odstavce 1 písm. b), jen vyžaduje-li to zdravotní stav dítěte a za podmínek, že

a) je prokázáno, že existuje naléhavá potřeba umístění dítěte do tohoto zařízení s ohledem na zájem dítěte a jeho další citový, psychický a rozumový vývoj,

b) nepostačuje využití jiných opatření k ochraně dítěte,

c) je soudem předem omezena doba pobytu dítěte v zařízení poskytovatele zdravotních služeb a

d) současně je rodičům uložena povinnost využít odbornou poradenskou pomoc směřující k nápravě vztahů v rodině.

- účinnost od 1. 1. 2025

(5) Soud může dobu trvání výchovného opatření podle odstavce 1 zcela výjimečně prodloužit, zejména v případě, že si rodiče nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte prokazatelně upravuje své poměry tak, aby mohla převzít dítě do osobní péče. Celková doba nepřetržitého trvání výchovného opatření podle odstavce 1 nesmí přesáhnout 6 měsíců.

(6) Doby pobytu dítěte ve středisku výchovné péče, v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením, který je uložen na základě předběžné úpravy poměrů dítěte na nezbytně nutnou dobu podle § 924 občanského zákoníku nebo výchovného opatření podle odstavce 1, se pro účely posouzení celkové doby nepřetržitého trvání výchovného opatření podle odstavce 5 sčítají. Povolení přechodného pobytu (návštěvy) u rodičů nebo jiných osob podle § 30 nemá na celkovou dobu trvání výchovného opatření podle odstavce 5 vliv.

(7) Soud nemůže nařídit opatření dle předchozích odstavců v případě dětí do dovršení 3 let s výjimkou rozhodnutí o umístění dítěte do dovršení 3 let do zařízení sociálních služeb podle zákona o sociálních službách.

- účinnost od 1. 1. 2025

HLAVA II

OPATŘENÍ NA OCHRANU DĚTÍ

§ 14

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností podává za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem¹¹⁾ návrh soudu

a) na rozhodnutí, zda je třeba souhlasu rodiče k osvojení dítěte,

- b) na omezení nebo zbavení rodičovské odpovědnosti anebo omezení nebo pozastavení jejího výkonu,
- c) na nařízení ústavní výchovy,
- d) na prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy,
- e) na svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na prodloužení doby trvání tohoto svěřeni a na zrušení rozhodnutí o svěřeni dítěte do tohoto zařízení,
- f) na svěřeni dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu a jeho zrušení,
- g) na nařízení výchovného opatření podle § 13a, na prodloužení doby trvání tohoto výchovného opatření nebo na jeho zrušení,
- h) na přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy,
- i) na pozastavení výkonu povinnosti a práva péče o dítě u nezletilého rodiče,
- j) na zachování povinnosti a práva péče o dítě a osobního styku s dítětem u rodiče omezeného ve svéprávnosti,
- k) na zbavení rodiče práva dát souhlas k osvojení nebo dalších povinností a práv osobní povahy, zbavil-li soud rodiče rodičovské odpovědnosti,

l) na zrušení pěstounské péče,

m) na odvolání poručníka.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen před podáním návrhu soudu podle odstavce 1, nebo byl-li návrh podán rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte anebo státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu

- a) projednat s rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte důvody, pro které má dojít nebo došlo k podání návrhu soudu, poučit je srozumitelně a prokazatelně o jejich právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské odpovědnosti a důsledcích neplnění těchto povinností; to neplatí v případě, že rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte je nezvěstná, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelná nebo pokud onemocněla chorobou, která znemožňuje takové projednání,
- b) v rámci případové konference předem projednat důvody podání návrhu podle odstavce 1 a zabývat se možnými způsoby jejich řešení; to neplatí, je-li zřejmé, že uspořádání případové konference by bylo nemožné nebo zjevně neúčelné,
- c) uspořádat případovou konferenci v průběhu řízení soudu o svěřeni dítěte do náhradní péče, pokud nebyla uspořádána podle písmene b) již před zahájením tohoto řízení; ustanovení písmene b) věty za středníkem platí obdobně,
- d) uskutečnit opatření sociálně-právní ochrany vyplývající z vyhodnocení situace dítěte a individuálního plánu ochrany dítěte, zejména poskytnout nebo zprostředkovat poradenství a pomoc při výchově rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, popřípadě uložit povinnost využít odborné pomoci podle § 12,
- e) zvážit uložení výchovných opatření s hodnocením výsledků jejich využití.

(3) Součástí návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností

a) podle odstavce 1 je zpráva pro soud o projednání a přijetí opatření podle odstavce 2 písm. a) až d),

b) podle odstavce 1 ~~písm. e) až i) a k)~~ **písm. c) až i) a k) až m)** je vyhodnocení, že důvodem podání návrhu nejsou pouze nedostatečné bytové poměry nebo majetkové poměry rodičů dítěte nebo osob, kterým bylo dítě svěřeno do péče, jestliže jsou jinak tyto osoby nebo rodiče způsobilí zabezpečit řádnou výchovu dítěte a plnění povinností vyplývajících z jejich rodičovské odpovědnosti.

(4) Jestliže soud rozhoduje o nařízení ústavní výchovy dítěte nebo o přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy, podává obecní úřad obce s rozšířenou působností sudu vyjádření pro potřeby určení zařízení pro výkon ústavní výchovy, do kterého má být dítě umístěno.

(5) Jestliže opatření učiněná soudem vedla k nápravě v chování dítěte, v jednání rodičů nebo dalších osob, kteří narušovali řádnou výchovu dítěte, může podat obecní úřad obce s rozšířenou působností návrh soudu na zrušení těchto opatření.

(6) Obecní úřad podává soudu podněty k opatřením týkajícím se výchovy dětí podle zvláštního právního předpisu¹²⁾. O podání podnětu soudu obecní úřad neprodleně uvedomí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytuje součinnost soudu při výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí podle zvláštního právního předpisu^{12a)}.

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí postupují ve vzájemné součinnosti podle odstavce 7 s cílem

a) dosažení vynucení povinnosti uložené soudním rozhodnutím a

b) působit na povinného, aby se soudnímu rozhodnutí podrobil dobrovolně.

(9) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny dítěti poskytnout potřebné vysvětlení nastalé situace, a to způsobem odpovídajícím jeho věku a rozumové vyspělosti, nevylučují-li to okolnosti případu.

(10) Za součinnost podle odstavce 7 se považuje též poskytnutí nebo zprostředkování odborné pomoci dítěte, popřípadě jeho rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

(11) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny při provádění výkonu rozhodnutí postupovat s maximální možnou rychlostí.

§ 16a

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen posoudit, zda je nutné učinit opatření směřující k ochraně dítěte, jestliže dítě je se souhlasem rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte bez rozhodnutí příslušného orgánu předáno do péče osoby,

kteřá má úmysl přijmout dítě do své trvalé nebo dlouhodobé péče, nebo jestliže je dítě se souhlasem rodičů a bez rozhodnutí soudu předáno do péče budoucího osvojitele. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen taková opatření učinit zejména v případě, kdy osoba, která převzala dítě do své péče, bez zbytečného odkladu nepodá příslušnému orgánu návrh na osvojení dítěte, na svěřeni dítěte do pěstounské péče nebo do předpěstounské péče, návrh na svěřeni dítěte do péče jiné osoby nebo návrh na jinou právní úpravu svého vztahu k dítěti.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytuje osobě, které bylo dítě předáno do péče podle odstavce 1 věty první, pomoc při řešení problémů spojených s péčí o dítě, při podávání návrhů příslušným orgánům na úpravu právního vztahu této osoby k dítěti a při uplatňování nároků, zejména v sociální oblasti.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává na žádost osoby podle § 2a písm. c) bodu 2 nebo 3 pro účely rozhodování o dávkách pěstounské péče a pro účely uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče vyjádření, v němž uvede, jde-li o osobu

- a) podle § 2a písm. c) bodu 2, zda tato osoba o dítě osobně pečuje, nebo
- b) podle § 2a písm. c) bodu 3, zda tato osoba o dítě osobně pečuje a zda péče této osoby o dítě je nebo není zjevně bezdůvodná.

(4) Pro účely tohoto zákona se osobní péče o dítě považuje vždy za zjevně bezdůvodnou, pokud

- a) o dítě může osobně pečovat některý z rodičů nebo poručník,
- b) o péči o dítě bylo rozhodnuto a nedošlo k podstatné změně poměrů,
- c) je jí sledován nepoctivý úmysl,
- d) jde o péči osoby, která dítě protiprávně zadržuje, nebo
- e) je zjevným zneužitím práva.

§ 16b

Souhlas s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, s poskytováním sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením a služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje na základě žádosti o vydání souhlasu s

- a) poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42a,

b) prodloužením smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „smlouva o poskytování ochrany a pomoci“) o další

3 měsíce podle § 42a odst. 4,

c) s poskytováním sociální služby dítěti do 15 let věku v domově pro osoby se zdravotním postižením podle § 48 zákona o sociálních službách na základě smlouvy,

d) s poskytováním služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku podle § 43 zákona o zdravotních službách na základě smlouvy.“.

(2) Žádost o vydání souhlasu podle odstavce 1 písm. a), c) a d) musí být podána nejpozději třetí pracovní den následující po dni přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domova pro osoby se zdravotním postižením nebo dětského domova pro děti do 3 let věku.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá souhlas podle odstavce 1 písm. a) a b), je-li zde důvod, pro který je poskytována ochrana a pomoc dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1.

(4) Souhlas podle odstavce 1 písm. a) a b) se vydává na dobu, na kterou lze uzavřít smlouvu o poskytování ochrany a pomoci podle § 42a odst. 4. Je-li to v zájmu dítěte, lze souhlas vydat na dobu kratší.

(5) Změní-li se po vydání souhlasu podle odstavce 1 podstatným způsobem okolnosti rozhodné pro jeho vydání, zejména poměry na straně dítěte, rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, obecní úřad obce s rozšířenou působností zahájí z moci úřední řízení o zrušení souhlasu. V tomto řízení posoudí, zda trvá důvod pro poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1 nebo poskytování sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením podle § 48 zákona o sociálních službách nebo poskytování služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku podle § 43 zákona o zdravotních službách.“.

HLAVA III

ČINNOST ORGÁNŮ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY PŘI SVĚŘENÍ DÍTĚTE DO VÝCHOVY JINÉ OSOBY ODPOVĚDNÉ ZA VÝCHOVU DÍTĚTE

§ 19

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

a) poskytovat soudu součinnost při zjišťování místa pobytu rodiče pro potřeby udělení souhlasu rodiče k osvojení dítěte,

b) poučit rodiče o možných důsledcích neprojevení opravdového zájmu o dítě, a to bez zbytečného odkladu po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc anebo po předání dítěte do náhradní péče fyzické osoby. Poučení musí být poskytnuto ve všech případech, kdy se dítě nachází mimo péči rodiče;

poučení se nevyžaduje, jestliže rodič opustil místo, kde se dříve zdržoval, aniž sdělil, kde se nyní zdržuje, a nepodařilo se ani za 3 měsíce zjistit místo, kde se rodič zdržuje,

c) poskytnout rodiči spolu s poučením o možných důsledcích neprojevení opravdového zájmu o dítě poradenství a pomoc v rozsahu stanoveném v § 12 odst. 2,

d) vykonávat na žádost soudu dohled nad úspěšností osvojení a podávat soudu na jeho žádost nebo i bez této žádosti zprávy o průběhu dohledu,

e) přijímat oznámení soudu o udělení souhlasu rodiče s osvojením a informovat bezodkladně o této skutečnosti krajský úřad, pokud je dítě zařazeno v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

(2) Je-li svěřeno dítě do pěstounské péče nebo do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči, podává krajská pobočka Úřadu práce, která poskytuje příspěvek na úhradu potřeb dítěte, návrh soudu na stanovení výživného na toto dítě, a pokud povinná fyzická osoba neplatí stanovené výživné, podává návrh na výkon rozhodnutí.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může kdykoli v době, po kterou je dítě rozhodnutím soudu předáno do péče budoucího osvojitele, do péče před osvojením nebo do předpěstounské péče, ověřit, zda nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro osvojení dítěte nebo pro svěření dítěte do pěstounské péče, zejména zda jsou rodiče nebo jiné osoby dítěti blízké schopny a ochotny převzít dítě do své péče. Zjistí-li takové skutečnosti, podá návrh na zrušení rozhodnutí soudu. V případě, že došlo ke svěření dítěte po předchozím zprostředkování krajským úřadem, oznámí podání tohoto návrhu krajskému úřadu.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje vývoj dětí, které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte a vývoj dětí v předpěstounské péči. Zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou přitom povinni navštěvovat rodinu, kde dítě žije, popřípadě jiné prostředí, kde se dítě zdržuje, nejméně jednou za 3 měsíce v období prvních 6 měsíců péče nahrazující péči rodičů a předpěstounské péče, a poté v souladu se zájmy dítěte podle potřeby, nejméně však jednou za 6 měsíců, a to na základě zvláštního oprávnění vydaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností, v němž je uvedeno jméno a příjmení zaměstnance, jeho další osobní údaje a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.

HLAVA IV

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ OSVOJENÍ A PĚSTOUNSKÉ PÉČE

§ 21

Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zprostředkování osvojení a pěstounské péče

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vyhledává děti uvedené v § 19a odst. 1 a fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny; tyto děti a osoby může vyhledávat

a doporučit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností také obec a pověřené osoby. Obecní úřad obce s rozšířenou působností založí spisovou dokumentaci o dítěti podle odstavce 4 pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a na základě individuálního plánu ochrany dítěte; tuto spisovou dokumentaci založí obecní úřad obce s rozšířenou působností vždy po podání návrhu soudu podle § 14 odst. 1 písm. a) až f), i) a k) nebo pokud bylo jinak zahájeno řízení soudu, které může vést k odebrání dítěte z péče rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

(2) V žádosti o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podané obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žadatel uvede údaje a připojí doklady uvedené v odstavci 5 potřebné pro vedení spisové dokumentace.

(3) Po obdržení žádosti obecní úřad obce s rozšířenou působností žádost na základě údajů v ní uvedených a připojených dokladů posoudí a žádost zamítne, pokud

- a) nejsou splněny podmínky uvedené v § 20 odst. 1 a 3, nebo
- b) zjistí, že osoba, která žádá o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče dítěte s obvyklým bydlištěm v České republice, splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se nachází mimo území České republiky; zároveň jí sdělí, že žádost musí podat příslušnému orgánu státu, ve kterém má obvyklé bydliště.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1; spisová dokumentace obsahuje

a) osobní údaje,

a) osobní údaje, jimiž jsou jméno a příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince^{1a)};

~~b) doklad o státním občanství²¹⁾, o povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky nebo doklad o oprávnění trvale pobývat na území České republiky podle zvláštního právního předpisu²⁾ anebo doklad o podání žádosti na zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany;~~

⇒ b) údaje o sociálních poměrech dítěte, jeho rodičů, sourozenců, popřípadě prarodičů,

⇨ c) doklad, že dítě splňuje podmínky pro osvojení,

⇒ d) rozhodnutí příslušných orgánů o výchově dítěte, bylo-li vydáno,

f) ~~e) zprávu o zdravotním stavu a vývoji dítěte.~~

e) vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a individuální plán ochrany dítěte.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o žadateli; spisová dokumentace obsahuje

~~a) žádost, v níž jsou obsaženy žadatelovy osobní údaje, jimiž jsou jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu;~~

- a) žádost, ve které jsou obsaženy žadatelovy osobní údaje, jimiž jsou jméno a příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince^{1a)};
- b) ~~doklad o státním občanství nebo o povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo o nepřetržitém přechodném pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky; jde-li o občana Evropské unie, je možné po žadateli požadovat rovněž předložení jiného dokladu, na základě kterého lze prokázat, že se tento žadatel zdržuje nepřetržitě na území České republiky nejméně po dobu 365 dnů, nejde-li o cizince, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie⁵⁷⁾;~~
- e) ~~b)~~ opis z evidence Rejstříku trestů²³⁾ vyžádaný obecním úřadem obce s rozšířenou působností; žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup;
- č) ~~c)~~ doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů vydaný ve státech, ve kterých se žadatel zdržoval nepřetržitě déle než 3 měsíce v době od dovršení patnáctého roku věku do podání žádosti; ustanovení § 27 odst. 3 se použije obdobně;
- e) ~~d)~~ zprávu o zdravotním stavu předloženou žadatelem;
- ř) ~~e)~~ údaje o ekonomických a sociálních poměrech;
- g) ~~f)~~ písemné vyjádření žadatele, zda
1. souhlasí s tím, aby po uplynutí lhůty uvedené v § 22 odst. 8 písm. b) byl zařazen také do evidence Úřadu pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny,
 2. žádá výlučně o osvojení dítěte z ciziny;
- h) ~~g)~~ písemný souhlas s tím, že orgán sociálně-právní ochrany zprostředkující osvojení nebo pěstounskou péči je oprávněn
1. zjišťovat další údaje potřebné pro zprostředkování, zejména o tom, zda způsobem života bude žadatel zajišťovat pro dítě vhodné výchovné prostředí,
 2. kdykoliv zjistit, zda nedošlo ke změně rozhodných skutečností uvedených ve spisové dokumentaci;
- í) ~~h)~~ písemný souhlas **žadatele, jeho manžela, partnera nebo druha, který žije s žadatelem v rodinné domácnosti**, s účastí na přípravě fyzických osob k přijetí dítěte do rodiny;
- ř) ~~i)~~ stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče;
- š) ~~j)~~ vyjádření obecního úřadu, krajského úřadu, pověřené osoby nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který není příslušný k vedení spisové dokumentace o žadateli, pokud s nimi žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností postupuje kopii spisové dokumentace o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1 a spisové dokumentace o žadateli neprodleně krajskému úřadu.

(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o zastavení řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, jestliže osoba, která o zprostředkování žádala,

- a) vezme svou žádost zpět před postoupením spisové dokumentace krajskému úřadu, nebo
- b) ani na výzvu obecního úřadu obce s rozšířenou působností nesdělí údaje a nedoloží doklady potřebné pro vedení spisové dokumentace.

~~²⁴⁾ § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění zákona č. 194/1999 Sb.~~

§ 22

Vedení evidence pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče krajským úřadem

(1) Krajský úřad vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí uvedených v § 19a odst. 1 (dále jen „evidence dětí“) a evidenci žadatelů vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny (dále jen „evidence žadatelů“).

(2) Evidence dětí obsahuje

- a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 4;
- b) odborné posouzení podle § 27, je-li ho třeba s ohledem na
 1. věk dítěte,
 2. stanovisko odborného lékaře, nebo
 3. jiné vážné skutečnosti;
- c) vyjádření dítěte zajištěné krajským úřadem (§ 8 odst. 2);
- d) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

(3) Evidence žadatelů obsahuje

- a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 5,
- b) odborné posouzení podle § 27,
- c) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

(4) Pokud žadatel chce osvojit výlučně dítě z ciziny [§ 21 odst. 5 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bod 2], krajský úřad provede odborné posouzení podle § 27 a neprodleně zašle kopii údajů obsažených v evidenci žadatelů Úřadu k zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení z ciziny.

(5) Krajský úřad řízení o zařazení žadatele do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče

- a) přeruší, je-li proti žadateli nebo proti jeho manželovi, druhovi, dítěti nebo jiné osobě tvořící s žadatelem společnou domácnost^{9b)} vedeno trestní řízení pro trestný čin směřující proti životu, zdraví, svobodě, lidské důstojnosti, mravnímu vývoji nebo jmění dítěte, nebo

pro jiný trestný čin, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost žadatele k řádné výchově dítěte, a to až do vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení,

b) může přerušit, zjistí-li na straně žadatele důvody bránící jeho odbornému posouzení podle § 27, a to na nezbytně nutnou dobu.

(6) Krajský úřad rozhoduje o zařazení žadatele do evidence žadatelů neprodleně po odborném posouzení žadatele podle § 27. Pokud krajský úřad v průběhu řízení zjistí závažné důvody, pro které nelze žadatele zařadit do evidence žadatelů, může rozhodnout o zamítnutí žádosti i před provedením odborného posouzení žadatele v rozsahu stanoveném v § 27. V rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů krajský úřad stanoví žadateli povinnost hlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče do 15 dnů ode dne jejich vzniku.

(7) Krajský úřad oznámí, zda byl žadatel zařazen do evidence žadatelů,

a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,

b) obecnímu úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo pověřené osobě, s nimiž žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, s výjimkou případu, kdy žadatel uzavřel dohodu s krajským úřadem, který rozhodl o zařazení žadatele do evidence žadatelů,

a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů.

(8) Jestliže krajský úřad nezprostředkuje osvojení

a) do 6 kalendářních měsíců ode dne zařazení dítěte do evidence dětí, nebo

b) do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů,

zpřístupní údaje z těchto evidencí Úřadu pro zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině a současně zašle oznámení o těchto skutečnostech obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(9) Krajský úřad postupuje

a) podle odstavce 8 písm. a) pouze tehdy, pokud je ze všech okolností zřejmé, že dítěti nelze zprostředkovat pěstounskou péči ani osvojení v České republice, nebo nelze předpokládat, že by v budoucnu mohla převzít dítě do péče osoba dítěti příbuzná nebo jemu blízká; tyto skutečnosti je krajský úřad povinen odůvodnit, nebo

b) podle odstavce 8 písm. b) pouze tehdy, pokud žadatel vyjádřil souhlas podle § 21 odst. 5 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bodu 1.

(10) Krajský úřad může zjistit kdykoliv v době, kdy je dítě vedeno v evidenci dětí nebo žadatel zařazen do evidence žadatelů, zda nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, zejména je oprávněn provést nové odborné posouzení dítěte nebo žadatele podle § 27.

§ 24c

Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené krajským úřadem

(1) Krajský úřad

a) vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí

1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče, nebo
2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,

b) vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů

1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče, pokud žadatel nežádá o osvojení dalšího dítěte nebo o svěřeni dalšího dítěte do pěstounské péče,
2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze žadateli zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,
3. poruší-li žadatel závažným způsobem povinnost sdělovat změny v údajích rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, nebo
4. požádá-li o to žadatel,

c) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů, jestliže se bez vážného důvodu nezúčastnil přípravy k přijetí dítěte do rodiny, i když byl k účasti na této přípravě vyzván.

(2) O vyřazení žadatele z evidence žadatelů vydá krajský úřad rozhodnutí jen v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) bodech 2 a 3 a odstavci 1 písm. c). V ostatních případech krajský úřad žadatelům vyřazení z evidence písemně oznámí.

(3) Krajský úřad zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů oznámení o tomto vyřazení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jinému krajskému úřadu, obecnímu úřadu nebo pověřené osobě uvedené v § 21 odst. 5 ~~písm. k)~~ písm. j).

(4) Datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen pro účely vyřazení žadatele z evidence oznámit krajskému úřadu.

(5) Osvojení nebo svěřeni dítěte do pěstounské péče, jehož zprostředkování bylo zajištěno krajským úřadem, je krajský úřad povinen bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu.

§ 25

Zprostředkování osvojení Úřadem

(1) Úřad vede pro účely zprostředkování osvojení evidenci

- a) dětí uvedených v § 2 odst. 2 vhodných k osvojení v cizině,
- b) dětí vhodných k osvojení v České republice, které nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani nejsou oprávněny podle zvláštního právního předpisu²⁾ trvale pobývat na území České republiky,
- c) žadatelů vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu b),
- d) fyzických osob vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu a), pokud tyto osoby nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt, nepobývají přechodně na území České republiky po nepřetržitou dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani nejde o cizince, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie⁵⁷⁾.

(2) Děti uvedené

- a) v odstavci 1 písm. a) jsou vedeny v evidenci na základě oznámení krajského úřadu (§ 22 odst. 8),
- b) v odstavci 1 písm. b) jsou zařazovány do evidence na základě oznámení státních orgánů České republiky nebo státních orgánů nebo jiných organizací cizího státu řádně pověřených ve svém státě výkonem povinností při mezinárodním osvojení. Těmto orgánům nebo organizacím Úřad oznamuje zařazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) do evidence.

(3) Žadatelé uvedení v odstavci 1 písm. c) a fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. d) jsou zařazováni do evidence na základě rozhodnutí Úřadu. Do evidence nelze zařadit osobu vhodnou stát se osvojitelem dětí uvedených v odstavci 1 písm. b), jestliže sice splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se prokazatelně nachází mimo území České republiky.

(4) Úřad vyřadí z evidence

- a) ~~dítě~~, žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d), došlo-li ke zprostředkování osvojení, a to ke dni rozhodnutí o osvojení;
- b) žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d),
 1. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze osvojení zprostředkovat,
 2. poruší-li žadatel nebo uvedená osoba závažným způsobem povinnost sdělovat údaje rozhodné pro tuto evidenci, nebo
 3. požádají-li o to žadatel nebo uvedená osoba;

~~e) dítě, požádají-li o to orgán nebo organizace uvedené v odstavci 2 písm. b).~~

c) dítě,

- 1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče,**
- 2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, nebo**
- 3. požádá-li o to orgán nebo organizace podle odstavce 2 písm. b).**

(5) Úřad vydá rozhodnutí o vyřazení z evidence jen v případech žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d), nejde-li o vyřazení z evidence proto, že bylo rozhodnuto o osvojení. Úřad zasílá krajskému úřadu rozhodnutí o vyřazení žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d); oznámení o vyřazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) zasílá Úřad orgánům nebo organizacím uvedeným v odstavci 2 písm. b) a krajskému úřadu.

(6) Pro vedení evidence, jde-li o dítě uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo jde-li o osobu uvedenou v odstavci 1 písm. c), platí přiměřeně § 22 odst. 2, 3, 6 a 10.

(7) Úřad přeruší zprostředkování osvojení po doby uvedené v § 24b odst. 1, jde-li o děti, které jsou vedeny také v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny nebo evidenci dětí vhodných k osvojení v České republice [odstavec 1 písm. a) a b)], nebo jde-li o žadatele uvedené v odstavci 1 písm. c).

(8) Pro účely vedení evidence Úřadem je krajský úřad povinen

- a) na žádost Úřadu zjistit potřebné údaje a doplnit spisovou dokumentaci o dítěti vhodném k osvojení v cizině nebo o žadateli vhodném stát se osvojitelem dítěte z ciziny,
- b) na žádost Úřadu prošetřit poměry, v nichž dítě žije, jde-li o dítě, které bylo v České republice osvojeno na základě zprostředkování osvojení z ciziny nebo které má být z ciziny osvojeno a nachází se v České republice v péči budoucích osvojitelů,
- c) neprodleně oznámit Úřadu datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení dítěte.

(9) Osvojení dítěte do ciziny je Úřad povinen oznámit

- a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
- b) matričnímu úřadu příslušnému podle zvláštního právního předpisu^{23a)},
- c) krajskému úřadu, na základě jehož oznámení Úřad do evidence dítě zařadil.

HLAVA V

PĚSTOUNSKÁ PÉČE NA PŘECHODNOU DOBU

§ 27a

(1) Krajský úřad vede pro účely zajištění pěstounské péče pro dítě na přechodnou dobu evidenci osob, které mohou pěstounskou péči po přechodnou dobu vykonávat. Do evidence se osoby zařazují na základě žádosti podané u obecního úřadu obce s rozšířenou

působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen po doplnění žádosti o údaje a doklady uvedené v odstavci 3 neprodleně žádost postoupit krajskému úřadu.

(2) Do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu, se zařazují osoby, které na základě odborného posouzení mají předpoklady pro výkon takové péče o dítě, a to zejména z hlediska krátkodobosti takové péče a péče o dítě krátce po jeho narození.

(3) Evidence obsahuje

- a) žadatelovy osobní údaje uvedené v § 21 odst. 5 písm. a),
- b) doklady uvedené v § 21 odst. 5 písm. b) až ~~f) a i)~~ **e) a h)**,
- c) písemný souhlas s tím, že krajský úřad je oprávněn kdykoliv
 1. zjišťovat další údaje potřebné pro zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
 2. zjišťovat, zda nedošlo ke změně skutečností uvedených v žádosti,
- d) stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zařazení žadatele do evidence,
- e) stejnopis správního rozhodnutí podle § 47b s vyznačením právní moci nebo stejnopis dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b,
- f) údaje o charakteristice a počtu dětí, kterým je osoba v evidenci schopna poskytovat pěstounskou péči na přechodnou dobu.

(4) Odborné posouzení žadatele se provede na základě žádosti podané podle odstavce 3; pro odborné posouzení žadatele platí § 27 obdobně.

(5) Krajský úřad rozhodne o zařazení žadatele do evidence uvedené v odstavci 1 a o jeho vyřazení z této evidence nebo o tom, že žadatel do této evidence zařazen nebyl. Opis rozhodnutí uvedeného v předchozí větě zašle krajský úřad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. ~~O vedení evidence o zařazení žadatele do evidence a o jeho vyřazení platí § 22 až 24c přiměřeně. Pro vedení evidence, zařazení žadatele do evidence, přerušení vedení v evidenci a vyřazení z evidence se použijí § 22 až 24c obdobně.~~

(6) Krajský úřad předá opis seznamu osob zařazených do evidence osob, které mohou po přechodnou dobu vykonávat pěstounskou péči, a to včetně údajů uvedených v odstavci 3, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu. Krajský úřad je povinen tento seznam bezodkladně doplňovat na základě změn, ke kterým v evidenci podle odstavce 1 došlo, a toto doplnění sdělit také uvedeným obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

(7) Soud může na návrh orgánu sociálně-právní ochrany svěřit dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu osobám v evidenci, a to na

- a) dobu, po kterou nemůže rodič ze závažných důvodů dítě vychovávat,
- b) dobu, po jejímž uplynutí může matka dát souhlas k osvojení nebo po kterou může rodič souhlas k osvojení dítěte odvolat, nebo

c) dobu do nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tom, že souhlasu rodičů k osvojení není třeba.

(8) Bylo-li dítě svěřeno do pěstounské péče podle odstavce 7, je soud povinen nejméně jednou za 3 měsíce přezkoumat, zda důvody, pro které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, stále trvají. Za tím účelem si vyžaduje zejména zprávy příslušného orgánu sociálně-právní ochrany. Soud rozhodne o výchově dítěte vždy, odpadnou-li důvody, pro které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče podle odstavce 7.

(9) Pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do pěstounské péče téhož pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče podle věty první u sourozence, který byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.

(10) Osoba v evidenci zajišťuje neodkladnou péči o dítě též na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností v případech podle § 15 odst. 1, § 16 odst. 1 a § 37 odst. 1, a to zpravidla po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření¹³⁾.

§ 29

Sledování výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy

(1) ~~Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje dodržování práv dítěte ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,²⁶⁾ v domovech pro osoby se zdravotním postižením a v dětských domovech pro děti do 3 let věku²⁸⁾ a v obdobných ústavech (zařízeních), umožňují-li zvláštní právní předpisy, aby byly zřízeny právníky nebo fyzickými osobami, (dále jen "ústavní zařízení") v ústavních zařízeních; sleduje zejména rozvoj duševních a tělesných schopností dětí, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v ústavním zařízení, zjišťuje, jak se vyvíjejí vztahy mezi dětmi a jejich rodiči. Obecní úřad obce s rozšířenou působností působí k tomu, aby byli v ústavním zařízení sourozenci umístěni společně; **to neplatí v případě dítěte do dovršení 3 let, ledaže je společné umístění sesourozenci v nejlepším zájmu dítěte do dovršení 3 let z důvodu zachování sourozeneckých vazeb.**~~

- účinnost od 1. 1. 2025

(2) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen

- a) ~~nejméně jednou za 3 měsíce navštívit dítě, kterému byla nařízena ústavní výchova, uložena ochranná výchova nebo ochranné léčení ústavní,~~
- b) ~~nejméně jednou za 3 měsíce navštívit rodiče dítěte, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova,~~
- c) ~~navštívit dítě uvedené v § 10a odst. 1 bezodkladně poté, kdy se o něm dozví, a dále podle potřeb dítěte,~~

~~———— a to na základě zvláštního oprávnění vydaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul, zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.~~

(2) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen

- a) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit dítě, které bylo do péče ústavního zařízení svěřeno rozhodnutím soudu nebo kterému bylo uloženo ústavní ochranné léčení,**
- b) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit rodiče dítěte, které bylo do péče ústavního zařízení svěřeno rozhodnutím soudu nebo kterému bylo uloženo ústavní ochranné léčení,**
- c) navštívit dítě uvedené v § 10a odst. 1 bezodkladně poté, kdy se o něm dozví, a dále podle potřeb dítěte.**

(3) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je oprávněn hovořit s dítětem bez přítomnosti dalších osob, zejména zaměstnanců ústavního zařízení, a má právo nahlížet do dokumentace, kterou ústavní zařízení o dítěti vede.

(4) Zjistí-li zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu, že ústavní zařízení porušilo povinnosti vyplývající z tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a zřizovateli tohoto ústavního zařízení, popřípadě orgánu, který je zřizovateli nadřízen, a soudu, který nařídil ústavní výchovu, uložil ochrannou výchovu nebo ochranné léčení ústavní; tím není dotčena povinnost vyplývající ze zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(5) Jestliže zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu oznámil porušení povinností ústavním zařízením, sleduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, zda došlo k odstranění zjištěných nedostatků, a působí k přijetí potřebných opatření vedoucích k nápravě.

(6) Ústavní zařízení jsou povinna

- a) zajistit zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu obce s rozšířenou působností přístup do ústavního zařízení a poskytnout mu potřebné listiny, doklady nebo zprávy vztahující se k dítěti a jeho rodičům, pokud je ústavní zařízení má k dispozici,
- b) umožnit styk zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu obce s rozšířenou působností s dítětem, kterému byla nařízena ústavní výchova, uložena ochranná výchova nebo ochranné léčení ústavní,
- c) oznamovat neprodleně obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností děti, které přicházejí v úvahu jako vhodné k osvojení nebo ke svěřeni do pěstounské péče,
- d) odeslat neprodleně písemné podání dítěte adresované soudu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jinému státnímu orgánu nebo pověřené osobě bez kontroly jeho obsahu,

- e) vyžádat si písemný souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností k pobytu dítěte podle § 30,
- f) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností o nadcházejícím propuštění dítěte z ústavního zařízení,
- g) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností a soud, který dítěti nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu, o útěku dítěte z ústavního zařízení a o přemístění dítěte do jiného ústavního zařízení.

(7) Ústavní zařízení uvedené v odstavci 1 může navštívit také zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu nebo zaměstnanec státu zařazený k výkonu práce v ministerstvu. Pro zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu nebo zaměstnance státu zařazeného k výkonu práce v ministerstvu platí obdobně odstavce 3 až 6 a pro povinnost mít zvláštní oprávnění k návštěvě ústavního zařízení platí obdobně odstavec 2. Oprávnění vydává, jde-li o zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu, krajský úřad, a jde-li o zaměstnance státu zařazeného k výkonu práce v ministerstvu, ministerstvo.

~~²⁶⁾ § 23 a následující zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.~~

HLAVA VII

PÉČE O DĚTI VYŽADUJÍCÍ ZVÝŠENOU POZORNOST

§ 31

(1) Péče o děti uvedené v § 6 spočívá v poskytování pomoci při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně začlenění pracovního.

(2) Péče o děti uvedené zejména v § 6 písm. c) a d) je obecním úřadem obce s rozšířenou působností zabezpečována prostřednictvím sociální kurately pro děti a mládež (dále jen „sociální kuratela“); sociální kuratela spočívá v provádění opatření směřujících k odstranění, zmírnění nebo zamezení prohlubování anebo opakování poruch psychického, fyzického a sociálního vývoje dítěte.

(3) Sociální kuratelu vykonává kurátor pro děti a mládež, který je zaměstnancem obce s rozšířenou působností zařazeným do obecního úřadu obce s rozšířenou působností. ~~Kurátor pro děti a mládež se při výkonu sociální kurately prokazuje zvláštním oprávněním vydaným obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Zvláštní oprávnění musí obsahovat jméno, popřípadě jména a příjmení kurátora, titul, označení zaměstnavatele a vymezení činností, které může vykonávat.~~

§ 34

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností spolupracuje s věznicemi³²⁾ při řešení sociálních a výchovných problémů dětí uvedených v § 6.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností se na žádost vyjadřuje podle zvláštního právního předpisu³³⁾

- a) k formě a obsahu přípravy dítěte na budoucí povolání zabezpečovaného věznicí,
- b) zda je ve prospěch dítěte, aby o něj odsouzená nebo obviněná žena ve věznici pečovala, a
- c) k prodloužení doby přerušení výkonu trestu odnětí svobody odsouzené ženě, je-li důvodem návštěva dítěte.

(3) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen alespoň jednou za 3 měsíce navštívit dítě,

- a) které je ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a projednat s ním zejména možnost zaměstnání nebo přípravy na budoucí povolání nebo zaměstnání po ukončení výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody,
- b) o něž ve věznici pečuje odsouzená nebo obviněná žena.

(4) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu obce s rozšířenou působností je při návštěvě ve věznici oprávněn nahlížet do dokumentace vztahující se k přípravě odsouzeného mladistvého na budoucí povolání, k dítěti, o něž ve věznici pečuje odsouzená nebo obviněná žena, a k péči této ženy o dítě.

(5) Věznice³²⁾ jsou povinny zajistit zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu přístup do věznice, umožnit nahlížení do dokumentace podle odstavce 4 a umožnit styk tohoto zaměstnance s dítětem, které je ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a s dítětem, o něž ve věznici pečuje žena odsouzená k trestu odnětí svobody nebo žena ve výkonu vazby. Věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence jsou povinny informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností o nástupu dítěte do výkonu trestního opatření odnětí svobody nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, a o tom, kdy bude dítě z výkonu trestního opatření odnětí svobody nebo z výkonu zabezpečovací detence propuštěno. ~~Pro návštěvu zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu vydá tento orgán zaměstnanci zvláštní oprávnění, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul a zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.~~

HLAVA VIII

SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA VE VZTAHU K CIZINĚ

§ 35

(1) Úřad zajišťuje sociálně-právní ochranu ve vztahu k cizině, jde-li o

- a) děti uvedené v § 2 odst. 2,
- b) děti, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,

c) děti, které nejsou občany České republiky a nemají na jejím území povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani se na jejím území nezdržují, jestliže jejich rodiče nebo jiné fyzické osoby mající vůči těmto dětem vyživovací povinnost se zdržují v České republice.

(2) Při zajišťování sociálně-právní ochrany ve vztahu k cizině Úřad

~~a) vykonává funkci přijímacího a odesílacího orgánu a funkci ústředního orgánu při provádění mezinárodních smluv a pro účely prohlášení o vzájemnosti podle zvláštního právního předpisu^{33a)} a plní další povinnosti vyplývající pro Českou republiku z mezinárodních smluv týkajících se sociálně-právní ochrany dítěte³⁴⁾;~~

~~b) vykonává funkci opatrovníka dítěte;~~

a) vykonává funkci přijímacího a odesílacího orgánu a funkci ústředního orgánu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁷³⁾, podle mezinárodní smlouvy a pro účely prohlášení o vzájemnosti,

b) vykonává funkci opatrovníka dítěte v řízeních se vztahem k cizině,

c) vyžaduje od příslušných orgánů a dalších právnických a fyzických osob na žádost rodičů žijících v České republice nebo orgánů sociálně-právní ochrany zprávy o poměrech dětí, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,

d) zprostředkuje zaslání osobních dokladů a jiných listin do ciziny a opatřuje doklady a jiné listiny z ciziny,

e) spolupracuje se státními orgány nebo jinými organizacemi cizího státu obdobnými Úřadu, pokud jsou řádně pověřeny ve svém státě k činnostem sociálně-právní ochrany, a je-li to účelné, také s dalšími orgány, zařízeními a právnickými osobami,

f) pomáhá pátrat po rodičích dítěte, pokud rodiče nebo jeden z nich žijí v cizině, rodinných příslušnících a osobách povinných výživou zjišťovat majetkové a výdělkové poměry pro stanovení výživného, zprostředkovává podávání návrhů směřujících k zabezpečení plnění vyživovací povinnosti, a to zejména návrhů na úpravu vyživovací povinnosti, výchovy a určení otcovství,

g) pro účely osvojení v cizině a pro účely osvojení dítěte z ciziny zjišťuje, v jakém sociálním prostředí a v jakých rodinných poměrech dítě žije,

h) plní úkoly vyplývající ze zprostředkování osvojení a jedná s příslušnými orgány, fyzickými a právnickými osobami, vyžaduje-li to plnění úkolů vyplývajících pro Úřad z tohoto zákona,

i) dává souhlas k osvojení dítěte do ciziny,

j) pomáhá pátrat po rodinných příslušnících dítěte, které podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterému byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu a na území České republiky se nachází bez doprovodu osoby starší 18 let, která za dítě zodpovídá podle právního řádu platného na území státu, jehož občanství dítě má, nebo v případě, že je dítě osobou bez státního občanství, ve státě svého posledního bydliště^{34a)}.

~~k) spolupracuje ve věcech rodičovské odpovědnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{34e)};~~

k) vydává souhlas s umístěním dítěte pro účely postupu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁷⁴⁾,

~~l) plní úkoly ústředního orgánu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁵⁸⁾;~~

~~m) l) zajišťuje překlady listin potřebných pro výkon působnosti v sociálně-právní ochraně podle mezinárodních smluv a přímo použitelných předpisů Evropské unie.~~

(3) K předání nebo předávání osobních údajů Úřadem do jiných států se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.^{34b)}

(4) Pro výkon působnosti Úřadu podle odstavce 2 písm. f) a ~~l)~~ jsou příslušné orgány a další fyzické a právnické osoby povinny poskytnout Úřadu v potřebném rozsahu požadovanou součinnost, přičemž platí přiměřeně ustanovení exekučního řádu o součinnosti třetích osob⁵⁹⁾.

⁷³⁾ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.

Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností.

Nařízení Rady (EU) č. 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí.

⁷⁴⁾ Čl. 56 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.

Čl. 82 odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí.

~~^{33a)} § 54 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.~~

~~³⁴⁾ Například vyhláška č. 33/1959 Sb., o Úmluvě o vymáhání výživného v cizině, vyhláška č. 14/1974 Sb., o Úmluvě o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dětem, vyhláška č. 132/1976 Sb., o Úmluvě o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti, sdělení č. 34/1998 Sb., Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí.~~

~~^{34e)} Čl. 53 až 58 nařízení Rady č. 2201/2003 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a věcech rodičovské zodpovědnosti.~~

~~⁵⁸⁾ Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností.~~

HLAVA X

KOMISE PRO SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANU DĚTÍ A PORADNÍ SBORY

§ 38

(1) Starosta obce s rozšířenou působností ~~zřizuje~~ **může zřídit** jako zvláštní orgán obce³⁸⁾ komisi pro sociálně-právní ochranu dětí (dále jen "komise").

(2) Komise

~~a) rozhoduje o vydání pověření k výkonu sociálně právní ochrany (§ 48 a 49), pokud právnická nebo fyzická osoba žádá pouze o pověření ke zřízení zařízení uvedeného v § 39 odst. 1 písm. d), a o odnětí tohoto pověření (§ 50),~~

~~b) a) navrhuje a posuzuje předložené sociálně preventivní programy na ochranu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí a zajišťuje projednání jednotlivých případů týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí v komisi, za účelem navržení opatření k účinné pomoci dítěti a rodině,~~

~~e) b) doporučuje provést opatření, která by měla být uskutečněna v oblasti ochrany dětí před sociálně patologickými jevy, a připravuje programy péče o problémové skupiny dětí,~~

~~d) c) na žádost tajemníka obecního úřadu posuzuje jednotlivé případy provádění sociálně-právní ochrany a vydává k nim stanoviska,~~

~~e) d) koordinuje výkon sociálně-právní ochrany na území správního obvodu obce s rozšířenou působností,~~

~~f) e) v rozsahu své působnosti podle písmen a) až e) pořádá případové konference.~~

(3) Starosta obce s rozšířenou působností jmenuje a odvolává předsedu komise, jeho zástupce a ostatní členy komise z členů obecních zastupitelstev a fyzických osob, které spolupůsobí při sociálně-právní ochraně, zejména pedagogických pracovníků, psychologů, zdravotnických pracovníků, zástupců pověřených osob (§ 48), občanských sdružení, církví a jiných právnických nebo fyzických osob. U předsedy komise se nevyžaduje prokazování zvláštní odborné způsobilosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tajemníkem komise je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu na úseku sociálně-právní ochrany.

(4) Komise je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen předseda komise nebo jeho zástupce a nejméně další dva členové komise. Komise se usnází většinou hlasů členů přítomných na jednání komise. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy komise, a není-li přítomen předseda, rozhoduje hlas jeho zástupce.

(5) K jednání komise je možno podle potřeby přizvat

a) dítě, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem, spolu s rodiči nebo jinými fyzickými osobami odpovědnými za jeho výchovu;

b) rodiče dítěte nebo jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte;

c) zástupce

1. poskytovatele zdravotních služeb, školy, kterou dítě navštěvuje, školského nebo ústavního zařízení nebo jiného zařízení,

2. zaměstnavatele dítěte nebo právnické osoby, u které se dítě připravuje na budoucí povolání,

3. pověřených osob,

4. občanských sdružení, církví a dalších právnických osob;

d) fyzické osoby, pokud jsou

1. zřizovateli škol nebo jiných zařízení uvedených v písmenu c) bodu 1,

2. zaměstnavateli dětí nebo se u nich dítě připravuje na budoucí povolání,

3. pověřenými osobami;

e) soudce;

f) státní zástupce;

g) jiné fyzické osoby;

je-li to účelné k objasnění rozhodujících skutečností.

(6) Osoby uvedené v odstavci 5 písm. c) až g) se přizvou k jednání vždy, jestliže daly k tomuto jednání podnět.

(7) Účast členů komise a osob uvedených v odstavci 5 na jednání komise je jiným úkonem v obecném zájmu,³⁹⁾ při němž náleží členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 písm. c) až g) náhrada mzdy (platu). Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5, kteří nejsou v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi prokázané výši, nejvýše však 120 Kč za hodinu nebo 1020 Kč za jeden den. Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 náleží náhrada jízdních výdajů v prokázané výši; způsob dopravy určí předseda komise. Náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

§ 39

(1) Zařízeními sociálně-právní ochrany jsou

a) zařízení odborného poradenství pro péči o děti,

b) zařízení sociálně výchovné činnosti,

c) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,

d) výchovně rekreační tábory pro děti.

~~(2) Zařízení sociálně-právní ochrany mohou zřizovat fyzické osoby, právnické osoby nebo obce a kraje v samostatné působnosti na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany podle § 49.~~

(2) Zřizovatelem zařízení sociálně-právní ochrany se rozumí pověřená osoba provozující zařízení sociálně-právní ochrany na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany podle § 48 odst. 2 písm. c).

ČÁST ČTVRTÁ

ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

§ 42

(1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. ~~Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotních služeb a v psychologické a jiné obdobné nutné péči.~~ **Ochrana a pomoc se poskytují po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 6 měsíců bez ohledu na to, je-li poskytována na základě smlouvy o poskytnutí ochrany a pomoci nebo na základě soudního rozhodnutí.**

(2) Dítě se umísťuje v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

- a) na základě rozhodnutí soudu; § 13a odst. 3 platí obdobně,
- b) na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- c) na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, nebo
- d) požádá-li o to dítě.

~~— (3) Počet dětí umístěných v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nesmí přesáhnout 28 dětí, a to i v případě, že toto zařízení je umístěno ve více budovách; tento počet dětí může být překročen jen v případě, že do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou svěřeni sourozenci. Ministerstvo práce a sociálních věcí může v odůvodněných případech na žádost zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc udělit výjimku z nejvýše povoleného počtu dětí umístěných v jednom zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na nezbytnou dobu, jejíž délku zároveň určí.~~

~~(4) Jeden zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může současně zajišťovat osobní péči nejvýše o 4 děti svěřené do péče zařízení.~~

(2) Ochrana a pomoc podle odstavce 1 se poskytuje v rozsahu těchto činností:

- a) poskytnutí ubytování,

- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo zajištění podmínek pro osobní hygienu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) zajištění výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) zajištění sociálně terapeutických činností,
- i) zajištění zdravotních služeb, psychologické a jiné obdobné péče.

(3) Nezaopatřenému dítěti se v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí zejména prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra.

(4) Při poskytování pomoci a ochrany podle odstavce 1 je zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinno spolupracovat s rodinou dítěte a poskytovat této rodině pomoc při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajišťovat členům rodiny dítěte terapii, nácvik rodičovských a dalších dovedností, které rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nezbytně potřebuje pro péči o dítě a výchovu dítěte, a to v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte zpracovaným orgánem sociálně-právní ochrany.

~~(5) Délka pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může trvat nejdéle po dobu~~

- ~~a) 3 měsíců od jeho umístění do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte; v případě opakované žádosti zákonného zástupce o umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může být dítě přijato do péče zařízení v délce dalších 3 měsíců jen s předchozím písemným souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností,~~
- ~~b) 6 měsíců, je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě žádosti dítěte, jestliže s pobytem dítěte vyslovil souhlas rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte; výjimečně lze tuto dobu prodloužit v případě, že si rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte prokazatelně upravují své poměry tak, aby mohli převzít dítě do osobní péče; celková doba nepřetržitého pobytu dítěte v zařízení nesmí přesáhnout dobu 12 měsíců,~~
- ~~c) stanovenou v rozhodnutí soudu o výchovném opatření podle § 13a, kterým byl nařízen pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo po dobu, po kterou trvá rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku.~~

~~(6) Jde-li o dítě, které se umísťuje do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě skutečnosti uvedené v odstavci 2 písm. b) a d), je obecní úřad obce s rozšířenou~~

~~působností povinen neprodleně podat návrh soudu na nařízení předběžného opatření, pokud nelze do doby, do níž musí o předběžném opatření rozhodnout soud^{39b)}, zajistit souhlas rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte s pobytem dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.~~

~~(7) Je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu,~~

- ~~a) je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu povinen navštívit dítě podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce,~~
- ~~b) může být povolen pobyt dítěte mimo toto zařízení u rodičů nebo jiných fyzických osob obdobně podle § 30,~~
- ~~e) platí pro plnění povinností zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc § 29 obdobně.~~

~~(8) Dítě může být umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, jen jestliže byla mezi uvedeným zařízením a zákonným zástupcem dítěte uzavřena písemná dohoda, která obsahuje~~

- ~~a) název zařízení, jeho adresu a adresu sídla jeho zřizovatele,~~
- ~~b) jméno a příjmení dítěte, datum jeho narození, adresu místa trvalého pobytu dítěte, případně též jeho obvyklého bydliště,~~
- ~~e) jméno a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, případně též obvyklého bydliště zákonných zástupců dítěte,~~
- ~~d) údaje o zdravotním stavu dítěte a způsob zajištění zdravotních služeb,~~
- ~~e) důvody pro umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~f) datum a čas dohodnutého přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~g) souhlas zákonného zástupce s tím, že při pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou se na pobyt dítěte vztahovat pravidla stanovená ve vnitřním řádu tohoto zařízení,~~
- ~~h) podmínky a způsob osobního, telefonického a písemného styku dítěte s dalšími osobami a vymezení okruhu těchto osob,~~
- ~~i) způsob a výše úhrady příspěvku za pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s tím, že výše příspěvku může být sjednána nejvýše v částce uvedené v § 42c odst. 1 podle věku dítěte,~~
- ~~j) podpis dohody zástupcem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a zákonným zástupcem dítěte.~~

~~—— (9) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinno poskytovat služby a zajistit jeho provoz nepřetržitě.~~

~~—— (10) V zařízení se poskytuje ochrana a pomoc dítěti v případech uvedených též v § 37 odst. 1, a to po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření¹³).~~

~~—— (11) Zřizovatel zařízení je povinen vést evidenci dětí, které byly přijaty do zařízení, v níž musí být uvedeny~~

- ~~a) datum přijetí dítěte do zařízení,~~
- ~~b) jméno a příjmení dítěte, pokud je známo,~~
- ~~e) datum narození dítěte, pokud je známo; není-li známo datum narození dítěte, uvede se přibližný věk dítěte,~~
- ~~d) záznam o splnění povinnosti stanovené v § 10 odst. 4 větě třetí,~~
- ~~e) datum a čas propuštění dítěte ze zařízení.~~

~~—— (12) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je při přijetí dítěte do tohoto zařízení povinno tuto skutečnost neprodleně ohlásit zřizovateli a příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany.~~

~~^{39b)} § 75 odst. 4 občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.~~

§ 42a

~~—— (1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc~~

- ~~a) zabezpečuje plné přímé zaopatření dítěte v zařízení spočívající v poskytování ubytování, stravování a ošacení,~~
- ~~b) poskytuje výchovnou péči,~~
- ~~e) zajišťuje poskytnutí zdravotních služeb²⁸⁾,~~
- ~~d) poskytuje poradenství dítěti, jeho rodičům nebo osobám odpovědným za výchovu dítěte,~~
- ~~e) zajišťuje pomoc při přípravě dětí na školní vyučování a doprovod dětí do školy,~~
- ~~f) vytváří podmínky pro zájmovou činnost dětí,~~
- ~~g) je povinno poskytovat dítěti odbornou péči prostřednictvím sociálního pracovníka a psychologa,~~
- ~~h) je povinno spolupracovat s rodinou dítěte a poskytnout této rodině pomoc při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajistit jim terapii, nácvik rodičovských a dalších dovedností, které rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nezbytně potřebuje pro péči a výchovu dítěte, a to v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte zpracovaným orgánem sociálně právní ochrany,~~
- ~~i) je povinno vydat vnitřní řád zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který vychází z vymezení činnosti zařízení tímto zákonem.~~

~~—— (2) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vede o dětech v tomto zařízení~~

- ~~a) evidenci, která obsahuje~~
 - ~~1. jméno a příjmení dítěte, pokud je známo,~~
 - ~~2. datum narození dítěte, pokud je známo; není-li známo datum narození dítěte, uvede se přibližný věk dítěte,~~

~~3. adresu místa trvalého pobytu; není-li známa adresa místa trvalého pobytu, uvede se jiný údaj o místě pobytu dítěte před přijetím do zařízení;~~

~~4. datum a čas přijetí dítěte do zařízení a datum jeho ukončení;~~

~~5. důvod přijetí dítěte do zařízení;~~

b) spisovou dokumentaci, která obsahuje

~~1. údaje uvedené v evidenci v písmenu a) bodech 1 až 5;~~

~~2. kopie rozhodnutí soudu o umístění dítěte v zařízení, žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností o umístění dítěte v zařízení, doklad o přijetí dítěte a písemnou dohodu podle § 42 odst. 8;~~

~~3. záznamy o spolupráci zařízení s orgány sociálně právní ochrany, s dalšími orgány, právníky i fyzickými osobami;~~

~~4. záznamy o pomoci a léčbě poskytnuté dítěti, o přijatých opatřeních ve vztahu k dítěti, o poskytnuté lékařské péči a jejich důvodech;~~

~~5. kopie hlášení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností o tom, že dítě pobývá v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc;~~

~~6. další údaje potřebné pro poskytování sociálně právní ochrany.~~

—— (3) Ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je

a) oprávněn

~~1. zakázat nebo přerušit návštěvu rodičů nebo jiných osob v zařízení v případě jejich nevhodného chování, které by nepříznivě působilo na výchovu dětí, jde-li o děti umístěné v zařízení na základě rozhodnutí soudu;~~

~~2. být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, pokud je důvodné podezření, že zásilka má z výchovného hlediska závadný obsah nebo by mohla ohrozit zdraví či bezpečnost dětí, a uschovat ji na dobu omezenou dnem propuštění dítěte ze zařízení, a provést o tom záznam do spisové dokumentace o dítěti;~~

~~3. převzít od dítěte do dočasné úschovy finanční hotovost a předměty ohrožující výchovu, zdraví či bezpečnost dětí a v odůvodněných případech i cenné předměty; písemný zápis o převzetí a jeho důvodech ověřený ředitelem, dalším odborným pracovníkem zařízení a dítětem je založen do spisové dokumentace o dítěti;~~

~~4. povolit dětem umístěným podle § 42 odst. 2 písm. b) cestovat bez dozoru mimo zařízení do místa pobytu rodičů nebo jiných fyzických osob;~~

~~5. zastoupit dítě v běžných záležitostech;~~

~~6. nařídit vyšetření dítěte, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky;~~

b) povinen

~~1. seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi;~~

- ~~2. předat dítě podle rozhodnutí příslušného orgánu do péče budoucího osvojitele nebo pěstouna;~~
- ~~3. dát příslušnému soudu podnět ke zrušení umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, pokud pominuly důvody pro další pobyt dítěte v tomto zařízení, a vyrozumět o tom příslušný orgán sociálně právní ochrany;~~
- ~~4. dát příslušnému soudu podnět k úpravě styku rodičů nebo jiných osob s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, vyžaduje-li to zájem dítěte, a vyrozumět o tom příslušný orgán sociálně právní ochrany;~~
- ~~5. podávat informace o dítěti zákonným zástupcům, jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte nebo orgánům sociálně právní ochrany na jejich žádost;~~
- ~~6. projednat předem opatření zásadní důležitosti s dítětem, s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti, a se zákonnými zástupci dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, a bezodkladně je informovat o provedeném opatření; nejsou-li zákonní zástupci dosažitelní, dát soudu podnět k ustanovení opatrovníka;~~
- ~~7. propustit dítě poté, co se dozvěděl o rozhodnutí soudu, kterým bylo zrušeno svěření dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ne však dříve, než dítě převezme osoba odpovědná za jeho výchovu.~~

~~—— (4) Ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy sociálně právní ochrany, pokud jde o zamítnutí žádosti o povolení pobytu mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Nadřízeným správním orgánem ředitele je krajský úřad, v jehož obvodu se nachází adresa sídla zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Odvolání proti rozhodnutí ředitele nemá odkladný účinek.~~

~~—— (5) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen určit zástupce ředitele, který má, v případě, že zastupuje ředitele, oprávnění a povinnosti podle odstavců 3 a 4.~~

~~—— (6) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může vykonávat činnost jen v objektu nebo prostorách, které umožňují zajištění přijetí dítěte, ubytování a přípravu dětí na školní vyučování, stravování, zájmovou a další činnost ve volném čase.~~

~~—— (7) Přemístění dítěte umístěného v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc do jiného takového zařízení je možné jen~~

~~a) na základě rozhodnutí soudu, pokud bylo dítě do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc umístěno na základě rozhodnutí soudu, a po předchozím oznámení o přemístění příslušnému orgánu sociálně právní ochrany;~~

~~b) s předchozím souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností a rodiče či jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud bylo dítě do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc umístěno podle § 42 odst. 2 písm. b), nebo~~

~~e) s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce dítěte, který uzavřel dohodu o umístění dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 8.~~

~~—— (8) Ustanovení odstavce 7 se nepoužije pouze v případě, že ve stávajícím zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc není možné zajistit péči o dítě z vážných provozních důvodů a přemístění dítěte nesnese odkladu. V tomto případě je zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinno bezodkladně oznámit přemístění dítěte a důvody, které vedly k přemístění dítěte, osobám, jejichž souhlasu je třeba k přemístění podle odstavce 7 písm. b) a c), příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí nebo soudu, jenž má vydat rozhodnutí podle odstavce 7 písm. a). K přemístění dítěte do jiného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle odstavce 7 písm. a) je nutný souhlas příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí a návrh soudu na vydání nového rozhodnutí.~~

~~—— (9) Stejně podmínky jako pro přemístění dítěte do jiného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v odstavcích 7 a 8 platí také v případě, že má dojít k přemístění dítěte do jiného pracoviště téhož zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.~~

39b) § 75 odst. 4 občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 42a

Smlouva o poskytování ochrany a pomoci

(1) O poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc uzavírá dítě s osobou provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc smlouvu o poskytování ochrany a pomoci, která vyžaduje písemnou formu a obsahuje tyto náležitosti:

- a) bližší vymezení důvodů pro umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1,
- b) rozsah poskytování ochrany a pomoci, včetně způsobu zajištění zdravotních služeb a psychologické a jiné obdobné péče dítěti,
- c) místo a čas poskytování ochrany a pomoci,
- d) způsob a výši úhrady za poskytnutí ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s tím, že výše této úhrady může být sjednána nejvýše v částce podle § 42c, a způsob jejího vyúčtování; to neplatí, uzavírá-li smlouvu o poskytování ochrany a pomoci za dítě obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo nezaopatřené dítě, jemuž je ochrana a pomoc v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytována na jeho žádost,
- e) prohlášení o zdravotním stavu dítěte a identifikační údaje zdravotní pojišťovny, u které je dítě pojištěno, jsou-li známy,
- f) výši přiznaného příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách⁶⁵⁾, má-li dítě na příspěvek na péči nárok,
- g) ujednání o dodržování vnitřních pravidel pro poskytování ochrany a pomoci dítěti,
- h) výpovědní důvody a výpovědní doby,
- i) dobu platnosti smlouvy,
- j) ujednání o kapesném, jde-li o nezaopatřené dítě starší 7 let.

(2) K ujednání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci zkracujícím práva dítěte nebo rozšiřujícím jeho povinnosti oproti právům a povinnostem stanoveným pro výkon soudních rozhodnutí podle § 42aa se nepřihlíží.

(3) K poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b, nejde-li o smlouvu o

poskytování ochrany a pomoci uzavřenou za dítě obecním úřadem s rozšířenou působností.

(4) Smlouvu o poskytování ochrany a pomoci lze uzavřít nejvýše na dobu 3 měsíců po sobě jdoucích. Trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci lze prodloužit nejvýše o další 3 měsíce po sobě jdoucí pouze se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě dohody s ním, byla-li smlouva o poskytování ochrany a pomoci uzavřena za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

(5) Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci trvá závazek ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu.

(6) Závazek ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci zanikne dnem následujícím po dni, kdy nabude právní moci

- a) rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci,
- b) rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s prodloužením trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, nebo
- c) usnesení o zastavení řízení o žádostech podle § 16b odst. 1 písm. a) nebo b), rozhodnutí o zrušení souhlasu podle § 16b odst. 5.

§ 42aa

Výkon soudních rozhodnutí v zařízení

(1) V zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může být vykonáváno

- a) výchovné opatření podle § 13a,
- b) předběžné opatření podle § 924 občanského zákoníku, nebo
- c) ústavní výchova podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku.

(2) Pro výkon rozhodnutí soudu podle odstavce 1 platí s ohledem na specifické potřeby svěřených dětí obdobně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních o

- a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,
- b) právu ředitele školského zařízení pro výkon ústavní výchovy
 1. povolit dítěti pobyt mimo zařízení,
 2. zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu dítěte nebo jiných osob v takovém zařízení,
 3. být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem,
 4. převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, peníze nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte,
 5. zastoupit dítě v běžných záležitostech,
- c) povinnosti ředitele školského zařízení pro výkon ústavní výchovy
 1. seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi,

2. dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení,
 3. podat informace o dítěti zákonným zástupcům nebo opatrovníkovi a orgánu sociálně-právní ochrany na jejich žádost,
 4. projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci nebo opatrovníkem dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení,
 5. informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností,
- d) nároku na kapesné a jeho výši.

(3) Práva podle odstavce 2 písm. b) vykonává a povinnosti podle odstavce 2 písm. c) plní v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Nadřízeným správním orgánem ředitele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc při rozhodování ve věcech podle odstavce 2 písm. b) je krajský úřad, v jehož obvodu je provozováno zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

§ 42ab

Základní provozní a personální standardy

- (1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinno poskytovat služby a zajistit jeho provoz nepřetržitě.
- (2) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může vykonávat činnost jen v objektu nebo prostorách, které umožňují přijetí dítěte, ubytování a přípravu dětí na školní vyučování, stravování, zájmovou a další činnost ve volném čase.
- (3) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nelze zřídit v budově nebo v jednom areálu společně s jiným ústavním zařízením.
- (4) Nejvyšší možná kapacita zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je 20 dětí. Tento počet může být překročen v případě, že toto zařízení je umístěno ve více budovách, v případě, že do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou svěřeni sourozenci, a v případě poskytování ochrany a pomoci dítěti v případech podle § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1 po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na vydání předběžného opatření¹³⁾.
- (5) Počet dětí umístěných v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nesmí přesáhnout nejvýše přípustnou kapacitu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovenou v rozhodnutí o pověření k výkonu činnosti zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Ustanovení odstavce 4 tím není dotčeno.
- (6) Jeden zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může současně zajišťovat osobní péči nejvýše o 4 děti svěřené do péče tohoto zařízení. V případě sourozenecké skupiny nebo krizového lůžka může jeden zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc po dobu nezbytně nutnou pečovat maximálně o 5 dětí svěřených do péče tohoto zařízení.

Příspěvek na úhradu pobytu a péče

§ 42b

~~— (1) Povinnost hradit příspěvek na úhradu pobytu a péče poskytované v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen "příspěvek") podle § 42c až 42f, bylo-li dítě umístěno do tohoto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností, mají~~

~~a) rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do výchovy, popřípadě jiná osoba povinná výživou dítěte,~~

~~b) nezletilý rodič umístěný společně s dítětem v takovém zařízení,~~

~~c) příjemce sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte.~~

~~— (2) Rodiče nebo jiné osoby povinné výživou dítěte se na hrazení příspěvku podílejí rovným dílem.~~

~~— (3) O příspěvku podle odstavce 1 rozhoduje ředitel zařízení. O odvolání proti rozhodnutí o příspěvku podle odstavce 1 rozhoduje krajský úřad.~~

§ 42e

~~— (1) Výše příspěvku činí za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak, nejvýše 1,6násobek částky životního minima osoby, která je posuzována jako druhá nebo další v pořadí, stanovené pro toto dítě^{39f)}. Výši příspěvku v jednotlivých případech stanoví ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc rozhodnutím.~~

~~— (2) Věk dítěte rozhodný podle zákona o životním a existenčním minimu^{39f)} pro stanovení částek podle odstavce 1 je věk, kterého dítě dosáhne v kalendářním měsíci, za který dávka náleží.~~

~~(3) Pokud se zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyplácí přídavek na dítě podle zvláštního právního předpisu^{39d)}, snižuje se o jeho výši příspěvek podle odstavce 1.~~

~~— (4) Výše příspěvku nezletilých matek umístěných společně s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc činí za kalendářní měsíc 10 % z výše rodičovského příspěvku poskytovaného podle zvláštního právního předpisu^{39e)}.~~

~~— (5) Za období kratší než kalendářní měsíc se výše příspěvku stanoví podle počtu dnů. Denní úhrada nákladů činí jednu třicetinu výše příspěvku za kalendářní měsíc.~~

~~— (6) Příspěvek se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.~~

§ 42d

~~(1) Příspěvek se na žádost osob uvedených v § 42b odst. 1 nebo z podnětu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc sníží nebo nevyžaduje, jestliže po zaplacení příspěvku by jejich příjem nebo příjem jejich rodiny poklesl pod součet částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu^{39f)} a částky normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře. Příspěvek se rovněž nevyžaduje, jestliže osoba uvedená v § 42b odst. 1 nebo osoba s ní společně posuzovaná je příjemcem dávky pomoci v~~

~~hmotné nouzi podle zvláštního právního předpisu^{39e}). Příspěvek se nevyžaduje ani v případě, kdy by po snížení podle věty první byl nižší než 100 Kč.~~

~~(2) Osoby uvedené v § 42b odst. 1 jsou povinny doložit výši svých příjmů nebo příjmů jejich rodiny pro snížení nebo nevyžadování příspěvku podle odstavce 1 a vždy po uplynutí 6 měsíců od posledního doložení příjmů prokazovat, že splňují podmínky pro snížení nebo nevyžadování příspěvku. Dále jsou tyto osoby povinny bezodkladně oznamovat změny v příjmech, které by mohly mít vliv na výši příspěvku stanovenou podle odstavce 1. V případě nesplnění těchto povinností se příspěvek zvýší na částku stanovenou podle § 42c odst. 1, a to od doby, kdy marně uplynula lhůta pro prokázání splnění podmínek, nebo i zpětně od doby, kdy došlo ke změně v příjmech.~~

~~(3) Příjmy podle odstavců 1 a 2 a osobami společně posuzovanými podle odstavce 1 se rozumí příjmy a osoby uvedené v zákoně o životním a existenčním minimu^{39f}).~~

~~§ 42e~~

~~Výše příspěvku ze sirotčího důchodu^{39h}) oboustranně osiřelého dítěte činí za kalendářní měsíc částku stanovenou v § 42c odst. 1 podle věku dítěte.~~

Úhrada nákladů za poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

§ 42b

(1) Úhrada nákladů za poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc v rozsahu úhrady za stravu, péči a, nejde-li o nezaopatřené dítě, též úhrady za ubytování (dále jen „úhrada“), se hradí ve výši sjednané ve smlouvě o poskytnutí ochrany a pomoci.

(2) Úhradu hradí osoba povinná úhradou na základě písemné smlouvy o úhradě, pokud

- a) smlouva o poskytování ochrany a pomoci byla uzavřena s obecním úřadem obce s rozšířenou působností,**
- b) smlouva o poskytování ochrany a pomoci byla uzavřena s nezaopatřeným dítětem, nebo**
- c) dítě bylo do zařízení umístěno rozhodnutím soudu podle § 42aa.**

(3) Osobou povinnou úhradou v případech podle odstavce 2 jsou

- a) rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě svěřeno rozhodnutím soudu do péče, jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte, popřípadě jiná fyzická osoba povinná výživou dítěte, nebo**
- b) nezletilý rodič umístěný společně s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.**

(4) Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte se na úhradě podle odstavce 3 písm. a) podílejí rovným dílem, bylo-li dítě před svým umístěním v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ve společné péči rodičů nebo bylo-li svěřeno do společné péče jiných osob odpovědných za výchovu. Na úhradu jinou fyzickou osobou povinnou výživou dítěte, se věta první použije obdobně.

(5) Smlouva o úhradě podle odstavce 2 obsahuje způsob a výši úhrady a způsob jejího vyúčtování.

(6) Výše úhrady může být ve smlouvě o úhradě podle odstavce 2 sjednána nejvýše v částce podle § 42c.

§ 42c

(1) Nejvyšší výši úhrady za péči o dítě, které nemá nárok na příspěvek na péči, nejvyšší výši úhrady za stravu a nejvyšší výši úhrady za ubytování dítěte, které není nezaopatřené, stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Výše úhrady za péči o dítě, které má nárok na příspěvek na péči, se stanoví jako součet úhrady za péči podle odstavce 1 a poměrné části výše přiznaného příspěvku na péči odpovídající počtu dnů poskytnuté ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc v období, na které je příspěvek na péči vyplácen.

(3) Pokud se zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyplácí přídavek na dítě podle zvláštního právního předpisu^{39d}), snižuje se o jeho výši úhrada.

(4) Výše úhrady nezletilého rodiče dítěte umístěného společně s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc činí za kalendářní měsíc 10 % z výše rodičovského příspěvku poskytovaného tomuto rodiči podle zákona upravujícího státní sociální podporu⁷⁵).

(5) Oboustranně osiřelé dítě je od hrazení úhrady osvobozeno.

(6) Výše úhrady dítěte, které není nezaopatřeným dítětem, činí za kalendářní měsíc nejvýše 75 % jeho příjmu. Příjmem dítěte, které není nezaopatřeným dítětem, se pro účely úhrady rozumí příjem podle zákona o životním a existenčním minimu^{39f}), s výjimkou příspěvku na péči.

(7) Úhrada náleží zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc od prvního dne pobytu dítěte v zařízení. Úhrada se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

§ 42d

(1) Výše úhrady se nevyžaduje nebo se snižuje, jestliže by po jejím zaplacení příjem osoby povinné úhradou nebo osob společně s ní posuzovaných poklesl pod součet částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu^{39f}) a částky normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.

(2) Úhrada se rovněž nevyžaduje, jestliže

a) je osoba povinná úhradou nebo osoba s ní společně posuzovaná příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi podle zvláštního právního předpisu^{39g)},

b) by po snížení její výše podle odstavce 1 byla výše úhrady nižší než 100 Kč.

(3) Nastanou-li po sjednání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci nebo smlouvy o úhradě skutečnosti, pro které se výše úhrady podle odstavce 1 nebo 2 nevyžaduje nebo sníží, je osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinna stanovit novou výši úhrady podle těchto skutečností, a to od kalendářního měsíce, ve kterém osoba povinná úhradou tyto skutečnosti oznámila a doložila podle odstavce 4, a oznámit novou výši úhrady druhé smluvní straně.

(4) Osoby povinné úhradou jsou povinny bezodkladně oznámit a doložit osobě provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc změnu ve výši svých příjmů nebo příjmů osob společně posuzovaných pro snížení nebo nevyžadování úhrady podle odstavce 1 nebo 2. Dále jsou tyto osoby povinny bezodkladně oznámit a doložit skutečnost, že osoba povinná úhradou nebo osoba s ní společně posuzovaná je příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi podle zvláštního právního předpisu^{39g)}.

(5) Kdo se rozumí společně posuzovanými osobami a co se rozumí příjmy osoby povinné úhradou nebo osob společně posuzovaných stanoví zákon o životním a existenčním minimu^{39f)}.

§ 42e

(1) Úhrada za příslušný kalendářní měsíc musí být zaplacena nejpozději do patnáctého dne následujícího kalendářního měsíce.

(2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc provede vyúčtování přeplatků a nedoplatků do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž došlo k ukončení pobytu dítěte v zařízení. Výsledky vyúčtování písemně oznámí osobě povinné úhradou.

⁷⁵⁾ § 30 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 42f

~~(1) Příspěvek za kalendářní měsíc se hradí nejpozději do patnáctého dne následujícího kalendářního měsíce. Příspěvek náleží zařízení od prvního dne pobytu dítěte v zařízení, pokud bylo dítě k pobytu přijato v době do 15.00 hodin.~~

~~(2) Pobývá-li dítě mimo zařízení po dobu alespoň 2 dnů po sobě jdoucích, snižuje se měsíční částka úhrady za každý takový den o jednu třicetinu; denní úhrada se nesnižuje, odejde-li dítě ze zařízení v době po patnácté hodině nebo vrátí-li se do zařízení před patnáctou hodinou.~~

~~(3) Zařízení provede vyúčtování přeplatků a nedoplatků do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po ukončení pobytu dítěte v zařízení. Výsledky vyúčtování~~

~~písemně oznámí osobě, která příspěvek hradí. Během pobytu dítěte tak učiní po skončení kalendářního roku.~~

~~Státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc~~

~~§ 42g~~

~~(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti vzniká také v případě, že obecní úřad obce s rozšířenou působností považuje umístění dítěte v zařízení za důvodné. Vyjádření o důvodnosti umístění s uvedením počátečního data důvodného pobytu zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc do osmi dnů ode dne doručení ohlášení o přijetí dítěte podle § 42 odst. 12. Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností, že další pobyt dítěte v zařízení již není důvodný, vyrozumí o tom zařízení a jeho zřizovatele.~~

~~(2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen využít státní příspěvek pouze pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž je dítě umístěno.~~

~~—— (3) Státní příspěvek~~

~~a) náleží měsíčně za každé dítě ve výši 22 800 Kč,~~

~~b) se snižuje o jednu třicetinu za každý den, v němž dítě pobývá mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pobyt mimo toto zařízení trvá po dobu 2 po sobě jdoucích kalendářních dnů; den, ve kterém dítě odejde ze zařízení v době po patnácté hodině, nebo den, ve kterém se vrátí do zařízení před patnáctou hodinou, se do doby 2 dnů po sobě jdoucích nezahrnuje,~~

~~c) náleží i po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy dítěte umístěného dosud v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže je dítěti nadále poskytována péče v tomto zařízení, a to až do dne přijetí dítěte do příslušného zařízení pro výkon ústavní výchovy sjednaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle § 28.~~

~~(4) Nárok na státní příspěvek zaniká~~

~~a) dnem, kterým bylo zrušeno nebo pozbylo platnosti rozhodnutí soudu, kterým bylo dítě svěřeno do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nejde-li o případ uvedený v odstavci 3 písm. c); pokud dítě pobývá v péči zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc i po tomto dni, zaniká nárok na státní příspěvek dnem, kdy dítě opustilo zařízení, nebo~~

~~b) za předpokladu, že dítě bylo svěřeno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na žádost orgánu sociálně právní ochrany, zákonného zástupce nebo dítěte, dnem, v němž obecní úřad obce s rozšířenou působností odeslal zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc sdělení, že nepovažuje nadále umístění dítěte v tomto zařízení za důvodné.~~

~~(5) Jestliže splňuje dítě po část kalendářního měsíce podmínky pro stanovení státního příspěvku v nižší výměře a po část kalendářního měsíce ve zvýšené výměře, stanoví se výše státního příspěvku ve vyšší výměře.~~

Státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

§ 42g

- (1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti podle § 42a.**
- (2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen využít státní příspěvek pouze pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž je dítě umístěno, a pouze na poskytování ochrany a pomoci dítěti v rozsahu činností uvedených v § 42 odst. 2.**
- (3) Státní příspěvek**
 - a) náleží měsíčně za každé dítě ve výši 36 000 Kč,**
 - b) se snižuje o jednu třetinu za každý den, v němž dítě pobývá mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pobyt mimo toto zařízení trvá po dobu 2 po sobě jdoucích kalendářních dnů,**
 - c) náleží i po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy dítěte umístěného dosud v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže je dítěti nadále poskytována péče v tomto zařízení, a to až do dne přijetí dítěte do příslušného zařízení pro výkon ústavní výchovy sjednaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle § 28**

§ 42k

- (1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen písemně ohlásit krajskému úřadu, který státní příspěvek přiznal, do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, nejde-li o skutečnosti uvedené v § 42n.**
- (2) Je-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyzván krajským úřadem, který o státním příspěvku rozhoduje, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů, pokud krajský úřad nestanoví lhůtu delší.**
- (3) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který nesplnil některou z uložených povinností nebo přijal státní příspěvek nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo jinak způsobil, že byl státní příspěvek vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen neprávem přijaté částky vrátit.**
- (4) Nárok na vrácení státního příspěvku poskytnutého neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl státní příspěvek vyplacen.**

(5) O povinnosti vrátit státní příspěvek nebo jeho část podle odstavce 3 rozhodne krajský úřad, který státní příspěvek vyplatil. Částky neprávem vyplacené mohou být sraženy také z později přiznaného státního příspěvku náležejícího zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který má povinnost podle odstavce 3 částky státního příspěvku neprávem přiznaného vrátit.

(6) Vrácené a vypořádané peníze podle odstavce 3 jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 42l

(1) O státním příspěvku rozhoduje krajský úřad.

(2) Řízení o přiznání státního příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(3) Žádost o státní příspěvek musí obsahovat

- ~~a) název zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jeho adresu a identifikační číslo osoby (dále jen „identifikační číslo“), je-li zřizovatelem zařízení obec nebo kraj,~~
- ~~b) a) název zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jeho adresu, identifikační číslo, datum právní moci rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany s uvedením orgánu, který rozhodnutí vydal, je-li zřizovatelem zařízení pověřená osoba,~~
- ~~c) b) název a adresu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž jsou umístěny děti, jejichž pobyt a péče o ně zakládá nárok na státní příspěvek,~~
- ~~d) c) číslo účtu nebo účtů, na které se státní příspěvek vyplácí,~~
- ~~e) d) seznam dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které zakládají zřizovateli nárok na státní příspěvek; seznam musí obsahovat jméno a příjmení dítěte, jeho rodné číslo nebo datum jeho narození, nebylo-li mu rodné číslo přiděleno, místo trvalého pobytu, datum přijetí a datum ukončení pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, byl-li pobyt ukončen, jméno, příjmení a adresu zákonného zástupce dítěte nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte,~~
- d) seznam dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které zakládají zřizovateli nárok na státní příspěvek; seznam musí obsahovat jméno a příjmení dítěte, datum jeho narození, místo trvalého pobytu, datum přijetí a datum ukončení pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, byl-li pobyt ukončen, a jméno, příjmení a adresu zákonného zástupce dítěte nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte,**
- ~~e) doklad prokazující, že dítě je v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo žádost zákonného zástupce podle § 42 odst. 2 písm. c) a vyjádření o důvodnosti podle § 42g odst. 1 smlouvy o poskytování ochrany a pomoci a rozhodnutí o vydání souhlasu podle § 16b.~~

(4) Je-li žádáno o státní příspěvek z důvodu pobytu a péče o děti ve více zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc zřízených jedním zřizovatelem, uvádí se údaje uvedené v odstavci 3 ~~písm. c), e) a f)~~ **písm. b), d) a e)** za každé takové zařízení samostatně.

§ 42n

(1) Byl-li přiznán státní příspěvek, je zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinen pro nárok na výplatu státního příspěvku a jeho výši za kalendářní měsíc příslušnému krajskému úřadu oznámit, zda v kalendářním měsíci, za který se má státní příspěvek poskytnout, došlo ke změně počtu dětí, délce jejich pobytu v uvedeném zařízení a změně věku dětí ve srovnání s kalendářním měsícem předcházejícím tomuto kalendářnímu měsíci. Zřizovatel je povinen sdělit tento údaj písemně krajskému úřadu nejpozději do desátého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, na který se má státní příspěvek poskytnout.

(2) Došlo-li ke změně počtu dětí, ke změně délky jejich pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo ke změně věku dětí, je zřizovatel zařízení povinen sdělit příslušnému krajskému úřadu údaje uvedené v § 42l odst. 3 ~~písm. e)~~ **písm. d)**, a v případě, že bylo do zařízení dítě nově umístěno, též údaje uvedené v § 42l odst. 3 ~~písm. f)~~ **písm. e)**.

(3) O změně výše státního příspěvku vydá krajský úřad rozhodnutí.

(4) Krajský úřad rozhodne o zastavení výplaty státního příspěvku, pokud zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nesplnil povinnosti podle odstavců 1 a 2. Nesplnil-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 ani po uplynutí 2 kalendářních měsíců následujících po měsíci, ve kterém měla být povinnost podle odstavců 1 a 2 splněna, nárok na státní příspěvek zaniká. Po dodatečném splnění povinností lze státní příspěvek přiznat zpětně nejdéle za dobu 1 roku (§ 42j).

ČÁST PÁTÁ

PĚSTOUNSKÁ PÉČE

HLAVA I

PRÁVA A POVINNOSTI PŘI VÝKONU PĚSTOUNSKÉ PÉČE

§ 47a

Práva a povinnosti osoby pečující a osoby v evidenci

~~(1) Pro účely tohoto zákona se jako pěstounská péče posuzuje péče o dítě poskytovaná osobou pečující nebo skutečnost, že je fyzická osoba osobou v evidenci.~~

(1) Pro účely části páté se považuje za

- a) pěstounskou péčí osobní péče poskytovaná osobou pečující,**
- b) zprostředkovanou pěstounskou péčí**

- 1. pěstounská péče poskytovaná dítěti osobou pečující po doručení oznámení o vhodnosti této osoby stát se pěstounem tohoto dítěte podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3,**
- 2. pěstounská péče na přechodnou dobu,**
- 3. pěstounská péče poskytovaná sourozenci dítěte svěřeného do pěstounské péče podle bodu 1, je-li poskytovaná toutéž osobou pečující,**

c) nezprostředkovanou pěstounskou péčí pěstounská péče, která není zprostředkovanou pěstounskou péčí podle písmene b).

(2) Osoba pečující a osoba v evidenci má

- a) právo na poskytnutí trvalé nebo dočasné pomoci při zajištění osobní péče o svěřené dítě; tato pomoc spočívá zejména v zajištění krátkodobé péče
 1. po dobu, kdy je osoba pečující nebo osoba v evidenci uznána dočasně práce neschopnou nebo při ošetřování osoby blízké,
 2. při narození dítěte,
 3. při vyřizování nezbytných osobních záležitostí,
 4. při úmrtí osoby blízké,
- b) právo na poskytnutí pomoci se zajištěním celodenní péče o svěřené dítě nebo děti, která je přiměřená věku dítěte, v rozsahu alespoň 14 kalendářních dnů v kalendářním roce, jestliže svěřené dítě dosáhlo alespoň věku 2 let,
- c) právo na zprostředkování psychologické, terapeutické nebo jiné odborné pomoci alespoň jednou za 6 měsíců,
- d) právo na zprostředkování nebo zajištění bezplatné možnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti podle písmene f),
- e) právo na pomoc při plnění povinností podle písmene h), včetně pomoci při zajištění místa pro uskutečňování styku oprávněných osob s dítětem a při zajištění asistence při tomto styku,
- f) povinnost zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích,
- g) povinnost umožnit sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b odst. 5 a spolupracovat se zaměstnancem pověřeným sledovat vývoj dětí podle § 19 odst. 6,
- h) v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte povinnost udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s osobami dítěti blízkými, zejména s rodiči a umožnit styk rodičů s dítětem v pěstounské péči, pokud soud rozhodnutím nestanoví jinak.

Dohoda o výkonu pěstounské péče

§ 47b

(1) ~~Obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má trvalý pobyt osoba pečující nebo osoba v evidenci,~~ **osobě pečující nebo osobě v evidenci** navrhne této osobě **pečující osobě nebo osobě v evidenci** uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, která upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a a současně informuje o možnosti uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče podle odstavce 4.

(2) Pokud nebude dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni prvního dítěte do péče osoby pečující nebo rozhodnutí o zařazení osoby v evidenci do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, obecní úřad obce s rozšířenou působností, ~~v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt,~~ **z moci úřední** upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a svým rozhodnutím.

(3) Dohoda o výkonu pěstounské péče nebo rozhodnutí příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností musí být v souladu s rozhodnutím soudu o svěřeni dítěte do péče osoby pečující ~~nebo osoby v evidenci~~ a s individuálním plánem ochrany dítěte, ~~pokud byl zpracován~~. Při vydávání rozhodnutí nebo uzavírání dohody o výkonu pěstounské péče se přihlíží k zájmům a individuálním potřebám dítěte a k potřebám osoby pečující nebo osoby v evidenci, pokud jsou spojeny s výkonem péče o svěřené dítě.

~~(4) Pokud není dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena s příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, může dohodu o výkonu pěstounské péče se souhlasem příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností uzavřít s osobou pečující nebo osobou v evidenci obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu nemá osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt, krajský úřad nebo pověřená osoba. Obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu nemá osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba o této skutečnosti bezodkladně informuje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností a zašle tomuto obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností opis dohody o výkonu pěstounské péče.~~

(4) Pokud není dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena s místně příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, může dohodu o výkonu pěstounské péče se souhlasem místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností uzavřít s osobou pečující nebo osobou v evidenci obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče podle odstavce 1, krajský úřad nebo pověřená osoba. Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče podle odstavce 1, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba o této skutečnosti bezodkladně informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností podle odstavce 1 a zašle tomuto obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností opis dohody o výkonu pěstounské péče.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba, pokud uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče, nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydal rozhodnutí podle odstavce 2, jsou povinny sledovat naplňování dohody o výkonu pěstounské péče nebo rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří jsou povinni minimálně jednou za 2 měsíce být v osobním styku s osobou pečující nebo osobou v evidenci a s dětmi svěřenými do její péče. ~~o průběhu výkonu pěstounské péče zpracuje zaměstnanec obecního úřadu obce s rozšířenou~~

~~působností, v jehož obvodu nemá osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt, obecního úřadu, krajského úřadu nebo pověřená osoba jednou za 6 měsíců zprávu, kterou předá obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt.~~

(6) Uzavřely-li obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba dohodu o výkonu pěstounské péče, zpracuje nejméně jednou za 6 měsíců a při zániku dohody o výkonu pěstounské péče zprávu o průběhu výkonu pěstounské péče a naplňování dohody o výkonu pěstounské péče, kterou předá obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má trvalý pobyt dítě svěřené do pěstounské péče této osobě pečující nebo osobě v evidenci, a to do 15 dnů ode dne po vypracování této zprávy.

~~(6)~~ **(7) Osoba pečující nebo osoba v evidenci uzavírá jedinou dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí.**

~~(7)~~ **(8) Jsou-li oba manželé osobou pečující nebo osobou v evidenci, společně uzavírají jedinou dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí a bez ohledu na skutečnost, zda některé nebo všechny svěřené děti jsou svěřeny do jejich společné péče. To neplatí v případě dětí svěřených do výlučné péče jen jednoho z manželů, pokud manželé spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí a obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost jednoho z manželů rozhodne, že se ke skutečnosti, že oba manželé jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci, nepřihlíží.**

§ 47c

~~(1) Dohoda o výkonu pěstounské péče trvá po dobu, po kterou~~

- ~~a) trvá pěstounská péče,~~
- ~~b) trvá péče fyzické osoby, které bylo před rozhodnutím soudu o svěřeni dítěte do pěstounské péče dítě rozhodnutím soudu dočasně svěřeno do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem,~~
- ~~e) je osoba rozhodnutím krajského úřadu vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu,~~
- ~~d) je fyzická osoba poručníkem, jestliže o dítě osobně pečuje, nebo~~
- ~~e) probíhá soudní řízení o ustanovení fyzické osoby poručníkem dítěte, k němuž nemá vyživovací povinnost.~~

(1) Není-li dále stanoveno jinak, dohoda o výkonu pěstounské péče trvá po dobu, po kterou je osoba osobou pečující nebo osobou v evidenci.

(2) Obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo pověřená osoba mohou vypovědět dohodu o výkonu pěstounské péče

~~a) pro závažné nebo opakované porušování povinností, ke kterým se osoba pečující nebo osoba v evidenci zavázala v dohodě o výkonu pěstounské péče,~~

a) pro závažné nebo opakované porušování povinností, ke kterým se druhá smluvní strana zavázala v dohodě o výkonu pěstounské péče nebo které jí ukládá § 47a odst. 2,

b) pro opakované maření sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče nad výkonem pěstounské péče,

c) pro odmítnutí přijetí dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu bez vážného důvodu na straně osoby v evidenci.

(3) Osoba pečující nebo osoba v evidenci mohou vypovědět dohodu o výkonu pěstounské péče bez udání důvodu.

~~(4) Smluvní strana, která dohodu o výkonu pěstounské péče s osobou pečující nebo s osobou v evidenci vypověděla, o tom bez zbytečného odkladu informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt. To neplatí, pokud je smluvní stranou vypovězené dohody o výkonu pěstounské péče obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt.~~

~~(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt, je povinen poté, co se dozví o vypovězení dohody o výkonu pěstounské péče podle odstavce 2, do 30 dnů vydat rozhodnutí, které upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a.~~

~~—— (6) Pokud bude dohoda o výkonu pěstounské péče vypovězena osobou pečující nebo osobou v evidenci a nebude nahrazena novou dohodou o výkonu pěstounské péče do 30 dnů ode dne doručení výpovědi druhé smluvní straně, upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností svým rozhodnutím podle § 47b odst. 2.~~

~~(7) Výpovědní lhůta skončí nejpozději uplynutím 30 dnů ode dne, kdy byla výpověď doručena druhé smluvní straně, ne však dříve, než bude uzavřena nová dohoda o výkonu pěstounské péče. V případě, kdy obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá rozhodnutí podle § 47b odst. 2, končí výpovědní lhůta dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.~~

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba, které uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče, bez zbytečného odkladu informují o zániku dohody o výkonu pěstounské péče obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.

(5) Nejde-li o zrušení dohody o výkonu pěstounské péče podle § 167 správního řádu, může dohoda o výkonu pěstounské péče zaniknout jen k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byla dohoda o výkonu pěstounské péče vypovězena nebo ve kterém bylo dohodnuto její zrušení.

(6) Výpověď dohody o výkonu pěstounské péče musí být druhé smluvní straně doručena nejpozději 30 dnů před koncem kalendářního pololetí. Výpovědní doba skončí

k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byla dohoda o výkonu pěstounské péče smluvní stranou vypovězena. Bude-li výpověď doručena druhé smluvní straně později než 30 dnů před koncem kalendářního pololetí, skončí výpovědní doba k poslednímu dni kalendářního pololetí následujícího po doručení výpovědi.

(7) Pokud osoba pečující nebo osoba v evidenci neuzavře bezprostředně po zániku dohody o výkonu pěstounské péče novou dohodu, obecní úřad obce s rozšířenou působností bez zbytečného odkladu zahájí řízení o vydání rozhodnutí, které upraví podrobnosti výkonu práv a povinností založených v § 47a.

§ 47d

Státní příspěvek na výkon pěstounské péče

(1) Nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče má obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě vydání správního rozhodnutí podle § 47b nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad, nebo pověřená osoba, které uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče podle § 47b. Tento státní příspěvek je určen na pokrytí nákladů vynakládaných na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí.

(2) Výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče činí

- a) ~~48 000 Kč~~ **54 000 Kč** za kalendářní rok, pokud pravomocné správní rozhodnutí nebo dohoda o výkonu pěstounské péče trvaly po celý kalendářní rok,
- b) částku, odpovídající jedné dvanáctině z částky uvedené v písmenu a), a to za každý kalendářní měsíc nebo jeho část v rámci kalendářního roku, v němž existovalo pravomocné správní rozhodnutí, nebo trvala dohoda o výkonu pěstounské péče.

(3) O přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, v jejímž obvodu se nachází sídlo nebo místo trvalého pobytu žadatele. O přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče se rozhoduje na základě žádosti. Žadatel je povinen v žádosti

- a) uvést seznam všech osob pečujících a osob v evidenci, se kterými uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče nebo jejichž práva a povinnosti upravil pravomocným správním rozhodnutím v kalendářním roce a dobu, na kterou byla takto práva a povinnosti upraveny,
- b) uvést jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení osoby pečující nebo osoby v evidenci, je-li to nezbytné i datum narození, a dále adresu místa pobytu na území České republiky nebo adresu bydliště v cizině,
- c) přiložit kopii dohody o výkonu pěstounské péče nebo pravomocného správního rozhodnutí.

(4) Státní příspěvek na výkon pěstounské péče se přiznává za kalendářní rok a vyplatí se ve lhůtě do 60 dnů od právní moci rozhodnutí o jeho přiznání. Jestliže po 31. prosinci kalendářního roku, za který byl státní příspěvek na výkon pěstounské péče vyplacen, trvá dohoda o výkonu pěstounské péče nebo pravomocné správní rozhodnutí nadále, vyplatí se státní příspěvek na výkon pěstounské péče pro další kalendářní rok dopředu, a to ve výši, v

níž tento příspěvek náležel k 1. lednu tohoto roku. V tomto případě se státní příspěvek na výkon pěstounské péče vyplatí do 15. února tohoto roku.

(5) Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče je povinen oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, do 15 dnů všechny skutečnosti rozhodné pro nárok na tento příspěvek, zejména ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce na základě oznámení podle odstavce 5 rozhodne o změně výše státního příspěvku nebo o zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba pobíraly státní příspěvek na výkon pěstounské péče i po ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí, je příjemce příspěvku povinen vrátit část příspěvku za kalendářní měsíce, následující po ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí, jen jestliže tato dohoda nebo správní rozhodnutí v kalendářním roce trvaly po dobu kratší než 6 kalendářních měsíců.

(7) Uzavře-li obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo pověřená osoba v tomtéž kalendářním roce opětovně dohodu o výkonu pěstounské péče s toutéž osobou pečující nebo osobou v evidenci, zohlední se při rozhodování o přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče, která již byla v příslušném kalendářním roce přiznána, a státní příspěvek na výkon pěstounské péče se přizná ve výši jedné dvanáctiny z částky podle odstavce 2 písm. a), a to za každý kalendářní měsíc v rámci příslušného kalendářního roku, za nějž nebyl dosud příspěvek na výkon pěstounské péče přiznán a v němž trvala dohoda o výkonu pěstounské péče. Totéž platí pro trvání správních rozhodnutí o právech a povinnostech podle § 47b odst. 2.

~~(7)~~**(8)** Nárok na státní příspěvek nebo nárok na zvýšení státního příspěvku lze přiznat zpětně, nejdéle za dobu 3 kalendářních měsíců od právní moci správního rozhodnutí nebo od uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.

~~(8)~~**(9)** Pro rozhodování o státním příspěvku podle odstavců 5 až ~~7~~ **8** platí odstavec 4 obdobně.

(10) Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče je povinen do 31. března kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek vyplacen, předložit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, přehled čerpání státního příspěvku náležejícího za kalendářní rok. Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče zároveň do 31. března kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek vyplacen, vrátí případnou část státního příspěvku, kterou nevyčerpal k účelu podle odstavce 1, na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.

HLAVA II

DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE

§ 47e

Okruh dávek pěstounské péče

Dávkami pěstounské péče jsou

- a) příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
- b) odměna pěstouna,
- c) příspěvek při převzetí dítěte,
- d) příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla,
- e) ~~příspěvek při ukončení pěstounské péče.~~
- e) **příspěvek při pěstounské péči.**

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

§ 47f

~~(1) Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě⁵⁶⁾ svěřené do pěstounské péče. Příspěvek na úhradu potřeb dítěte náležející podle věty první se vyplácí osobě pečující.~~

(1) Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do péče osoby pečující nebo do péče fyzické osoby podle § 953 občanského zákoníku. Je-li nezletilé nezaopatřené dítě během jednoho kalendářního měsíce bezprostředně po sobě svěřeno do péče různých osob pečujících, vyplácí se příspěvek na úhradu potřeb dítěte osobě pečující, která o dítě pečuje po delší část měsíce. Pokud péče různých osob pečujících, kterým je nezletilé nezaopatřené dítě během jednoho kalendářního měsíce bezprostředně po sobě svěřeno, trvala stejnou dobu, určí krajská pobočka Úřadu práce, která o příspěvku na úhradu potřeb dítěte rozhoduje, které z těchto osob se bude příspěvek na úhradu potřeb dítěte vyplácet.

(2) ~~Nárok~~ Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte se zachovává i po dosažení zletilosti dítěte, nejdéle však do dvacátého šestého roku jeho věku, jde-li o nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího státní sociální podporu⁵⁶⁾, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby^{9b)} s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Příspěvek náležející dítěti podle věty první se vyplácí tomuto dítěti od splátky příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející za kalendářní měsíc následující po měsíci, v němž dovršilo zletilosti.

~~(2) Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte se zachovává i po dosažení zletilosti dítěte, nejdéle však do dvacátého šestého roku jeho věku, jde-li o nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího státní sociální podporu⁵⁶⁾, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby^{9b)} s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Příspěvek náležející dítěti podle věty první se vyplácí tomuto dítěti od splátky příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející za kalendářní měsíc následující po měsíci, v němž dovršilo zletilosti.~~ **účinnost od 1. ledna 2028.**

⇨ (2) Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte činí za kalendářní měsíc

- a) 4 950 Kč pro dítě ve věku do 6 let,
- b) 6 105 Kč pro dítě ve věku od 6 do 12 let,
- c) 6 985 Kč pro dítě ve věku od 12 do 18 let,
- d) 7 260 Kč pro dítě ve věku od 18 do 26 let. **Změna: účinnost od 1. ledna 2028**

⇨ (3) Jde-li o dítě, které je podle zákona o sociálních službách osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, činí příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Dítě ve věku	Dítě ve stupni závislosti I (lehká závislost) Kč	Dítě ve stupni závislosti II (středně těžká závislost) Kč	Dítě ve stupni závislosti III (těžká závislost) Kč	Dítě ve stupni závislosti IV (úplná závislost) Kč
Do 6 let	5115	6105	6490	7040
6 - 12 let	6215	7480	7975	8635
12 - 18 let	7095	8580	9130	9570
18 - 26 let	7425	8910	9460	9900

Změna: účinnost od 1. ledna 2028

§ 47g

(1) Příspěvek na úhradu potřeb dítěte nenáleží po dobu, po kterou je dítě v plném přímém zaopatření ~~zařízení pro péči o děti nebo mládež ústavní zařízení~~ nebo v osobní péči jiné osoby ~~na základě rozhodnutí soudu nebo jiného příslušného orgánu o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů~~. Plné přímé zaopatření se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře.

(2) Jestliže dítě požívá důchod z důchodového pojištění, náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a důchodem.

(3) Jde-li o nezaopatřené dítě svěřené do péče jiné osoby, náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jen je-li vyšší než výživné stanovené soudem na toto dítě, a to ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a výživným.

§ 47h

Příspěvek při ukončení pěstounské péče

—— (1) Nárok na příspěvek při ukončení pěstounské péče má fyzická osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti v pěstounské péči, a to ke dni zániku nároku této osoby na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f.

—— (2) Výše jednorázového příspěvku činí 25 000 Kč.

—— (3) Nárok na příspěvek při ukončení pěstounské péče náleží jen jednou.

Odměna pěstouna

§ 47i

~~(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující a osoba v evidenci. Nárok na odměnu pěstouna má i osoba pečující nebo osoba v evidenci, jestliže nezaopatřené dítě⁵⁶⁾, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než uvedený příspěvek.~~

(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci. Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na odměnu pěstouna má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho pěstounem nebo osobně pečujícím poručníkem poskytujícím dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na odměnu pěstouna má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek.– účinnost od 1. 1. 2022

(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci.

- účinnost od 1.1.2028

(2) Pokud jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci oba manželé nebo dva poručníci, náleží odměna pěstouna pouze jednomu z nich. Na pěstounskou péči vykonávanou druhým manželem nebo poručníkem se pro účely stanovení výše odměny pěstouna podle věty první hledí jako na společnou pěstounskou péči. **Jestliže manželům, kteří jsou oba osobou pečující, nebo dvěma společným poručníkům vznikne nárok na odměnu pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. d) nebo podle § 47j odst. 4, mohou manželé nebo oba poručníci společně požádat krajskou pobočku Úřadu práce o přiznání odměny pěstouna oběma manželům nebo oběma poručníkům. Krajská pobočka Úřadu práce v takovém případě přizná každému z obou manželů nebo každému z obou poručníků odměnu pěstouna ve výši poloviny částky odměny.**

(3) Krajská pobočka Úřadu práce může při rozhodování o dávkách v případech, kdy manželé nebo oba poručníci spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se nepostupuje podle odstavce 2 a ke skutečnosti, že oba manželé nebo oba poručníci jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci, se nepřihlíží. Nedohodnou-li se v takovém případě manželé nebo poručníci o tom, komu z nich náleží odměna pěstouna z důvodu péče o dítě svěřené rozhodnutím příslušného orgánu do jejich společné péče, platí § 47n věty druhá a třetí obdobně.

§ 47j

—— (1) Výše odměny pěstouna činí za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak,

a) 12 000 Kč, je-li pečováno o 1 dítě,

b) 18 000 Kč, je-li pečováno o 2 děti,

c) 30 000 Kč,

1. je-li pečováno alespoň o 3 děti,

2. je-li pečováno alespoň o jedno dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost),

d) 20 000 Kč, jde-li o osobu v evidenci, a to i v případě, že nepečuje o žádné dítě.

—— (2) Za každé další dítě svěřené do péče osoby pečující se odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. c) bodů 1 a 2 zvyšuje o polovinu částky uvedené v odstavci 1 písm. a). Za každé další dítě, které je osobě v evidenci svěřeno do jiné péče, než je pěstounská péče na přechodnou dobu, se odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. d) zvyšuje o polovinu částky uvedené v odstavci 1 písm. a).

—— (3) Odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. a) a b) náleží osobě pečující nebo osobě v evidenci, která je rodičem nebo prarodičem otce nebo matky svěřeného dítěte, pouze v případech hodných zvláštního zřetele, zejména s ohledem na sociální a majetkové poměry osoby pečující nebo osoby v evidenci a jejich rodiny a s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu dítěte. Pro účely rozhodnutí o přiznání odměny pěstouna je krajská pobočka Úřadu práce povinna si vyžádat vyjádření příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

—— (4) Odměna pěstouna se poskytuje i po dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby pečující nebo osoby v evidenci, nejdéle však do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo v němž byla nařízena karanténa. Je-li dítě svěřené osobě pečující nebo osobě v evidenci v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež nebo v péči jiné osoby na základě rozhodnutí příslušného orgánu o svěřením dítěte do péče nahrazující péči rodičů, odměna pěstouna za péči o tyto děti nenáleží.

—— (5) Odměna pěstouna nenáleží osobě v evidenci po dobu, po kterou je přerušeno zprostředkování pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 24b odst. 1 písm. a) a d).

§ 47j

(1) U osoby pečující, která zároveň není osobou v evidenci, činí odměna pěstouna za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak,

d) 1násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě,

e) 1,2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),

f) 1,5násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 2 děti,

g) 2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 3 děti nebo o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

(2) Výše odměny pěstouna osoby v evidenci za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak, činí

- a) 1,8násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o osobu v evidenci, která není zároveň osobou pečující, anebo je-li zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě,
- b) 2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),
- c) 2,2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň pečující osobou, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

(3) Za každé další dítě svěřené do péče osoby pečující se odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. b) a d) zvyšuje o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,7násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

(4) Za každé další dítě svěřené do péče osoby v evidenci se odměna pěstouna podle odstavce 2 zvyšuje o 0,3násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

(5) Odměna pěstouna se poskytuje i po dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby pečující nebo osoby v evidenci, nejdéle však do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo ve kterém byla nařízena karanténa. Je-li dítě svěřené osobě pečující v plném přímém zaopatření ústavního zařízení nebo v osobní péči jiné osoby, odměna pěstouna za péči o tyto děti nenáleží.

(6) Odměna pěstouna nenáleží osobě v evidenci po dobu, po kterou je přerušeno vedení v evidenci osob, které mohou poskytovat pěstounskou péči po přechodnou dobu.“.

§ 47ja

Příspěvek při pěstounské péči

(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči. Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek při pěstounské péči má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho pěstounem nebo osobně pečujícím poručníkem poskytujícím dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na příspěvek při pěstounské péči má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu

potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek. – účinnost od 1. 1. 2022

(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči

- účinnost od 1.1.2028

(2) Není-li dále stanoveno jinak, výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za každé svěřené dítě je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 2,3.

(3) Má-li osoba pečující vůči dítěti vyživovací povinnost, výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za každé jí svěřené dítě je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 1,8.

(4) Výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), III (těžká závislost) nebo IV (úplná závislost), je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 5,5. Ustanovení odstavce 3 se v případě stanovení výše příspěvku při pěstounské péči podle věty první neuplatní.

§ 47l

Příspěvek při převzetí dítěte

(1) Nárok na příspěvek při převzetí dítěte má osoba pečující, která převzala dítě do pěstounské péče; příspěvek při převzetí dítěte, jde-li o totéž dítě, náleží osobě pečující jen jednou.

(2) Výše příspěvku při převzetí dítěte činí, jde-li o dítě ve věku

a) do 6 let 8 000 Kč,

b) od 6 let do 12 let 9 000 Kč,

c) od 12 let do 18 let 10 000 Kč.

(3) Převzala-li osoba pečující dítě do pěstounské péče po přechodnou dobu, nesmí součet příspěvků při převzetí dítěte u této osoby pečující přesáhnout 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem podání žádosti o tento příspěvek.

(3) (4) Příspěvek při převzetí dítěte se vyplatí jednorázově.

§ 47n

Společná pěstounská péče manželů

Při společné pěstounské péči manželů náleží dávka pěstounské péče jen jednomu z manželů určenému na základě dohody manželů, **nejde-li o případ uvedený v § 47i odst. 2 větách třetí a čtvrté**. Nedohodnou-li se manželé, určí příslušná krajská pobočka Úřadu práce, kterému z manželů se dávka pěstounské péče přizná. ~~Totéž platí i v případě, kdy jsou do funkce poručníka soudem společně jmenováni manželé nebo jiné dvě osoby, které o dítě osobně pečují.~~ **Totéž platí i v případě, kdy je dítě soudem svěřeno do osobní péče 2 pěstounům společně nebo kdy jsou soudem dítěti jmenováni 2 poručníci, kteří o dítě osobně pečují.**

§ 47p

Vznik nároku na dávku pěstounské péče a na její výplatu

(1) Nárok na dávku pěstounské péče vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu dávky pěstounské péče vzniká ~~na základě vykonatelnosti rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem,~~ splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku pěstounské péče a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky pěstounské péče.

(3) Splňuje-li oprávněná osoba podmínky vzniku nároku na dávku pěstounské péče uvedenou v § 47e písm. ~~a) a b) a), b) a e)~~

a) jen po část kalendářního měsíce, náleží uvedené dávky ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc, nebo

b) po část kalendářního měsíce v nižší výměře a po část tohoto kalendářního měsíce ve vyšší výměře, náleží za kalendářní měsíc dávka pěstounské péče ve vyšší výměře.

(4) Podmínkou vzniku nároku na výplatu dávky pěstounské péče je písemný souhlas oprávněné osoby s tím, aby státní orgány a další právnické osoby a fyzické osoby sdělily orgánům sociálně-právní ochrany, pokud o dávatce pěstounské péče rozhodují, vyplácí ji nebo kontrolují, skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte⁵⁶⁾, stupeň závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona o sociální službách, údaje o přihlášení se k trvalému pobytu a další údaje, které tvoří náležitosti žádosti podle § 47w, a to v rozsahu potřebném pro rozhodování o dávatce pěstounské péče, její výši a výplatě. Mělo-li nezaopatřené dítě⁵⁶⁾ nárok na dávku pěstounské péče před dovršením zletilosti, náleží mu výplata dávky pěstounské péče po dovršení zletilosti, udělí-li takové dítě písemný souhlas podle věty první.

§ 47q

Změna nároku na dávku pěstounské péče

(1) Dávka pěstounské péče neprávem přiznaná v nižší částce, než v jaké náleží, nevyplacená nebo vyplacená v nižší částce, než v jaké náleží, odepřená nebo přiznaná

od pozdějšího data, než od jakého náleží, se přizná nebo zvýší, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o dávkách zjistil nebo ode dne, kdy o zvýšení dávky nebo o přiznání dávky oprávněná osoba požádala.

~~(2) Dávka pěstounské péče neprávem přiznaná, vyplácená, nebo vyplácená ve vyšší částce, než v jaké náleží, se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží, a to od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla dávka pěstounské péče neprávem vyplacena. Ustanovení § 47z zůstává nedotčeno.~~

(2) Dávka pěstounské péče neprávem přiznaná, vyplácená, nebo vyplácená ve vyšší částce, než v jaké náleží, se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží, a to ode dne následujícího po dni, kdy uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena; § 47z tím není dotčen.

(3) Změní-li se v období, na něž byla dávka pěstounské péče přiznána, skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku pěstounské péče nebo její výši, posoudí se nově nárok na dávku pěstounské péče nebo její výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo a dávka pěstounské péče se

a) přizná, vyplatí nebo se její výše zvýší, od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala,

~~b) sníží, od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o snížení dávky pěstounské péče,~~

b) odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, kdy uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.

~~c) odejme nebo se její výplata zastaví od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla dávka pěstounské péče vyplacena.~~

§ 47r

Zánik nároku na dávku pěstounské péče

(1) Nárok na dávku pěstounské péče nezaniká uplynutím času, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

(2) Nárok na výplatu dávky pěstounské péče uvedené v § 47e písm. ~~a) a b)~~ **a), b) a e)** zaniká uplynutím 1 roku ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží, s výjimkou případů uvedených v § 47q odst. 1.

(3) Nárok na dávku pěstounské péče uvedenou v § 47e písm. ~~e), d) a e)~~ **c) a d)** zaniká, nebyl-li uplatněn do 1 roku

a) ode dne převzetí dítěte nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do pěstounské péče, jde-li o příspěvek při převzetí dítěte,

b) ode dne zakoupení motorového vozidla nebo zaplacení opravy motorového vozidla, jde-li o příspěvek na zakoupení motorového vozidla.;

~~e) ode dne zániku nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jde-li o příspěvek při ukončení pěstounské péče.~~

(4) Lhůta uvedená v odstavci 3 se nepoužije, jde-li o případ uvedený v § 47q odst. 1.

(5) Lhůty uvedené v odstavcích 2 a 3 neplynou po dobu řízení o dávce pěstounské péče.

(6) Je-li oprávněná osoba ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, zaniká jí nárok na dávku ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle věty první sčítají.

(7) Ustanovení odstavce 6 se nepoužije, jde-li o nároky za dobu přede dnem, od něhož nárok na dávku podle odstavce 6 zaniká.

HLAVA III

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH PĚSTOUNSKÉ PÉČE

§ 47t

Způsob výplaty dávek pěstounské péče

(1) Příspěvek na úhradu potřeb dítěte, ~~a odměna pěstouna~~ **odměna pěstouna a příspěvek při pěstounské péči** se vyplácí měsíčně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za které náležely, nejpozději však do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci.

(2) Příspěvek při převzetí dítěte a příspěvek na zakoupení motorového vozidla se vyplatí nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla dávka přiznána.

(3) Dávky pěstounské péče vyplácí krajská pobočka Úřadu práce, která je příslušná k rozhodování o dávkách.

(4) Dávky pěstounské péče se vyplácí v české měně převodem na platební účet určený příjemcem dávky pěstounské péče, nebo poštovním poukazem, a to podle rozhodnutí příjemce dávky pěstounské péče. Oprávněná osoba je povinna v žádosti uvést, kterým z uvedených způsobů jí má být dávka vyplácena. Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty dávky, je krajská pobočka Úřadu práce povinna provést změnu způsobu výplaty dávky od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla žádost o změnu výplaty doručena.

(5) Dávky pěstounské péče se do ciziny nevyplácejí.

§ 47u

Příjemce a zvláštní příjemce dávky pěstounské péče

(1) Příjemcem dávky pěstounské péče je oprávněná osoba. ~~Namísto nezletilé oprávněné osoby je příjemcem dávky pěstounské péče jiná fyzická osoba, již byla oprávněná osoba příslušným orgánem svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu.~~ **Namísto nezletilé oprávněné osoby je příjemcem dávky pěstounské péče osoba pečující.**

(2) ~~Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví zvláštního příjemce dávek pěstounské péče, jestliže oprávněná osoba, popřípadě jiná fyzická osoba, již byla oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, nemůže dávky pěstounské péče přijímat. S ustanovením zvláštního příjemce musí oprávněná osoba, popřípadě jiná fyzická osoba, již byla oprávněná osoba příslušným orgánem svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu souhlasit; souhlas této osoby se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření ošetřujícího lékaře nemůže tento souhlas podat. Zvláštním příjemcem nemůže být ten, jehož zájmy jsou ve střetu se zájmy oprávněné osoby.~~

(2) **Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví zvláštního příjemce dávek pěstounské péče, jestliže oprávněná osoba nemůže dávky pěstounské péče přijímat. Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví zvláštního příjemce příspěvku na úhradu potřeb dítěte, jestliže osoba pečující nemůže dávku přijímat nebo nevyužívá příspěvek na úhradu potřeb dítěte v jeho prospěch k úhradě jeho potřeb. S ustanovením zvláštního příjemce podle věty první musí oprávněná osoba souhlasit; souhlas této osoby se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření ošetřujícího lékaře nemůže tento souhlas podat. Zvláštním příjemcem nemůže být ten, jehož zájmy jsou ve střetu se zájmy oprávněné osoby. Pro účely rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce podle věty druhé si krajská pobočka Úřadu práce vyžádá vyjádření příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.**

(3) Krajská pobočka Úřadu práce může ustanovit zvláštním příjemcem pouze fyzickou osobu, která s tímto ustanovením souhlasí.

(4) ~~Jiná fyzická osoba, již byla oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu,~~ **Osoba pečující** a zvláštní příjemce, jsou povinni dávku použít ve prospěch oprávněné osoby. Na žádost oprávněné osoby nebo na žádost krajské pobočky Úřadu práce je zvláštní příjemce povinen podat písemné vyúčtování dávky, která mu byla vyplacena, a to ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení této žádosti.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven nebo jestliže zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 4.

§ 47v

Řízení o dávkách pěstounské péče

(1) O dávkách pěstounské péče rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

(2) Řízení o přiznání dávek pěstounské péče se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopise předepsaném ministerstvem.

(3) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty se zahajuje na návrh oprávněné osoby nebo z moci úřední.

(4) Jde-li o příspěvek na úhradu potřeb dítěte, zastupuje nezletilé dítě v řízení o příspěvku osoba pečující ~~nebo osoba v evidenci~~.

(5) Jde-li o odměnu pěstouna, provede krajská pobočka Úřadu práce srážky a odvody podle zvláštních právních předpisů⁶⁰⁾ z přiznané odměny pěstouna. Na úseku zdaňování příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků plní Úřad práce České republiky povinnosti plátce daně podle zvláštních právních předpisů⁶⁰⁾.

§ 47w

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o dávku musí kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahovat

a) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte⁵⁶⁾, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,

b) rozhodnutí o svěřeni dítěte do ~~pěstounské péče nebo rozhodnutí o ustanovení poručíkem, popřípadě rozhodnutí soudu nebo orgánu sociálně právní ochrany dětí o dočasném svěřeni dítěte do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem péče jiné osoby~~ **odpovědné za výchovu dítěte**, nebo návrh, který byl podán soudu na zahájení soudního řízení o ~~ustanovení osoby poručíkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, osobně pečuje~~ **svěřeni dítěte do pěstounské péče, předpěstounské péče nebo o jmenování poručíkem dítěte,**

e) ~~doklad prokazující stupeň závislosti dítěte na pomoci jiné fyzické osoby, jde-li o nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f nebo o nárok na odměnu pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. c) bod 2 nebo písm. d)~~

c) doklad prokazující stupeň závislosti dítěte na pomoci jiné fyzické osoby, jde-li o nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f, o nárok na odměnu pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. b) a d), odst. 2 písm. b) a c) a odst. 3 a 4, nebo o nárok na příspěvek při pěstounské péči podle § 47ja odst. 4,

d) doklad prokazující výši důchodu v případě dětí, které požívají důchod z důchodového pojištění, jde-li o nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte,

e) doklad o výši nákladů na zakoupení motorového vozidla nebo nezbytnou celkovou opravu motorového vozidla, jde-li o nárok na příspěvek při zakoupení motorového vozidla,

f) čestné prohlášení podle odstavce 2,

g) rozhodnutí krajského úřadu o zařazení osoby do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu podle § 27a odst. 1 až 3, jedná-li se o osobu v evidenci,

- h) vyjádření podle § 16a odst. 3, jde-li o žádost osoby podle § 2a písm. c) bodu 2 nebo 3,**
- i) oznámení o vhodnosti podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3, jde-li o nárok na odměnu pěstouna.**

(2) Počáteční datum osobní péče o dítě se dokládá čestným prohlášením osoby, která podala návrh na svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte nebo osoby, která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední. Čestné prohlášení se podává na tiskopise předepsaném ministerstvem, který obsahuje

- a) jméno a příjmení dítěte, datum narození a místo trvalého pobytu dítěte,**
- b) jméno a příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu osoby, která podala návrh na svěřeni dítěte do pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte, nebo osoby, která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,**
- c) počáteční datum osobní péče o dítě.**

~~§ 47x~~

~~Odvolání~~

~~Odvolání proti rozhodnutí o dávkách pěstounské péče vydanému krajskou pobočkou Úřadu práce rozhoduje ministerstvo. Odvolání nemá odkladný účinek.~~

~~§ 47x~~

~~Vydávání rozhodnutí a opravné prostředky~~

- (1) Rozhodnutí se písemně vyhotovuje jen v případě, že**
 - a) dávka nebyla přiznána nebo nebyla přiznána v požadovaném rozsahu,**
 - b) dávka byla odejmuta,**
 - c) dávka byla snížena,**
 - d) výplata dávky byla zastavena,**
 - e) jde o přeplatek na dávce,**
 - f) přichází v úvahu více oprávněných osob nebo příjemců a krajská pobočka Úřadu práce rozhoduje o tom, komu se bude dávka vyplácet,**
 - g) je ustanoven zvláštní příjemce, nebo**
 - h) byla přiznána dávka podle § 47j odst. 5.**

(2) Nevyhotovuje-li se rozhodnutí písemně, učiní se o něm pouze záznam do spisu a oprávněná osoba se o něm písemně vyrozumí. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení a nabývá vykonatelnosti provedením záznamu do spisu.

(3) Rozhodnutí uvedené v odstavci 2 bude vyhotoveno písemně a oznámeno oprávněné osobě, jestliže o to požádá do 15 dnů ode dne výplaty dávky nebo ode dne výplaty její první splátky. Nestane-li se tak, nabývá rozhodnutí právní moci marným uplynutím této lhůty.

(4) O odvolání proti rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce rozhoduje ministerstvo. Odvolání nemá odkladný účinek.

ČÁST ŠESTÁ

POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY POVĚŘENÝMI OSOBAMI

§ 49

Vydávání pověření

(1) O pověření rozhoduje krajský úřad, ~~pokud není k rozhodování o pověření příslušná komise podle § 38 odst. 2 písm. a).~~

(2) Podmínkou pro vydání pověření je

- a) podání písemné žádosti,
- b) prokázání odborné způsobilosti u všech osob, které budou sociálně-právní ochranu přímo poskytovat, předložení dokladu o ukončení jejich vzdělání a předložení seznamu jejich dřívějších zaměstnání a dalších pracovních činností; prokazování odborné způsobilosti a předložení uvedeného seznamu se nevztahuje na osoby uvedené v § 49a odst. 5,
- c) bezúhonnost
 1. všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,
 2. právnické osoby, která bude sociálně-právní ochranu poskytovat,
- d) zajištění odpovídajících hygienických podmínek pro výkon sociálně-právní ochrany prokázané posudkem příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení sociálně-právní ochrany uvedeného v § 39 odst. 1 písm. b) až d); **v případě, že je zařízení provozováno ve více objektech nebo prostorách, prokazuje se zajištění hygienických podmínek pro každý objekt nebo prostor samostatným posudkem,**
- e) vlastnické nebo užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž bude poskytována sociálně-právní ochrana, prokázané příslušným dokladem,

- f) potřebné materiální a technické podmínky pro poskytování sociálně-právní ochrany a provozování zařízení sociálně-právní ochrany,
- g) předložení výroční zprávy o činnosti a hospodaření, a pokud pověřená osoba nevydává výroční zprávu, předložení jiného dokladu, který obsahuje popis její činnosti a pravidla hospodaření,
- h) splnění základních provozních a personálních standardů podle § 42ab, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.**

(3) Pro účely rozhodování o vydání pověření si krajský úřad ~~nebo komise~~ vyžádá vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má žadatel trvalý pobyt nebo bydliště, sídlo nebo sídlo organizační složky, a v případě, že žadatel vyvíjí činnost ve správním obvodu jiného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, než má trvalý pobyt nebo sídlo, vyžádá si také vyjádření tohoto obecního úřadu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností se vyjádří zejména k dosavadní činnosti žadatele.

(4) Žádost o vydání pověření musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem

- a) u právnické osoby doklad o zápisu do příslušného veřejného rejstříku podle zvláštních právních předpisů⁴⁵⁾, pokud je ve veřejném rejstříku zapsána,
- b) u fyzické osoby rodné číslo, **bylo-li jí přiděleno, místo narození a rodné příjmení,**
- ~~c) rozsah poskytování sociálně-právní ochrany a podrobný popis činností, na které se žádá o vydání pověření,~~
- c) rozsah poskytování sociálně-právní ochrany, podrobný popis činností, na které se žádá o vydání pověření, a je-li žádáno o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kapacitu zařízení,**
- d) místo výkonu sociálně-právní ochrany,
- e) jméno, příjmení a rodné číslo všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,
- f) výpis z evidence obdobné Rejstříku trestů vedené ve státech, ve kterých
 1. se v posledních 3 letech fyzická osoba zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce,
 2. má právnická osoba sídlo nebo v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců vykonávala činnost nebo měla sídlo; tento doklad nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Pověření se vydá, prokáže-li žadatel, že splňuje podmínky uvedené v odstavci 2. V případě, že žadatel žádá o vydání pověření ke zřízení a provozování zařízení sociálně-právní ochrany, které má být zřízeno v obvodu jiného krajského úřadu, je krajský úřad povinen požádat o vydání závazného stanoviska podle odstavce 7 krajský úřad, v jehož obvodu má být zařízení zřízeno. V rozhodnutí o pověření se uvede rozsah poskytované sociálně-právní ochrany a místo, kde může být taková činnost vykonávána. Jde-li o rozhodnutí, kterým se osoba pověřuje ke zřízení a provozování zařízení sociálně-právní ochrany, s výjimkou výchovně rekreačních táborů pro děti, uvede se v rozhodnutí název a ~~adresa sídla~~ **zařízení a místo, kde se nachází objekt nebo prostory** zařízení, pro které se

pověření vydává. **V pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadujících okamžitou pomoc se uvede údaj o nejvyšší přípustné kapacitě zařízení.**

(6) Krajský úřad ~~nebo komise~~ rozhoduje také o změně pověření k poskytování sociálně-právní ochrany,

a) jestliže pověřená osoba chce vykonávat jinou činnost, než je činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření,

b) jestliže chce sociálně-právní ochranu vykonávat na jiném místě, než je uvedeno v rozhodnutí o vydání pověření,

c) jestliže pověřená osoba požádá o zvýšení nebo snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v pověření,

d) která spočívá ve snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže pověřená osoba přestane splňovat podmínky pro vydání pověření podle odstavce 2 v rozsahu odpovídajícím nejvýše přípustné kapacitě zařízení stanovené v pověření.

~~(7) V případě, že pověřená osoba chce zřídit nové zařízení sociálně právní ochrany anebo jiné pracoviště téhož zařízení sociálně právní ochrany v obvodu jiného krajského úřadu, rozhoduje krajský úřad o změně pověření nebo o vydání nového pověření k výkonu sociálně právní ochrany na základě závazného stanoviska krajského úřadu, v jehož obvodu má být zařízení nebo pracoviště zřízeno. Závazné stanovisko krajského úřadu musí být odůvodněno zejména potřebami poskytování sociálně právní ochrany v jednotlivých typech zařízení sociálně právní ochrany na území kraje, s přihlédnutím k dalším zařízením určeným pro poskytování péče a pomoci dětem na území kraje. Na vydání pověření o rozšíření nebo změně vykonávání sociálně právní ochrany se vztahují odstavce 2 až 4 obdobně.~~

(7) Hodlá-li pověřená osoba zřídit nové zařízení sociálně-právní ochrany nebo zvýšit nebo snížit nejvýše přípustnou kapacitu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, rozhoduje krajský úřad o změně pověření nebo o vydání nového pověření k výkonu sociálně-právní ochrany na základě vyhodnocení potřeb poskytování sociálně-právní ochrany na území kraje. Vyhodnocení krajského úřadu musí být odůvodněno zejména potřebami poskytování sociálně-právní ochrany v jednotlivých typech zařízení sociálně-právní ochrany na území kraje s přihlédnutím k dalším zařízením určeným pro poskytování péče a pomoci dětem na území kraje. Na vydání pověření o rozšíření nebo změně výkonu sociálně-právní ochrany se vztahují odstavce 2 až 4 obdobně.

(8) Za bezúhonné se pro účely vydání pověření považují fyzická osoba a právnická osoba, které nebyly pravomocně odsouzeny pro úmyslný trestný čin ani nebyly pravomocně odsouzeny pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností srovnatelných s činnostmi vykonávanými při poskytování sociálně-právní ochrany; je-li proti žadateli nebo fyzickým osobám, které jsou v žádosti o vydání pověření uvedeny jako fyzické osoby, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat, vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v části věty před středníkem, řízení o vydání pověření se přeruší, a to až do doby vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení. Za účelem doložení bezúhonnosti si krajský úřad ~~nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, pokud je~~

~~k rozhodování o pověření příslušná komise podle § 38 odst. 2 písm. a), vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.~~

(9) Pověřená osoba může vykonávat sociálně-právní ochranu, pokud před započítím jejího výkonu uzavřela pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem sociálně-právní ochrany. Pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou pověřená osoba sociálně-právní ochranu podle tohoto zákona poskytuje. Pověřená osoba je povinna do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její kopii orgánu, který pověření vydal.

(10) Pověřená osoba je povinna

- a) oznámit orgánu, který rozhodl o pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení činností uvedených v pověření, a to do 15 dnů od jejich vzniku,
- b) vést záznamy o své činnosti související s poskytováním sociálně-právní ochrany v rozsahu odpovídajícím udělenému pověření a předložit je na požádání orgánu, který rozhodl o vydání pověření,
- c) vypracovat za kalendářní rok výroční zprávu o své činnosti v sociálně-právní ochraně nebo jiný doklad, který obsahuje popis této činnosti a pravidla hospodaření, pokud výroční zprávu nevydává, a zaslat jej nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku orgánu, který rozhodl o vydání pověření; výroční zpráva může být zveřejněna v rozsahu a za podmínek stanovených v § 57 odst. 2,
- d) oznámit termín a místo konání výchovně rekreačního tábora pro děti příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany nejpozději 1 měsíc před započítím jeho konání.

(11) Orgány, které vydaly pověření, jsou povinny sdělovat ministerstvu údaje o tom, kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření vydáno, popřípadě kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření odňato a z jakých důvodů, **a jde-li o pověření k zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, též kapacitu tohoto zařízení.** Tuto povinnost jsou orgány, které vydaly pověření, povinny splnit do 8 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o vydání pověření nebo jeho odnětí. Ministerstvo vede na základě těchto údajů evidenci pověřených osob. Ministerstvo poskytuje pro účely rozhodování o pověření orgánům, které pověření vydávají, údaje z této evidence, a to i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

~~(12) Orgán, který rozhodl o vydání pověření, je oprávněn kontrolovat výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami. Oprávnění kontrolovat výkon sociálně-právní ochrany podle věty první má i krajský úřad, v jehož obvodu je místo sídla zařízení sociálně-právní ochrany nebo v jehož obvodu vykonává pověřená osoba činnost související se sociálně-právní ochranou. Tento krajský úřad je povinen sdělit skutečnosti zjištěné při kontrole krajskému úřadu, který je příslušný k vydání pověření.~~

§ 49a

Odborná způsobilost pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Sociálně-právní ochranu mohou přímo poskytovat osoby, které získaly odbornou způsobilost.

(2) Odbornou způsobilostí pro účely poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami se rozumí

a) řádně ukončené vysokoškolské studium ve studijních programech v oblasti pedagogických a společenských věd zaměřených na sociální péči, sociální politiku, sociální práci, pedagogiku, právo, psychologii, vychovatelství nebo ošetrovatelství, a v oblasti lékařství zaměřených na všeobecné a dětské lékařství,

b) řádně ukončené studium ve vzdělávacích programech uskutečňovaných vyššími odbornými školami v oboru sociální práce, pedagogika, charitní a sociální péče, charitní a sociální činnost, sociálně-právní činnost, dvouoborové studium pedagogika a teologie a ukončené studium pro diplomované zdravotní sestry nebo řádně ukončené maturitní studium v těchto oborech,

c) vzdělání v rozsahu, ve kterém se vyžaduje pro získání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti na úseku sociálně-právní ochrany podle zvláštního právního předpisu^{45b)}, a praxe v trvání nejméně 1 roku, nebo

d) absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky podle zákona o sociálních službách⁶⁵⁾ v rozsahu nejméně 200 hodin a praxe v oblasti péče o rodinu a dítě v trvání nejméně 2 roky, jde-li o osoby, které

1. řádně ukončily vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v jiné oblasti studia nebo v téže oblasti studia, avšak v jiném zaměření, než je uvedeno v písmenech a) a b),

2. dosáhly středního nebo základního vzdělání, nebo

3. absolvovaly přípravu pro dobrovolníky organizovanou vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra podle zvláštního právního předpisu^{45c)}, je-li tato příprava zaměřena na pomoc při péči o děti, mládež a rodinu v jejich volném čase.

(3) Odborná způsobilost se prokazuje dokladem o absolvování studia a potvrzením o odborné praxi, které vystavují ty orgány nebo osoby, u nichž byla odborná praxe konána.

(4) Při uznávání odborné kvalifikace a praxe nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci^{45d)} získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{45a)}.

(5) Na přímém poskytování sociálně-právní ochrany se mohou podílet také osoby, které nezískaly odbornou způsobilost, pokud tuto činnost vykonávají pod dozorem odborně způsobilé osoby a nejde o poskytování poradenství dětem, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, osvojitelům, pěstounům a zájemcům o osvojení dítěte nebo o přijetí do pěstounské péče. Osoby uvedené ve větě první jsou povinny získat odbornou způsobilost podle odstavce 2 ve lhůtě 2 let od zahájení přímého poskytování sociálně-právní ochrany. Do lhůty 2 let se nezapočítává doba, po kterou se osoba bez odborné způsobilosti přímo na poskytování sociálně-právní ochrany nepodílela.

§ 49b

Kontrola výkonu sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Krajský úřad, který rozhodl o vydání pověření, nebo krajský úřad, v jehož obvodu pověřená osoba vykonává sociálně-právní ochranu (dále jen „kontrolní orgán“), kontroluje plnění podmínek pro vydání pověření podle § 49 odst. 2 a 4 a § 49 odst. 10 písm. a), c) a d). Tím není dotčen výkon kontroly prováděný podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

(2) Krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo zařízení sociálně-právní ochrany nebo v jehož obvodu vykonává pověřená osoba činnost související se sociálně-právní ochranou, je povinen sdělit skutečnosti zjištěné při kontrole krajskému úřadu, který rozhodl o vydání pověření.

(3) Kontrolní orgán je oprávněn ukládat pověřeným osobám opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole. Pověřená osoba je povinna splnit tato uložená opatření ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem.

§ 50

Odnětí pověření

- (1) Orgán sociálně-právní ochrany, který vydal pověření, rozhodne o odnětí pověření,
- a) požádá-li pověřená osoba o zrušení pověření,
 - b) pokud byl pověřené osobě pravomocně uložen správní trest za přešůpek uvedený v § 59 až 59g v případě, že jde o zvlášť závažné porušení povinností,
 - c) nevykonává-li pověřená osoba činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření, a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě neoznámí [§ 49 odst. 10 písm. a)],
 - d) pokud po oznámení o pozastavení činnosti pověřená osoba do doby 1 roku od tohoto oznámení nezačala znovu činnost, na niž jí bylo vydáno pověření, vykonávat, nebo
 - e) ~~pokud byla pověřená osoba pravomocně odsouzena pro trestný čin uvedený v § 49 odst. 8.~~
 - e) přestala-li pověřená osoba splňovat podmínky pro vydání pověření podle § 49 odst. 2 písm. c) až f) a h)-,
 - f) shledá-li zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jako nepotřebné; § 49 odst. 7 se použije obdobně.

(2) Bylo-li pověření odňato podle odstavce 1 písm. b) až d), může fyzická nebo právnická osoba znovu požádat o vydání pověření až po dvou letech ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí pověření nabylo právní moci.

(3) Orgán, který odňal pověření, je povinen zajistit péči o děti, kterým pověřená osoba poskytovala sociálně-právní ochranu, pokud není zajištěna jiným způsobem.

ČÁST SEDMÁ

INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

§ 50a

Inspekci poskytování sociálně-právní ochrany provádí u pověřených osob ~~krajská pobočka Úřadu práce~~ **ministerstvo**. Předmětem inspekce je kvalita poskytování sociálně-právní ochrany stanovená standardy kvality sociálně-právní ochrany) **a plnění povinností pověřených osob podle § 8, 9, § 49 odst. 9 a § 49 odst. 10 písm. b)**. Pro postup při této inspekci platí obdobně ustanovení zákona o sociálních službách⁶⁵⁾ o postupu při provádění inspekce sociálních služeb.

ČÁST OSMÁ

ZAOPATŘOVACÍ PŘÍSPĚVEK

§ 50b

Podmínky nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek

(1) Zletilá nebo plně svéprávná fyzická osoba má nárok na zaopatřovací příspěvek za kalendářní měsíc, pokud tato fyzická osoba, není-li dále stanoveno jinak,

a) byla do dne nabytí zletilosti nebo do dne nabytí plné svéprávnosti svěřena do pěstounské péče podle § 47a odst. 1 nebo jí byla nařízena ústavní výchova podle občanského zákoníku včetně svěřeni do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku (dále jen „péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek“) a tato péče trvala nepřetržitě po dobu alespoň

1. 3 let, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, pokud pěstounská péče nebyla zprostředkována orgány sociálně-právní ochrany,

2. 12 měsíců, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, šlo-li o pěstounskou péči zprostředkovanou podle tohoto zákona nebo o nařízenou ústavní výchovu podle občanského zákoníku,

b) je nezaopatřeným dítětem,

c) nebyla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který dosud nebyl zahlazen, a

a) má vypracován individuální plán podle § 50d a poskytuje součinnost při jeho vyhodnocování a aktualizaci.

(2) Byla-li osoba podle odstavce 1 (dále jen „mladý dospělý“) svěřena do péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek z důvodu jejího oboustranného osíření, podmínka podle odstavce 1 písm. a) se nevyžaduje.

(3) Byl-li mladý dospělý svěřen do pěstounské péče, která nebyla zprostředkována orgánem sociálně-právní ochrany dětí, z důvodu prohlášení jeho rodičů za nezvěstné, pobytu rodiče ve zdravotnickém zařízení, pobytu rodiče

v pobytovém zařízení sociálních služeb, vzetí rodiče do vazby nebo nástupu rodiče do výkonu trestu odnětí svobody, má nárok na zaopatřovací příspěvek, pokud je splněna podmínka podle odstavce 1 písm. a) bodu 2. Ustanovení odstavce 1 písm. b) až d) tím nejsou dotčena.

(4) Podmínka podle odstavce 1 písm. a) je splněna také tehdy, došlo-li v době podle odstavce 1 písm. a) ke změně osoby pečující nebo ke změně poskytovatele služeb v zařízení ústavní výchovy nebo byl-li mladý dospělý bezprostředně před svěřením do pěstounské péče v ústavní výchově alespoň po dobu 12 měsíců po sobě jdoucích. Podmínka podle odstavce 1 písm. a) bodu 2 je splněna také tehdy, byl-li mladý dospělý bezprostředně před nařízením ústavní výchovy nepřetržitě alespoň 1 rok v pěstounské péči a následně nařízená ústavní výchova trvala alespoň 6 měsíců po sobě jdoucích. Doby, po které trvala péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek, se pro účely splnění podmínky podle odstavce 1 písm. a) bodů 1 a 2 sčítají, pokud navazovaly jednotlivé druhy péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek bezprostředně na sebe.

(5) Doba, po kterou byl mladý dospělý svěřen do pěstounské péče na základě usnesení soudu o nařízení předběžného opatření nebo po kterou byl v plném přímém zaopatření ústavního zařízení na základě usnesení soudu o předběžné úpravě poměrů dítěte nebo o výchovném opatření podle § 13a, a která bezprostředně předcházela dni, ke kterému se stalo rozhodnutí soudu o péči zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 písm. a) vykonatelným, se započítává do doby, po kterou musí péče podle odstavce 1 písm. a) trvat.

(6) Mladý dospělý, který není nezaopatřeným dítětem, protože je poživitelem invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně, má nárok na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 při splnění ostatních podmínek pro vznik nároku na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání, nejdéle však do dovršení 26 let věku. Co se považuje za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání, stanoví zákon o státní sociální podpoře⁷⁶⁾.

(7) Generální ředitelství Úřadu práce České republiky může na základě písemné a odůvodněné žádosti mladého dospělého o odstranění tvrdosti zákona ve výjimečných případech zvláštního zřetele hodných prominout splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a).

(8) Za dobu čerpání příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 2 nebo odměny pěstouna podle § 47i odst. 1 věty druhé nebo za dobu, po kterou mladý dospělý zůstává v plném přímém zaopatření školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, mu zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 nenáleží.

§ 50c

Podmínky nároku na jednorázový zaopatřovací příspěvek

(1) Byl-li mladý dospělý ke dni, který bezprostředně předcházel dni nabytí jeho zletilosti nebo dni nabytí jeho plné svéprávnosti, v péči zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek, a není-li ke dni nabytí plné svéprávnosti nezaopatřeným dítětem nebo přestal-li splňovat podmínky pro vznik nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek podle § 50b, náleží mu jednorázový zaopatřovací příspěvek ve výši podle § 50e odst. 2.

(2) Za dobu čerpání příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 2 nebo odměny pěstouna podle § 47i odst. 1 věty druhé nebo za dobu, kdy mladý dospělý zůstává v plném přímém zaopatření školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, mu zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 nenáleží.

(3) Zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 mladému dospělému nenáleží, byla-li mu poskytnuta věcná pomoc nebo jednorázový peněžitý příspěvek podle § 33 zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy⁷⁷).

§ 50d

Individuální plán mladého dospělého

(1) Individuální plán mladého dospělého vypracovává zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu, který vykonává činnost sociálního kurátora, (dále jen „sociální kurátor“) za součinnosti mladého dospělého a je-li to účelné, za součinnosti

- a) obce v samostatné i přenesené působnosti,
- b) pověřených osob,
- c) poskytovatelů sociálních služeb
- d) krajské pobočky Úřadu práce, nebo
- e) osoby, která byla vůči mladému dospělému osobou pečující nebo poskytovatelem služeb v zařízení pro výkon ústavní výchovy, pokud o mladého dospělého pečovala do dne vzniku nároku na zaopatřovací příspěvek podle § 50b.

(2) Individuální plán mladého dospělého obsahuje alespoň

- a) stanovení rozsahu spolupráce mladého dospělého a sociálního kurátora,
- b) vymezení způsobu přípravy na budoucí povolání a samostatné hospodaření,
- c) vymezení způsobu pomoci při hledání bydlení a zaměstnání,
- d) přípravu na partnerský a rodinný život.

(3) Při určování obsahu individuálního plánu mladého dospělého se vychází ze zdravotního stavu, možností a schopností mladého dospělého.

(4) Individuální plán mladého dospělého se vypracovává před podáním žádosti o zaopatřovací příspěvek podle § 50b. Požádat o vypracování tohoto individuálního plánu může dítě nejdříve 6 měsíců před dosažením plné svéprávnosti.

(5) Je-li individuální plán mladého dospělého vypracováván před dosažením plné svéprávnosti dítěte, poskytuje součinnost při jeho vypracování také orgán sociálně-právní ochrany, který dítě vede v evidenci podle § 54.

(6) Orgán sociálně-právní ochrany je povinen informovat sociálního kurátora o ukončení péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek nejméně 6 měsíců před tímto ukončením a poskytnout mu informace pro zajištění návazné sociální práce s mladým dospělým.

(7) Sociální kurátor je povinen nejméně jednou za 6 měsíců ode dne vydání potvrzení o vypracování individuálního plánu mladého dospělého nebo ode dne poslední aktualizace individuálního plánu mladého dospělého tento individuální plán vyhodnotit a v případě potřeby jej aktualizovat.

(8) Mladý dospělý je povinen poskytnout obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností součinnost při vypracování individuálního plánu mladého dospělého, jeho aktualizaci a vyhodnocování, a to v termínech stanovených obecním úřadem obce s rozšířenou působností, a plnit podmínky v něm stanovené. Krajská pobočka Úřadu práce si vyžádá od obecního úřadu obce s rozšířenou působností potvrzení o součinnosti mladého dospělého při vyhodnocování a aktualizaci individuálního plánu mladého dospělého, a to nejméně jednou za 6 měsíců ode dne vydání potvrzení o vypracování individuálního plánu nebo ode dne vydání posledního potvrzení o součinnosti mladého dospělého při vyhodnocování a aktualizaci tohoto individuálního plánu.

§ 50e

Výše zaopatřovacího příspěvku

(1) Výše zaopatřovacího příspěvku podle § 50b činí 15 000 Kč za kalendářní měsíc. Splňuje-li mladý dospělý podmínky vzniku nároku na zaopatřovací příspěvek jen po část kalendářního měsíce, náleží mu příspěvek ve výši, v jaké mu náleží za celý kalendářní měsíc.

(2) Výše zaopatřovacího příspěvku podle § 50c činí 25 000 Kč.

(3) Jestliže se mladému dospělému vyplácí důchod z důchodového pojištění, náleží mu zaopatřovací příspěvek podle § 50b jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi zaopatřovacím příspěvkem a důchodem.

§ 50f

Oprávněná osoba

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně pouze mladý dospělý, jestliže je

a) na území České republiky hlášen k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾, jde-li o státního občana České republiky,

b) na území České republiky oprávněn k přechodnému nebo trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu⁶²⁾, jde-li o cizince,

c) cizincem, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu Evropské unie a bylo mu vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶²⁾,

d) rodinným příslušníkem cizince uvedeného v písmenech b) a c), kterému bylo vydáno povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶²⁾,

e) cizincem, kterému byla na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶³⁾ udělena mezinárodní ochrana nebo žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, pokud není ubytován v azylovém zařízení Ministerstva vnitra,

f) cizincem, kterému byla na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁴⁾ přiznána dočasná ochrana nebo který je žadatelem o přiznání dočasné ochrany, pokud není ubytován v humanitárním středisku, nebo

g) osobou, jejíž nárok vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropské unie⁷⁸⁾ nebo osobou zaměstnanou, samostatně výdělečně činnou, osobou ponechávajícími si takové postavení nebo rodinným příslušníkem majícím právo na rovné zacházení podle předpisů Evropské unie⁷⁸⁾.

(2) Nárok na zaopatřovací příspěvek má mladý dospělý, jestliže má na území České republiky bydliště; to neplatí v případě podle odstavce 1 písm. g). Co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi^{39g)}.

§ 50g

Vznik nároku na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu zaopatřovacího příspěvku vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na zaopatřovací příspěvek a pro jeho výplatu a podáním žádosti o jeho přiznání.

§ 50h

Změna nároku na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu

(1) Zaopatřovací příspěvek neprávem přiznaný v nižší částce, než v jaké náleží, nevyplacený nebo vyplacený v nižší částce, než v jaké náleží, odepřený nebo přiznaný od pozdějšího data, než od jakého náleží, se přizná nebo zvýší, a to ode dne, od něhož zaopatřovací příspěvek nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o zaopatřovacím příspěvku zjistil

nebo ode dne, kdy o zvýšení zaopatřovacího příspěvku nebo o přiznání zaopatřovacího příspěvku oprávněná osoba požádala.

(2) Zaopatřovací příspěvek neprávem přiznaný, vyplácený nebo vyplácený ve vyšší částce, než v jaké náleží, se odejme nebo se jeho výplata zastaví nebo se jeho výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen; § 50t tím není dotčen.

(3) Změní-li se v období, na něž byl zaopatřovací příspěvek podle § 50b přiznán, skutečnosti rozhodné pro nárok na zaopatřovací příspěvek nebo jeho výši, posoudí se nově nárok na zaopatřovací příspěvek nebo jeho výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo, a zaopatřovací příspěvek se

a) přizná, vyplatí nebo se zvýší od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala,

b) odejme, jeho výplata se zastaví nebo se sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen; § 50t tím není dotčen.

§ 50i

Zánik nároku na zaopatřovací příspěvek a na jeho výplatu

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek zaniká tehdy, kdy mladý dospělý třikrát bez vážného důvodu změnil obor studia; to neplatí, pokud je změna oboru studia následkem podstatné změny zdravotního stavu mladého dospělého, v jejímž důsledku je pokračování ve studiu nemožné nebo značně ztížené, nebo pokud by byla znemožněna nebo značně ztížena možnost pracovního uplatnění v takovém oboru.

(2) Nárok na výplatu zaopatřovacího příspěvku zaniká též uplynutím 1 roku ode dne, od kterého mladému dospělému nárok na zaopatřovací příspěvek náleží.

§ 50j

Přechod nároku na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek nelze postoupit ani dát do zástavy.

(2) Zemřel-li mladý dospělý po uplatnění nároku na zaopatřovací příspěvek, nabývají nárok na částky zaopatřovacího příspěvku, na které vznikl nárok do dne smrti mladého dospělého, postupně manžel nebo registrovaný partner mladého dospělého, jeho děti a osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti mladého dospělého jeho osobou pečující, jestliže žili s mladým dospělým v době jeho smrti ve společné domácnosti. Podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(3) Byl-li zaopatřovací příspěvek přiznán před smrtí mladého dospělého, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti mladého dospělého, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v odstavci 2.

(4) Nárok na zaopatřovací příspěvek není předmětem dědictví.

(5) Zaopatřovací příspěvek nepodléhá výkonu rozhodnutí nebo exekuce a nemůže být předmětem dohody o srážkách.

§ 50k

Výplata zaopatřovacího příspěvku

(1) Zaopatřovací příspěvek vyplácí krajská pobočka Úřadu práce, která je příslušná k rozhodování o zaopatřovacím příspěvku.

(2) Zaopatřovací příspěvek se vyplácí do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který náleží. Nejpozději se vyplatí do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém rozhodnutí o jeho přiznání nabylo právní moci.

(3) Zaopatřovací příspěvek se vyplácí v české měně převodem na platební účet určený příjemcem dávky, nebo poštovním poukazem, a to podle rozhodnutí příjemce dávky. Požádá-li příjemce zaopatřovacího příspěvku o změnu způsobu výplaty této dávky, je krajská pobočka Úřadu práce povinna provést změnu způsobu výplaty od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla taková žádost doručena.

(4) Zaopatřovací příspěvek se nevyplácí do ciziny.

(5) Zaopatřovací příspěvek se považuje za vyplacený dnem odepsání příslušné částky z účtu Úřadu práce České republiky.

§ 50l

Příjemce, jiný příjemce a zvláštní příjemce zaopatřovacího příspěvku

(1) Příjemcem zaopatřovacího příspěvku je mladý dospělý, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Namísto mladého dospělého je příjemcem zaopatřovacího příspěvku opatrovník mladého dospělého, pokud byla svéprávnost mladého dospělého v tomto rozsahu omezena.

(3) Krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o ustanovení zvláštního příjemce zaopatřovacího příspěvku, jestliže mladý dospělý nebo jeho opatrovník nemůže zaopatřovací příspěvek přijímat. S ustanovením zvláštního příjemce musí mladý dospělý, popřípadě jiný příjemce zaopatřovacího příspěvku souhlasit; to neplatí, jestliže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tento souhlas dát.

(4) Zvláštním příjemcem může být ustanovena jen osoba, která se svým ustanovením souhlasí. Zvláštní příjemce je povinen používat zaopatřovací příspěvek ve prospěch mladého dospělého. Zvláštní příjemce používá zaopatřovací příspěvek podle pokynů mladého dospělého; to neplatí, nemůže-li mladý dospělý vzhledem ke svému zdravotnímu stavu tyto pokyny udělovat.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven. Krajská pobočka Úřadu práce rovněž zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže zvláštní příjemce neplní své povinnosti, a ustanoví zvláštním příjemcem jinou osobu.

§ 50m

Řízení o zaopatřovacím příspěvku

(1) O zaopatřovacím příspěvku podle tohoto zákona rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

(2) O odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 1 rozhoduje ministerstvo. Odvolání nemá odkladný účinek.

§ 50n

Účastníci řízení

Účastníkem řízení je žadatel o zaopatřovací příspěvek nebo osoba, na kterou přešel nárok na zaopatřovací příspěvek v případě smrti mladého dospělého po uplatnění nároku na zaopatřovací příspěvek.

§ 50o

Zahájení řízení

Řízení o přiznání zaopatřovacího příspěvku se zahajuje na žádost mladého dospělého. Řízení o změně výše zaopatřovacího příspěvku, jeho odnětí nebo o zastavení jeho výplaty se zahajuje na návrh mladého dospělého nebo z moci úřední.

§ 50p

Náležitosti žádosti

Žádost o zaopatřovací příspěvek kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahuje

- a) určení, jakým způsobem má být dávka vyplácena,**
- b) rozhodnutí soudu, kterým byl mladý dospělý svěřen do péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek,**
- c) rozhodnutí soudu, na jehož základě byla mladému dospělému přiznána svéprávnost, je-li nezletilý,**
- d) doklady prokazující nezaopatřenost mladého dospělého,**

e) údaj o tom, zda pěstounská péče, do které byl mladý dospělý svěřen před nabytím zletilosti nebo plné svéprávnosti, byla nebo nebyla zprostředkována orgány sociálně-právní ochrany podle tohoto zákona,

f) údaj o tom, zda důvodem svěřeni mladého dospělého do péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek byla některá ze skutečností podle § 50b odst. 2 a 3 a

g) potvrzení obecního úřadu obce s rozšířenou působností o zpracování individuálního plánu mladého dospělého.

§ 50q

Povinnosti žadatele o zaopatřovací příspěvek

Žadatel o zaopatřovací příspěvek je povinen

a) prokázat skutečnosti rozhodné pro nárok na zaopatřovací příspěvek, jeho výši nebo výplatu a

b) písemně ohlásit krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o zaopatřovacím příspěvku změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o zaopatřovací příspěvek, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala.

§ 50r

Povinnosti příjemce zaopatřovacího příspěvku

Mladý dospělý, jiný příjemce zaopatřovacího příspěvku a zvláštní příjemce, jsou povinni

a) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu a

b) na výzvu příslušné krajské pobočky Úřadu práce prokázat skutečnosti rozhodné pro nárok na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, není-li v této výzvě určena delší lhůta; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata zaopatřovacího příspěvku zastavena, příspěvek může být odejmut nebo nepřiznán, jestliže mladý dospělý, jiný příjemce a zvláštní příjemce byli ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněni.

§ 50s

Doložení bezúhonnosti

Za účelem doložení podmínky bezúhonnosti podle § 50b odst. 1 písm. c) si krajská pobočka Úřadu práce vyžádá podle zákona o Rejstříku trestů výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříků trestů se předává v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Cizinec doloží bezúhonnost také dokladem obdobným výpisu z rejstříku trestů vydaným státem, jehož je občanem, státem, na jehož území v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce, nebo výpisem z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského

státu, jehož je občanem nebo ve kterém v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce. V případě, že stát výpis obdobný výpisu z rejstříku trestů nevydává, učiní cizinec nebo příslušný orgán právnické osoby se sídlem v zahraničí čestné prohlášení před příslušným správním nebo soudním orgánem tohoto státu. Výpis z Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být ke dni podání žádosti starší 3 měsíců.

§ 50t Přeplatky

(1) Příjemce zaopatřovacího příspěvku, který jej přijal, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než mu náležel, nebo jinak způsobil, že byl vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen tento přeplatek vrátit.

(2) Nárok na vrácení přeplatku zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl zaopatřovací příspěvek vyplacen. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o opravném prostředku nebo o žalobě, po dobu řízení a provádění výkonu rozhodnutí, nebo po dobu, po kterou jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky ze zaopatřovacího příspěvku nebo příjmu nebo po kterou jsou placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu.

(3) O povinnosti vrátit přeplatek podle odstavců 1 a 2 rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která zaopatřovací příspěvek vyplácí nebo naposledy vyplácela.

(4) Vrácené a vymožené peníze podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu.

(5) Povinnost vrátit přeplatek nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 100 Kč.

§ 50u Přechod práva na výživné

(1) Náleží-li mladému dospělému zaopatřovací příspěvek podle § 50b odst. 1, přechází právo mladého dospělého na výživné na Českou republiku. Je-li výživné vyšší než zaopatřovací příspěvek, náleží rozdíl mladému dospělému.

(2) Je-li mladému dospělému přiznán a vyplácen zaopatřovací příspěvek podle § 50b, podá krajská pobočka Úřadu práce, která poskytuje zaopatřovací příspěvek, návrh soudu na stanovení výživného pro tohoto mladého dospělého, nebylo-li stanoveno nebo vykonatelně ujednáno dříve anebo neexistuje-li soudem neschválená dohoda o výši výživného. Pokud povinná fyzická osoba neplatí stanovené nebo vykonatelně ujednané výživné, podá krajská pobočka Úřadu práce návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuce.

⁷⁶⁾ § 14 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

77) **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.**

78) **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.**

Čl. 7 odst. 3 a čl. 24 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS.

§ 50b

Podmínky nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek

(1) Zletilá nebo plně svéprávná fyzická osoba má nárok na zaopatřovací příspěvek za kalendářní měsíc, pokud tato fyzická osoba, není-li dále stanoveno jinak,

a) byla do dne nabytí zletilosti nebo do dne nabytí plné svéprávnosti svěřena do pěstounské péče podle § 47a odst. 1 nebo jí byla nařízena ústavní výchova podle občanského zákoníku včetně svěřeni do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku (dále jen „péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek“) a tato péče trvala nepřetržitě po dobu alespoň

1. 3 let, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, pokud pěstounská péče nebyla zprostředkována orgány sociálně-právní ochrany,

2. 12 měsíců, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, šlo-li o pěstounskou péči zprostředkovanou podle tohoto zákona nebo o nařízenou ústavní výchovu podle občanského zákoníku,

b) je nezaopatřeným dítětem,

c) nebyla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který dosud nebyl zahlazen, a

a) má vypracován individuální plán podle § 50d a poskytuje součinnost při jeho vyhodnocování a aktualizaci.

(2) Byla-li osoba podle odstavce 1 (dále jen „mladý dospělý“) svěřena do péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek z důvodu jejího oboustranného osíření, podmínka podle odstavce 1 písm. a) se nevyžaduje.

(3) Byl-li mladý dospělý svěřen do pěstounské péče, která nebyla zprostředkována orgány sociálně-právní ochrany dětí, z důvodu prohlášení jeho rodičů za nezvěstné, pobytu rodiče ve zdravotnickém zařízení, pobytu rodiče v pobytovém zařízení sociálních služeb, vzetí rodiče do vazby nebo nástupu rodiče do výkonu trestu odnětí svobody, má

nárok na zaopatřovací příspěvek, pokud je splněna podmínka podle odstavce 1 písm. a) bodu 2. Ustanovení odstavce 1 písm. b) až d) tím nejsou dotčena.

(4) Podmínka podle odstavce 1 písm. a) je splněna také tehdy, došlo-li v době podle odstavce 1 písm. a) ke změně osoby pěstouna nebo ke změně poskytovatele služeb v zařízení ústavní výchovy nebo byl-li mladý dospělý bezprostředně před svěřením do pěstounské péče v ústavní výchově alespoň po dobu 12 měsíců po sobě jdoucích. Podmínka podle odstavce 1 písm. a) bodu 2 je splněna také tehdy, byl-li mladý dospělý bezprostředně před nařízením ústavní výchovy nepřetržitě alespoň 1 rok v pěstounské péči a následně nařízená ústavní výchova trvala alespoň 6 měsíců po sobě jdoucích. Doby, po které trvala péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek, se pro účely splnění podmínky podle odstavce 1 písm. a) bodů 1 a 2 sčítají, pokud navazovaly jednotlivé druhy péče zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek bezprostředně na sebe.

(5) Doba, po kterou byl mladý dospělý svěřen do pěstounské péče na základě usnesení soudu o nařízení předběžného opatření nebo po kterou byl v plném přímém zaopatření ústavního zařízení na základě usnesení soudu o předběžné úpravě poměrů dítěte nebo o výchovném opatření podle § 13a, a která bezprostředně předcházela dni, ke kterému se stalo rozhodnutí soudu o péči zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 písm. a) vykonatelným, se započítává do doby, po kterou musí péče podle odstavce 1 písm. a) trvat.

(6) Mladý dospělý, který není nezaopatřeným dítětem, protože je poživitelem invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně, má nárok na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 při splnění ostatních podmínek pro vznik nároku na zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání, nejdéle však do 26 let věku. Co se považuje za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání, stanoví zákon o státní sociální podpoře⁷⁶.

(7) Generální ředitelství Úřadu práce České republiky může na základě písemné a odůvodněné žádosti mladého dospělého o odstranění tvrdosti zákona ve výjimečných případech zvláštního zřetele hodných prominout splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a).

(8) ~~Za dobu čerpání příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 2 nebo odměny pěstouna podle § 47i odst. 1 věty druhé nebo za dobu, po kterou mladý dospělý zůstává v plném přímém zaopatření školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, mu zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 nenáleží. – účinnost od 1. 1. 2028~~

§ 50c

Podmínky nároku na jednorázový zaopatřovací příspěvek

(1) Byl-li mladý dospělý ke dni, který bezprostředně předcházel dni nabytí jeho zletilosti nebo dni nabytí jeho plné svéprávnosti, v péči zakládající nárok na zaopatřovací příspěvek, a není-li ke dni nabytí plné svéprávnosti nezaopatřeným dítětem nebo přestal-li splňovat podmínky pro vznik nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek podle § 50b, náleží mu jednorázový zaopatřovací příspěvek ve výši podle § 50e odst. 2.

~~(2) Za dobu čerpání příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 2 nebo odměny pěstouna podle § 47i odst. 1 věty druhé nebo za dobu, kdy mladý dospělý zůstává v plném příjmem zaopatření školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, mu zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 nenáleží. - účinnost od 1. ledna 2028~~

(3) Zaopatřovací příspěvek podle odstavce 1 mladému dospělému nenáleží, byla-li mu poskytnuta věcná pomoc nebo jednorázový peněžitý příspěvek podle § 33 zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy⁷⁷⁾.

ČÁST OSMÁDEVÁTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 51

Povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany při sdělování údajů

(1) Orgány sociálně-právní ochrany, komise a poradní sbory jsou povinny sdělovat si navzájem údaje z evidence a spisové dokumentace, které vedou, a to v rozsahu nezbytném pro potřeby těchto orgánů.

(2) Orgán sociálně-právní ochrany, který zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči, vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup ostatním orgánům sociálně-právní ochrany zprostředkujícím osvojení nebo pěstounskou péči podle tohoto zákona.

(3) Obecní úřad na vyžádání

- a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
- b) doporučuje soudu osobu vhodnou stát se poručníkem a toto své doporučení oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
- c) podává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o poměrech dítěte,
- d) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud na návrh státního zastupitelství v občanskoprávním řízení uložil ochrannou výchovu podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností na vyžádání

- a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
- b) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, pokud státní zastupitelství vede podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾ řízení týkající se dítěte,

- c) poskytuje krajskému úřadu a ministerstvu spisovou dokumentaci vedenou o dětech a zobecněné informace a souhrnné údaje, které získá při své činnosti, s výjimkou jmenných údajů,
- d) poskytuje pověřené osobě údaje potřebné pro poskytování sociálně-právní ochrany těmito osobami a poskytovateli sociálních služeb údaje potřebné pro poskytnutí sociální služby,
- e) může poskytovat potřebné údaje poskytovateli zdravotních služeb,
- f) poskytuje soudem jmenovanému opatrovníkovi dítěte z řad advokátů údaje potřebné pro soudní řízení ve věcech dítěte.**

(5) Orgán sociálně-právní ochrany je povinen

a) na žádost poskytnout

1. soudu a správnímu úřadu údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
 2. orgánu činnému v trestním řízení údaje potřebné pro trestní řízení,
 3. orgánu sociálního zabezpečení, orgánu pomoci v hmotné nouzi a orgánu státní sociální podpory údaje potřebné pro rozhodování o sociálních dávkách, a to v rozsahu odpovídajícím potřebám řízení před těmito orgány,
 4. krajské pobočce Úřadu práce údaje potřebné **pro rozhodování o dávkách pěstounské péče a zaopatřovacím příspěvku** a pro řízení a povolování výkonu činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu^{47a)},
 5. krajské pobočce Úřadu práce údaje potřebné pro podání návrhu soudu na stanovení výživného a návrhu na výkon rozhodnutí, jde-li o výživné na děti svěřené do pěstounské péče nebo předpěstounské péče,
 6. zařízení uvedenému v § 29 odst. 1 informace o poměrech v rodině dítěte, které bylo do tohoto zařízení umístěno na základě rozhodnutí soudu, a je-li tomuto dítěti zprostředkovávána pěstounská péče nebo osvojení, též informace o postupu při tomto zprostředkování,
 7. věznicí, ve které mladistvý vykonává trest odnětí svobody, informace potřebné pro dosažení účelu trestu,
 8. intervenčnímu centru údaje, které má orgán sociálně-právní ochrany o osobě ohrožené násilným chováním pro účely poskytování pomoci této osobě intervenčním centrem podle zákona o sociálních službách⁶⁵⁾,
 9. obecní policii údaje v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů obecní policie;
- b) orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin⁴⁸⁾, nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu, nebo že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte a dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem, nebo že není plněna vyživovací povinnost k dítěti;

- c) poskytnout Probační a mediační službě na její žádost informace v rozsahu potřebném pro trestní řízení;
- d) oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která povolila výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu^{47a)}, skutečnosti, které odůvodňují zahájení řízení o zákazu činnosti dítěte; orgán sociálně-právní ochrany je také povinen sledovat, zda došlo k nápravě;
- e) poskytnout Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá při šetření podle zvláštního zákona.

(6) Evidence vedené podle tohoto zákona jsou informačními systémy veřejné správy^{47b)}.

§ 52

(1) Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany, zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou oprávněni v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona navštěvovat dítě a rodinu, ve které žije, v obydlí a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole a ve školském zařízení, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jaké má dítě chování.

(2) Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany, zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou oprávněni pořídit obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se dítě zdržuje, je-li to třeba pro účely ochrany práv dítěte.⁴⁹⁾

~~(3) Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany, zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu konají činnost uvedenou v odstavcích 1 a 2 na základě zvláštního oprávnění vydaného tímto orgánem, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul a zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.~~

§ 52a

Služební průkaz

(1) Zaměstnanci zařazení k výkonu práce v orgánech sociálně-právní ochrany, kteří nejsou státními zaměstnanci, se při plnění úkolů orgánů sociálně-právní ochrany a výkonu oprávnění podle tohoto zákona, přímo použitelných předpisů Evropské unie a zvláštních právních předpisů prokazují služebním průkazem. Služební průkaz je u zaměstnanců podle věty první, kteří jsou pověřeni výkonem kontrolních činností, pověřením ke kontrole podle kontrolního řádu.

(2) Služební průkaz vystaví zaměstnanci zařazenému k výkonu práce v orgánu sociálněprávní ochrany ten orgán sociálně-právní ochrany, v němž je tento zaměstnanec k výkonu práce zařazen. Služební průkaz obsahuje

- a) fotografii zaměstnance,**
- b) jméno a příjmení, popřípadě i akademický titul zaměstnance,**
- c) evidenční číslo zaměstnance,**
- d) označení úřadu, v němž je zaměstnanec zařazen,**
- e) číslo služebního průkazu,**
- f) datum vystavení, popřípadě i datum platnosti služebního průkazu.**

(3) Služební průkaz může dále obsahovat kontaktní elektronický čip nebo jiný nosič informací. Do kontaktního elektronického čipu nebo jiného nosiče informací lze nahrát pouze elektronické prostředky využívané při plnění úkolů nebo výkonu oprávnění uvedených v odstavci 1 nebo v souvislosti s nimi.

§ 53a

(1) Ministerstvo je správcem informačního systému sociálně-právní ochrany dětí, který obsahuje údaje

- a) o dávkách pěstounské péče a jejich výši, o žadatelích o tyto dávky a o příjemcích těchto dávek,
- b) o žadatelích o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče a o dětech zařazených v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče,
- c) o osobách v evidenci.

Veškeré údaje, které jsou vedeny v informačním systému sociálně-právní ochrany dětí, jsou součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí⁶⁶⁾.

(2) Ministerstvo sděluje z informačního systému sociálně-právní ochrany dětí údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) krajským pobočkám Úřadu práce v souvislosti s řízením o dávkách pěstounské péče, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodování a poskytování dávek pěstounské péče.

(3) Ministerstvo sděluje z informačního systému sociálně-právní ochrany dětí údaje uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) krajským úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, a to v rozsahu nezbytném k plnění jejich úkolů podle tohoto zákona v oblasti náhradní rodinné péče, zprostředkování osvojení a pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu a pěstounské péče.

(4) Krajské pobočky Úřadu práce, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro plnění jejich úkolů podle tohoto zákona, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů. Krajské pobočky Úřadu práce, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou povinny zajistit uložení všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů podle odstavce 1, a všech písemností

a spisů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o dávkách péčovské péče po dobu 15 kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu uložení údajů do informačního systému.

(5) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu a orgánům sociálně-právní ochrany pro výkon státní správy na úseku sociálně právní ochrany

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, ~~popřípadě jména~~,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(7) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, ~~popřípadě jména~~, a příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změna,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území k narození došlo,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) omezení svéprávnosti,

j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení a datum narození,

k) rodinný stav, datum jeho změny a místo uzavření manželství,

l) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, ~~popřípadě jména, příjmení manžela~~ **příjmení** a datum jeho narození,

m) rodné číslo dítěte,

n) u osvojení dítěte původní a nové jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení dítěte, původní a nové rodné číslo dítěte, datum a místo narození dítěte, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(8) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení, jejich změna, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví a jeho změna,

d) místo a stát narození,

e) rodné číslo a jeho změny,

f) státní občanství,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) omezení svéprávnosti,

k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,

m) jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

n) ~~jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,~~

n) jméno a příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno a příjmení a datum narození,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

q) u osvojení dítěte, které je cizincem, původní a nové jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení dítěte, původní a nové rodné číslo dítěte, datum a místo narození dítěte, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

r) jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince,

2. nezletilého cizince, který byl cizinci, nebo jeho manželou rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem, nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec,

3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem, kteří jsou cizinci,

4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,

~~5. rodiče nezletilého cizince a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.~~

5. rodiče nezletilého cizince a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno a příjmení a datum narození.

(9) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

a) jméno, ~~popřípadě jména,~~ a příjmení, rodné příjmení,

b) den, měsíc a rok narození,

c) místo narození; u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,

d) rodné číslo a jeho změny.

(10) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(11) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 55

(1) O dětech zařazených v evidenci podle § 54 vede obecní úřad obce s rozšířenou působností spisovou dokumentaci.

~~(2) Spisová dokumentace obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.~~

~~— (3) Spisovou dokumentaci mohou tvořit záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba uchovat originál nebo úředně ověřenou kopii listiny.~~

~~— (4) Kromě spisové dokumentace vede obecní úřad obce s rozšířenou působností i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.~~

~~(5) Nahlízet do spisové dokumentace vedené o dítěti, nejde-li o část týkající se správního řízení, je oprávněn na základě písemné žádosti pouze rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci. Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace přečten a obecní úřad obce s rozšířenou působností umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod. Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci mají právo při nahlížení do spisové dokumentace činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části; pro stanovení úhrady za pořízení kopie ze spisové dokumentace platí zvláštní právní předpis^{50a}). Na nahlížení do spisové dokumentace se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím^{50b}). Do spisové dokumentace týkající se osvojení dítěte je oprávněn nahlízet na základě písemné žádosti osvojenec, jakmile nabude svéprávnosti.~~

(2) O dětech zařazených v evidenci podle § 54 písm. b) se vede zvláštní spisová dokumentace. V případě, že je opatrovníkem dítěte jmenován advokát, obecní úřad obce s rozšířenou působností na jeho žádost písemně sdělí informace o nezletilém dítěti vztahující se k výkonu opatrovnictví nezletilého.

(3) Spisová dokumentace obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.

(4) Spisovou dokumentaci mohou tvořit záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba uchovat originál nebo úředně ověřenou kopii listiny.

(5) Kromě spisové dokumentace vede obecní úřad obce s rozšířenou působností i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.

(6) Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti podle odstavce 1, nejde-li o část týkající se správního řízení, činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části je oprávněn na základě odůvodněné písemné žádosti

a) rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci;

b) dítě starší 15 let bez zastoupení rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti. Bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, může osvojenec nahlédnout do spisové dokumentace až po nabytí plné svéprávnosti;

c) osvojenec, a to pouze v případě spisové dokumentace týkající se osvojení; bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, umožní to obecní úřad obce s rozšířenou působností osvojenci až po nabytí plné svéprávnosti.

Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace přečten a obecní úřad obce s rozšířenou působností umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod. Na nahlížení do spisové dokumentace se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím^{50b}).

(67) Údaje obsažené ve spisové dokumentaci týkající se dítěte je obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněn využít pouze v zájmu dítěte při zajišťování sociálně-právní ochrany. Obecní úřad obce s rozšířenou působností do 15 dnů ode dne, kdy rodič, osvojenec nebo osoba odpovědná za výchovu dítěte požádali o nahlédnutí do uvedené spisové dokumentace,

a) sdělí, že se rodiči nebo osobě odpovědné za výchovu dítěte umožní nahlédnout do spisové dokumentace, a určí termín k nahlédnutí, v tomto případě se nevydává rozhodnutí, nebo

b) rozhodne o odmítnutí písemné žádosti, pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte, v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení nebo pokud lze ze spisové dokumentace zjistit, která fyzická osoba upozornila na skutečnosti uvedené v § 7.

(78) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen zajistit uložení všech údajů obsažených ve spisové dokumentaci, týkající se

a) dítěte, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení dítěte z evidence,

b) dítěte, které bylo osvojeno nebo svěřeno do pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž dítě nabylo zletilosti,

c) žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení žadatelů z evidence.

(89) Pro vedení evidence krajským úřadem podle § 22 a 27a platí ustanovení odstavce 7 obdobně.

§ 57

(1) Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany, zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu, zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci zařízení sociálně-právní ochrany jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při provádění sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s tím seznámili, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak. Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany, zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobě, která upozornila orgán sociálně-právní ochrany na skutečnosti uvedené v § 7, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o místě pobytu rodiče, který se stal obětí domácího násilí v rodině s dítětem, a jsou rovněž povinni zachovávat mlčenlivost o údajích o osobách, jímž bylo dítě svěřeno do péče před osvojením, jakož i o místě pobytu takového dítěte. Zaměstnanci uvedení ve větě první jsou povinni zachovávat mlčenlivost podle věty první a druhé i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci uvedení ve větě první zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Povinnost stanovená v odstavci 1 platí obdobně i pro pověřené osoby a jiné fyzické osoby, které se při spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany a ~~zařízeními sociálně-právní ochrany~~ **pověřenými osobami** seznámily s údaji, o nichž jsou zaměstnanci uvedení v odstavci 1 povinni zachovávat mlčenlivost.

(3) Orgány sociálně-právní ochrany jsou oprávněny zpracovávat vyžádané osobní údaje v rozsahu, který je nezbytný k plnění úkolů podle tohoto zákona, a to i tehdy, jestliže se jedná o osobní údaje označené podle zvláštního právního předpisu^{50c)} jako citlivé. Oprávnění mají i pověřené osoby, a to v rozsahu a způsobem, který je nezbytný pro výkon sociálně-právní ochrany v souladu s uděleným pověřením.

§ 58

~~(1) Náklady vzniklé v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany, není-li dále stanoveno jinak, nese stát, s výjimkou nákladů na zřízení a provoz zařízení sociálně-právní ochrany, které nese zřizovatel tohoto zařízení, a s výjimkou nákladů, které vznikly pověřené osobě v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany.~~

(1) Obcím s rozšířenou působností se ze státního rozpočtu poskytuje náhrada nákladů vzniklých v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany, s výjimkou nákladů na zřízení a provoz zařízení sociálně-právní ochrany.

(2) Je-li obec, kraj nebo pověřená osoba zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, má nárok na státní příspěvek podle § 42g až 42n.

(3) Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně, s výjimkou pobytu dítěte ve výchovně rekreačním táboře, pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a správy jmění dítěte.⁵¹⁾

(4) Při stanovení ceny za pobyt dítěte ve výchovně rekreačním táboře vychází zřizovatel ze zvláštního právního předpisu.⁴⁰⁾ Zřizovatel může stanovit podmínky, za nichž nebude zaplacení této ceny zcela nebo zčásti požadovat.

(5) Obec nebo kraj může poskytnout pověřeným osobám ze svého rozpočtu účelové dotace podle zvláštního zákona k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálněprávní ochrany. Obce a kraje zajistí soulad poskytnuté dotace s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě⁸⁰⁾.

(6) Ze státního rozpočtu mohou být pověřeným osobám podle zvláštního právního předpisu a v souladu s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě⁸⁰⁾ poskytovány účelové dotace

k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálně-právní ochrany. Dotace poskytuje ministerstvo. Na poskytnutí dotace není právní nárok.

(7) Dotaci podle odstavce 6 lze poskytnout

- a) na podporu poskytování sociálně-právní ochrany, která má celostátní nebo nadregionální charakter,**
- b) v případě krizového stavu a mimořádných situací; mimořádnou situací se rozumí zejména živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie, epidemie nebo pandemie infekčního onemocnění.**

⁸⁰⁾ Čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

§ 58b

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda může nařízením zvýšit dávky pěstounské péče a částku státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, částku státního příspěvku na výkon pěstounské péče a částky jednorázového a opakujícího se zaopatřovacího příspěvku, pokud došlo od počátku měsíce nabytí účinnosti právní úpravy stanovující platnou výši dávek, státních příspěvků a zaopatřovacích příspěvků k růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnost celkem zjištěného Českým statistickým úřadem alespoň o 5 %.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny podle § 10 odst. 3 písm. c),
- b) obsah individuálního plánu ochrany dítěte podle § 10 odst. 3 písm. d),

- c) obsah a rozsah odborné přípravy fyzických osob vhodných stát se osvojitelem nebo pěstounem k přijetí dítěte do rodiny podle § 11 odst. 2 písm. a),
- d) minimální rozsah poradenství, které je osobě pečující nebo osobě v evidenci trvale nebo dočasně poskytováno při zajištění osobní péče o dítě svěřené do péče a obsah, zaměření a způsob zajištění zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě pro osoby pečující a osoby v evidenci-;
- e) rozsah úkonů poskytovaných v rámci činností uvedených v § 42 odst. 2,
- f) nejvyšší výši úhrady za péči o dítě, které nemá nárok na příspěvek na péči, nejvyšší výši úhrady za stravu a nejvyšší výši úhrady za ubytování zaopatřeného dítěte podle § 42c odst. 1,
- g) vzor služebního průkazu podle § 52a.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou obsah standardů kvality sociálně-právní ochrany a jejich bodové hodnocení při poskytování sociálně-právní ochrany

- a) orgány sociálně-právní ochrany,
- b) pověřenými osobami vykonávajícími na základě pověření činnosti podle § 48 odst. 2 písm. d) až f),
- c) zařízeními pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

ČÁST DEVÁTÁDESÁTÁ PŘESTUPKY

§ 59

- (1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
- a) jako osoba, u níž se dítě nachází, neumožní seznámení dítěte se žadatelem podle § 24 odst. 3,
 - b) vykonává bez pověření činnost uvedenou v § 48 odst. 2,
 - c) v rozporu s § 19a odst. 2 zprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči podle § 19a odst. 1 písm. d),
 - d) neoznámí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že převzala do své péče dítě s úmyslem přijmout je do péče trvalé, podle § 10a odst. 2, nejde-li o příbuzného dítěte až do třetího stupně,
 - e) ztíží péči osvojitele nebo výchovu osvojence prozrazením nebo rozšířením údajů v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení,
 - f) maří výkon ochranné výchovy dítěte anebo narušuje péči o dítě svěřené do péče jiného člověka než rodiče,

g) jako osoba odpovědná za dítě ponechá dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a tím je vystaví nebezpečí vážné újmy na zdraví, nebo v důsledku toho dítě způsobí újmu na zdraví jiné osobě nebo škodu na cizím majetku nikoli nepatrnou,

h) použije vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení, ~~nebo~~

i) zneužívá nezletilého dítěte k fyzickým pracím nepřiměřeným jeho věku a stupni tělesného a rozumového vývoje-, **nebo**

j) nezachovává mlčenlivost o údajích, se kterými se seznámila při spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany nebo pověřenými osobami podle § 57 odst. 2.

(2) Fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že úmyslně ztěžuje nebo maří výkon rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o výchovném opatření podle § 13 odst. 1.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že ztěžuje nebo maří výkon rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o výchovném opatření podle § 13 odst. 1.

~~(4) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), d) až i) nebo podle odstavců 2 a 3 lze uložit pokutu do 50000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 200000 Kč.~~

(4) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), d) až j) nebo podle odstavců 2 a 3 lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 200 000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) lze uložit též zákaz činnosti.

§ 59e

(1) Ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se dopustí přestupku tím, že

a) opakovaně neseznámí dítě v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s jeho právy a povinnostmi,

b) nepředá dítě do péče budoucího osvojitele nebo pěstouna podle rozhodnutí příslušného orgánu,

~~e) opakovaně nedá soudu podnět ke zrušení umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, pokud pominuly důvody pro další pobyt dítěte v tomto zařízení, nebo opakovaně nevyrozumí o podání podnětu příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí,~~

~~d) opakovaně nedá soudu podnět k úpravě styku rodičů nebo jiných osob s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, pokud to vyžaduje zájem dítěte a zejména pokud ředitel opakovaně zakázal nebo přerušil návštěvu rodičů nebo jiných osob v zařízení, nebo opakovaně nevyrozumí o podání příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí,~~

c) nepodá informace o dítěti zákonným zástupcům, opatrovníkovi nebo orgánům sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost podle § 42aa odst. 2 písm. c) bodu 3,

d) neprojedná předem se zákonnými zástupci dítěte nebo opatrovníkem opatření zásadní důležitosti podle § 42aa odst. 2 písm. c) bodu 4,

~~e) nepodává informace o dítěti zákonným zástupcům, jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte nebo orgánům sociálně právní ochrany dětí na jejich žádost,~~

~~f) neprojedná předem s dítětem a se zákonnými zástupci dítěte opatření zásadní důležitosti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, nebo nedá podnět soudu k ustanovení opatrovníka dítěti, nejsou-li zákonní zástupci dítěte dosažitelní,~~

~~g) e) nepropustí dítě poté, co se dozvěděl o rozhodnutí soudu, kterým bylo zrušeno svěřeni dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a to jakmile může být dítě převzato osobou odpovědnou za jeho výchovu,~~

~~h) f) neoprávněně zastoupí dítě v jiných než běžných záležitostech,~~

~~i) g) nevydá rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení pobytu dítěte mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo.~~

~~j) nevydá rozhodnutí o příspěvku na úhradu pobytu a péče poskytované dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42b, nejde-li o případ, kdy se příspěvek na úhradu pobytu a péče podle § 42d nevyžaduje.~~

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) až ~~d) a b)~~ lze uložit pokutu do 20000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. ~~e) až j) c) až g)~~ pokutu do 50000 Kč nebo zákaz činnosti do 1 roku.

§ 59f

(1) Fyzická nebo právnická osoba se jako pověřená osoba dopustí přešupeku tím, že

~~a) přešupek rozsah sociálně právní ochrany stanovený v pověření,~~

~~b) a) poruší práva dětí žijících v zařízeních sociálně-právní ochrany nebo neplní povinnosti nutné pro jejich ochranu při výkonu sociálně-právní ochrany v rámci rozsahu sociálně-právní ochrany stanoveného v pověření,~~

~~c) b) poruší hygienické a protiepidemiologické předpisy nebo tyto předpisy porušuje soustavně,~~

~~d) c) vykonává sociálně-právní ochranu bez uzavření pojistné smlouvy pro případ odpovědnosti za škodu nebo nemá sjednáno pojištění pro případ odpovědnosti za škodu po celou dobu poskytování sociálně-právní ochrany,~~

~~e) d) závažně nebo opakovaně poruší povinnost oznámit orgánu, který rozhodl o pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení výkonu činností uvedených v pověření,~~

~~f) e) nevede záznamy o své činnosti související s poskytováním sociálně-právní ochrany v rozsahu odpovídajícím udělenému pověření,~~

~~g) f) nevypracuje za kalendářní rok výroční zprávu o své činnosti v sociálně-právní ochraně dětí nebo jiný doklad, který obsahuje popis této činnosti a pravidla hospodaření, nebo~~

závažně poruší povinnost zaslat výroční zprávu nebo jiný doklad o své činnosti orgánu, který rozhodl o vydání pověření,

- ~~h)~~ **g)** neoznámí termín a místo konání výchovně rekreačního tábora pro děti orgánu, který rozhodl o vydání pověření,
- ~~i)~~ **h)** poskytuje sociálně-právní ochranu i přesto, že přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 49 odst. 8, nebo poskytuje sociálně-právní ochranu prostřednictvím osoby, která nesplňuje podmínku bezúhonnosti,
- ~~j)~~ **i)** poskytuje sociálně-právní ochranu prostřednictvím osoby, která nezískala odbornou způsobilost, a v rozporu s podmínkami dozoru nad činností této odborně nezpůsobilé osoby,
- ~~k)~~ **j)** neřídí se při výkonu sociálně-právní ochrany standardy kvality sociálně-právní ochrany,
- ~~l)~~ **k)** neposkytne v rozsahu svého pověření pomoc dítěti při ochraně jeho života a dalších jeho práv,
- ~~m)~~ **l)** opakovaně poruší povinnosti, ke kterým se pověřená osoba zavázala v dohodě o výkonu pěstounské péče uzavřené s osobou pečující nebo osobou v evidenci,
- ~~n)~~ **m)** použije státní příspěvek na výkon pěstounské péče na jiné účely než na pokrytí nákladů na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí,
- ~~o)~~ **n)** nezachovává mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámila při výkonu sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s ním, anebo tuto povinnost poruší její zaměstnanci nebo jiné osoby, které se přímo podílejí na poskytování sociálně-právní ochrany pověřenou osobou, ~~nebo~~
- ~~p)~~ **o)** neposkytuje sociálně-právní ochranu bezplatně,
- p)** nesplní ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole výkonu sociálně-právní ochrany podle § 49b odst. 3, nebo
- q)** v rozporu s § 47d odst. 10 nepředloží ve lhůtě zákonem požadovaný přehled čerpání státního příspěvku za příslušný kalendářní rok nebo nepřevede nevyčerpanou část státního příspěvku na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 písm. a) ~~nebo b)~~ lze uložit pokutu do 200000 Kč a za přešůpek podle odstavce 1 písm. ~~e) až p)~~ **b) až q)** pokutu do 50000 Kč. Za přešůpek podle odstavce 1 písm. a), ~~b), i), j) a p)~~ **h), i) a o)** lze uložit též zákaz činnosti.

§ 59g

~~(1) Fyzická nebo právnická osoba se jako osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dopustí přešůpku tím, že~~

- ~~a) nezajistí, aby počet dětí umístěných v jednom zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvíše povolený počet dětí podle § 42 odst. 3,~~

- ~~b) nezajistí, aby počet dětí, o které současně osobně pečuje jeden zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvýše povolený počet dětí podle § 42 odst. 4,~~
- ~~c) odmítne přijetí dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo zákonného zástupce dítěte bez vážného důvodu, jedná-li se o dítě, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo bez péče přiměřené jeho věku, o dítě, jehož život nebo příznivý vývoj jsou vážně ohroženy, o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané nebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho práva,~~
- ~~d) přijme dítě do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti jiné osoby než zákonného zástupce nebo dítěte,~~
- ~~e) uzavře se zákonným zástupcem dítěte dohodu o přijetí dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, která neobsahuje náležitosti dohody podle § 42 odst. 8,~~
- ~~f) nezajistí nepřetržitý provoz a nepřetržité poskytování služeb zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~g) nevede evidenci dětí, které byly přijaty do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo nevede spisovou dokumentaci o dětech v tomto zařízení podle § 42 odst. 11 a § 42a odst. 2,~~
- ~~h) nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ohlásilo přijetí dítěte do tohoto zařízení neprodleně příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí,~~
- ~~i) opakovaně nezabezpečí plné přímé zaopatření dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~j) nezajistí poskytnutí zdravotních služeb dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~k) neřídí se standardy kvality při výkonu sociálně právní ochrany dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~l) opakovaně nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytovalo poradenství dítěti, jeho rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte podle § 42a odst. 1 písm. d) nebo spolupracovalo s rodinou dítěte a poskytovalo dítěti a jeho rodině pomoc v rozsahu uvedeném v § 42a odst. 1 písm. e) a h),~~
- ~~m) nevydá vnitřní řád zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~n) neurčí zástupce ředitele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~o) přemístí dítě umístěné v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc do jiného takového zařízení v rozporu s § 42a odst. 7 a 8, nebo~~
- ~~p) nevyužije státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ve kterém je umístěno dítě, za které byl zřizovateli státní příspěvek vyplacen.~~

~~(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. g), h) nebo m) lze uložit pokutu do 20000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b), d), e), k), l), n) nebo p) pokutu do 50000 Kč~~

a za přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), f), i), j) nebo o) pokutu do 200000 Kč nebo zákaz činnosti do 1 roku.

§ 59g

(1) Osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí, aby počet dětí umístěných v jednom zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvýše povolený počet dětí podle § 42ab odst. 4 a 5,
- b) nezajistí, aby počet dětí, o které současně osobně pečuje 1 zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvýše povolený počet dětí podle § 42ab odst. 6,
- c) odmítne přijmout dítě do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bez vážného důvodu, jedná-li se o dítě, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo bez péče přiměřené jeho věku, o dítě, jehož život nebo příznivý vývoj jsou vážně ohroženy, o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané nebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho práva,
- d) uzavře smlouvu o poskytování ochrany a pomoci, která neobsahuje náležitosti podle 42a odst. 1,
- e) nezajistí nepřetržitý provoz a nepřetržité poskytování služeb zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- f) nezajistí, aby smlouva o poskytování ochrany a pomoci byla uzavřena nejdéle na dobu podle § 42a odst. 4,
- g) nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ohlásilo přijetí dítěte do tohoto zařízení neprodleně příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí,
- h) opakovaně nezabezpečí plné přímé zaopatření dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- i) nezajistí poskytnutí zdravotních služeb, psychologické nebo jiné obdobné péče dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- j) neřídí se standardy kvality při výkonu sociálně-právní ochrany dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- k) opakovaně nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytovalo ochranu a pomoc dítěti v rozsahu podle § 42 odst. 2 písm. c) až h),

- l) neprovede vyúčtování přeplatku nebo nedoplatku úhrady nákladů za poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42e odst. 2, nebo**
- m) nevyužije státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ve kterém je umístěno dítě, za které byl zřizovateli státní příspěvek vyplacen, nebo použije tento státní příspěvek na jiné účely než na poskytování ochrany a pomoci dítěti v rozsahu činností podle § 42 odst. 2.**

(2) Za přešupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do

- a) 20 000 Kč, jedná-li se o přešupek podle odstavce 1 písm. f), g) nebo l),**
b) 50 000 Kč, jedná-li se o přešupek podle odstavce 1 písm. b), d), j), k), nebo m),
c) 200 000 Kč nebo zákaz činnosti do 1 roku, jedná-li se o přešupek podle odstavce 1 písm. a), c), e), h), nebo i).

§ 59h

(1) Přešupky podle tohoto zákona projednává

- a) krajský úřad, který žadatele zařadil do evidence žadatelů, jde-li o přešupek podle § 59 odst. 1 písm. a),
- b) krajský úřad, který by byl příslušný k vydání pověření, ~~nebo pokud by byla k vydání pověření příslušná komise, obecní úřad obce s rozšířenou působností, jejíž starosta komisi zřídil,~~ jde-li o přešupek podle § 59 odst. 1 písm. b),
- c) krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o přešupek podle § 59 odst. 1 písm. c),
- d) obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o přešupek podle § 59 odst. 1 písm. e) až j), § 59 odst. 2 a 3, § 59a odst. 1 nebo § 59d odst. 1 písm. a) a b),
- e) ~~krajský úřad, který vydal pověření, krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo zařízení sociálně právní ochrany provozované pověřenou osobou, nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, jejíž starosta zřídil komisi, která vydala pověření, jde-li o přešupek podle § 59e odst. 1, § 59f odst. 1 písm. a) až m) a písm. o) a p) nebo § 59g odst. 1,~~
- e) krajský úřad, který vydal pověření, nebo krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo zařízení sociálně-právní ochrany provozované pověřenou osobou, jde-li o přešupek podle § 59e odst. 1, § 59f odst. 1 písm. a) až l) nebo § 59f odst. 1 písm. n) až p) nebo § 59g odst. 1,
- f) Úřad práce České republiky, jde-li o přešupek podle § 59f odst. 1 písm. ~~n)~~ m) a q), nebo orgán sociálně-právní ochrany, vůči kterému má být povinnost plněna, nejsou-li k projednání přešupku příslušné orgány podle písmen a) až f).

(2) Přestupky, k jejichž projednání je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, může namísto obecního úřadu obce s rozšířenou působností projednávat komise pro projednávání přestupků zřízená starostou obce s rozšířenou působností jako zvláštní orgán obce.

(3) Pokuty vybírá orgán sociálně-právní ochrany, který je uložil.

ČÁST DESÁTÁ JEDENÁCTÁ ŘÍZENÍ A MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST

§ 60

~~(1) Žádosti podle § 21 odst. 2, § 47v a podle § 49 se podávají na tiskopisu předepsaném ministerstvem.~~

(1) Žádosti podle § 16b odst. 1, § 21 odst. 2, § 42l odst. 2, § 47v odst. 2, § 49 odst. 2 písm. a) a § 50p se podávají na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(2) Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon stanoven tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit též

- a) se souhlasem příslušného orgánu sociálně-právní ochrany na počítačové sestavě, která má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s předepsaným tiskopisem,
- b) v elektronické podobě, pokud z charakteru podání nebo jiného úkonu vyplývá, že je lze učinit v elektronické podobě; příslušný orgán sociálně-právní ochrany je povinen zveřejnit tyto tiskopisy v elektronické podobě, přičemž je povinen tyto tiskopisy zveřejnit vždy na portálu veřejné správy⁶⁹), pokud ministerstvo zveřejnilo příslušný tiskopis v elektronické podobě.

§ 61

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu se řídí místem trvalého pobytu dítěte, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Místní příslušnost krajského úřadu se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 2 písm. a), § 22, § 24 odst. 2 a 3, § 24b odst. 1 a 3, § 24c odst. 1 písm. b) a c), § 24c odst. 3 a § 27,
- b) místem trvalého pobytu fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem a místem trvalého pobytu osvojitele nebo pěstouna, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 2 písm. b),
- e) ~~místem, kde se nachází objekt nebo prostory, v nichž je provozováno zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jde-li o státní příspěvek pro zřizovatele tohoto zařízení,~~

c) místem, kde se nachází objekt nebo prostory, ve kterých je nebo má být provozováno zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jde-li o vydání, změnu nebo odnětí pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo o státní příspěvek pro zřizovatele tohoto zařízení,

d) místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání, rozšíření nebo změnu pověření podle § 49 nebo odnětí pověření podle § 50; **to neplatí, jde-li o vydání, změnu nebo odnětí pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,**

e) místem, kde se nachází objekt nebo prostory, v nichž má být poskytována sociálně-právní ochrana a provozováno zařízení sociálně-právní ochrany, jde-li o vydání stanoviska podle § 49,

f) místem trvalého pobytu osoby zařazené do evidence pěstounů na přechodnou dobu.

(3) Místní příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností se řídí

a) místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10a odst. 1, § 15 odst. 2, § 16 a § 37 odst. 2,

b) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 1 písm. d), § 20 odst. 1, § 21 odst. 1 a § 27a odst. 2,

c) místem trvalého pobytu fyzické osoby, jde-li o případy uvedené v § 16a nebo v § 30 odst. 5,

d) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která uzavírá dohodu o výkonu pěstounské péče nebo vůči níž směřuje správní rozhodnutí,

e) **rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, kterým byl tento obecní úřad obce s rozšířenou působností jmenován nebo ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem podle § 17, jde-li o výkon opatrovnictví nebo poručenství dítěte,**

f) **místem trvalého pobytu osoby pečující nebo osoby v evidenci, jde-li o vydání vyjádření podle § 47j odst. 5.**

(4) Místní příslušnost obecního úřadu se řídí místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10 odst. 1 písm. a), § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1.

~~(5) Místní příslušnost komise se řídí místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání pověření podle § 38 odst. 2 písm. a) nebo odnětí pověření podle § 50.~~

~~(6)~~ (5) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce, jde-li o rozhodování o dávkách pěstounské péče, se řídí místem trvalého pobytu osoby pečující a osoby v evidenci a v případě osoby, která má od zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte nebo na ~~příspěvek při ukončení pěstounské péče~~ **zaopatřovací příspěvek** se místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce řídí místem trvalého pobytu této osoby; jde-li o fyzickou osobu uvedenou v § 47o odst. 1 písm. h) ~~a v § 47o odst. 2,~~ **§ 47o odst. 2 a v § 50f** řídí se místní příslušnost místem jejího pobytu na území České republiky, a nelze-li místní příslušnost takto

určit, řídí se místní příslušnost místem sídla zaměstnavatele nebo místem podnikání této osoby na území České republiky. – účinnost od 1. ledna 2022.

~~(6)~~ (5) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce, jde-li o rozhodování o dávkách pěstounské péče, se řídí místem trvalého pobytu osoby pečující a osoby v evidenci a v případě osoby, která má od zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte nebo na zaopatřovací příspěvek se místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce řídí místem trvalého pobytu této osoby; jde-li o fyzickou osobu uvedenou v § 47o odst. 1 písm. h), § 47o odst. 2 a v § 50g řídí se místní příslušnost místem jejího pobytu na území České republiky, a nelze-li místní příslušnost takto určit, řídí se místní příslušnost místem sídla zaměstnavatele nebo místem podnikání této osoby na území České republiky. – účinnost od 1. ledna 2028.

(6) Jde-li o cizince, rozumí se místem trvalého pobytu dítěte nebo jiné fyzické osoby místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince⁷⁹⁾; nemá-li dítě nebo jiná fyzická osoba místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince⁷⁹⁾, řídí se místní příslušnost posledním známým místem jejího pobytu na území České republiky.

⁷⁹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 64

~~— (1) Účastníkem řízení v řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je pouze žadatel.~~

~~— (2) Pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů (§ 22 odst. 5 a 6, § 25 odst. 3) neplatí ustanovení správního řádu o lhůtách pro vydání rozhodnutí.⁵⁴⁾ V řízení o vydání souhlasu s osvojením dítěte do ciziny [§ 35 odst. 2 písm. i)] nejsou rodiče dítěte účastníky řízení, pokud by jimi nebyli ani v řízení o osvojení.~~

~~— (3) Odvolání proti rozhodnutí o výši příspěvku na úhradu pobytu a péče podle § 42b až 42f nemá odkladný účinek.~~

§ 64

(1) Účastníkem řízení v řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je pouze žadatel.

(2) Účastníky řízení o vydání souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b odst. 1 jsou pouze dítě a osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domov pro osoby se zdravotním postižením nebo dětský domov pro děti do 3 let věku. Pokud je žádost o vydání souhlasu podána jen jedním z účastníků řízení, není třeba druhého účastníka řízení vyrozumět o zahájení řízení. V řízení o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 může být prvním úkonem správního orgánu vydání rozhodnutí, je-li zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

(3) Pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů podle § 22 odst. 5 a 6 a § 25 odst. 3 se lhůty podle správního řádu pro vydání rozhodnutí nepoužijí. V řízení

o vydání souhlasu s osvojením dítěte do ciziny podle § 35 odst. 2 písm. i) nejsou rodiče dítěte účastníky řízení, pokud by jimi nebyli ani v řízení o osvojení.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen rozhodnout o žádosti o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 do 8 dnů od dne podání žádosti. Účastníkovi řízení o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 nemusí být před vydáním rozhodnutí ve věci samé dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

(5) Je-li žádost o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 podána opožděně, obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení o této žádosti zastaví.

(6) Je-li podáno odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o žádosti o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1, předá obecní úřad obce s rozšířenou působností spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 10 dnů od dne doručení odvolání, pokud podanému odvolání plně nevyhoví. Odvolací správní orgán rozhodne o odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů od předložení spisu.

ČÁST JEDENÁCTÁ DVANÁCTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Platná znění příslušných ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 1

Účel a působnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

(1) Ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen „zařízení“) a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále jen „středisko“), musí být zajištěno základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, vytvářeny podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti. S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku.

(2) Účelem zařízení je zajišťovat nezletilé osobě¹⁾, a to zpravidla ve věku od 3 4 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen „dítě“), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Zařízení spolupracují s rodinou dítěte a poskytují jí pomoc při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a náviku rodičovských a dalších dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině. Zařízení poskytují podporu při přechodu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče.

(3) Účelem středisek je poskytovat preventivně výchovnou péči, a tím zejména předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte. Střediska poskytují pomoc rodičům nebo jiným osobám, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu, (dále jen „osoby odpovědné za výchovu“) při výchově a vzdělávání dítěte a při řešení problémů spojených s péčí o dítě, s cílem zachovat a posílit rodinné vazby dítěte a zamezit odtržení dítěte z jeho rodinného prostředí.

(4) Zařízení a střediska spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte^{1a)}.

- účinnost od 1. 1. 2025

1) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

1a) § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 12

Dětský domov

(1) Dětský domov pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

(2) Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova.

(3) Do dětského domova mohou být umístovány děti ve věku ~~zpravidla~~ od 3 4 do nejvýše 18 let. Do dětského domova se rovněž umísťují nezletilé matky spolu s jejich dětmi; **pro tyto děti neplatí omezení dle věty první.**

- účinnost od 1. 1. 2025

§ 20

Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení

(1) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo

- a) na zajištění plného přímého zaopatření,
- b) na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností,
- c) na respektování lidské důstojnosti,
- d) na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců; **to neplatí v případě dítěte do dovršení 3 let, ledaže je společné umístění se sourozenci v nejlepším zájmu dítěte do dovršení 3 let z důvodu zachování sourozeneckých vazeb,**
- e) na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami,
- f) na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměřovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem,
- g) být seznámeno se svými právy a povinnostmi, radit se se svým obhájcem nebo opatrovníkem, ustanoveným pro řízení podle zvláštního zákona,¹²⁾ bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu.

h) účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto zákonem,

i) obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu; tyto žádosti, stížnosti, návrhy a podání je zařízení povinno evidovat,

j) vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají; názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti,⁹⁾

k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí,⁷⁾ zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob,

l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat,

m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek,

n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami¹⁰⁾ za podmínek stanovených tímto zákonem, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,

o) přijímat v zařízení s vědomím pedagogického pracovníka i návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n); pedagogický pracovník návštěvu nepřipustí, pokud byly dítěti zakázány nebo omezeny návštěvy podle § 21 odst. 1 písm. e) nebo pokud návštěva ohrožuje zdraví nebo bezpečnost,

p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem,

q) na podporu a pomoc po ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti.

(2) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má povinnost

a) dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení,

b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno,

c) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech,

d) předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány,

e) podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

(3) Dítě s uloženou ochrannou výchovou má všechna práva a povinnosti podle odstavců 1 a 2, s výjimkou práv podle odstavce 1 písm. o) a p).

(4) Na klienty uvedené v § 16 odst. 1 písm. a) a c) se vztahují ustanovení odstavce 1 s výjimkou písmen a) a o) a odstavce 2 s výjimkou písmene c).

(5) Na nezaopatřené osoby v zařízení podle § 2 odst. 6 se vztahují ustanovení odstavců 1 a 2.

- účinnost od 1. 1. 2025

7) Zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9) § 9 občanského zákoníku.

10) § 116 občanského zákoníku.

12) Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

**Platná znění příslušných ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn**

ČÁST DRUHÁ

PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

HLAVA I

PODMÍNKY NÁROKU NA PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

§ 7

(1) Příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

(2) Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾** nebo dětský domov⁵²⁾, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu^{7a)}; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu^{7b)} poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(3) Nárok na příspěvek nemá osoba mladší jednoho roku.

(4) O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

⁶⁹⁾ **Zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

§ 16

Přechod nároku na příspěvek a jeho výplatu

(1) Zemřel-li žadatel o příspěvek před pravomocným rozhodnutím o příspěvku, vstupuje do dalšího řízení a nabývá nárok na částky splatné do dne jeho smrti osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, zařízení sociálních služeb poskytující pobytové sociální služby podle § 48, 49 nebo 50, zdravotnické zařízení poskytující sociální služby podle § 52, **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾**, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, pokud některá z těchto fyzických nebo právnických osob byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě v průběhu řízení ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d), jako osoba, která poskytuje žadateli o příspěvek pomoc. Účastníky řízení se stávají všechny fyzické nebo právnické osoby uvedené ve větě první, které se od zahájení řízení podílely na pomoci žadateli o příspěvek do dne jeho smrti. Tyto osoby nabývají nárok na částky příspěvku splatné do dne smrti žadatele o příspěvek za kalendářní měsíc, ve kterém

poskytovaly pomoc. Pokud se v kalendářním měsíci podílelo na pomoci žadateli o příspěvek více těchto osob, nabývají nárok na částku příspěvku rovným dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém žadatel o příspěvek zemřel, pokud mu od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(2) Jestliže byl příspěvek přiznán před smrtí oprávněné osoby, vyplatí se splatné částky příspěvku, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, fyzické nebo právnické osobě uvedené v odstavci 1 větě první, pokud v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, poskytovala oprávněné osobě pomoc a byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c). Pokud se v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, podílelo na pomoci oprávněné osobě více fyzických nebo právnických osob, nabývají tyto osoby nárok na příspěvek rovným dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém oprávněná osoba zemřela, pokud jí od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(3) Nárok na příspěvek není předmětem dědictví.

§ 21

(1) Žadatel o příspěvek a oprávněná osoba, jejichž zdravotní stav je třeba posoudit pro stanovení stupně závislosti, jsou povinni

- a) podrobit se sociálnímu šetření,
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí,
- c) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- d) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o příspěvku změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o příspěvek, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala; tato povinnost musí být splněna i v době přerušování řízení,
- e) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce, že je mu poskytována u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková

péče⁶⁴⁾ pro tutéž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů, a doložit tuto skutečnost potvrzením poskytovatele zdravotních služeb,

f) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce propuštění ze zdravotnického zařízení lůžkové péče v případech uvedených v písmenu e), a to ve lhůtě 5 dnů.

(2) Příjemce příspěvku je povinen

a) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,

b) na výzvu příslušné krajské pobočky Úřadu práce osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčila-li krajská pobočka Úřadu práce lhůtu delší,

c) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce změny týkající se zajištění pomoci, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato změna nastala; tuto povinnost plní příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem, jehož součástí je písemný souhlas osoby blízké anebo jiné fyzické osoby nebo právnické osoby s poskytováním pomoci oprávněné osobě,

d) využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83 nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, **zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc**⁶⁹⁾ nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu,

e) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí výši příjmu rozhodnou pro zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1; tato povinnost se považuje také za splněnou, pokud příjemce příspěvku písemně sdělí příslušné krajské pobočce Úřadu práce, že ve stanovené lhůtě, popřípadě ve lhůtě uvedené v § 12 odst. 4, prokázal rozhodné příjmy pro účely přídatku na dítě podle zákona o státní sociální podpoře, a že okruh společně posuzovaných osob pro účely zvýšení příspěvku je stejný jako pro účely přídatku na dítě.

(3) Výplata příspěvku může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek může být odňat nebo nepřiznán, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v odstavci 1 a 2.

(4) Výplata příspěvku se zastaví, jestliže příjemce příspěvku nesplní oznamovací povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. a) až c), a to ani na písemnou výzvu krajské pobočky Úřadu práce ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, ve které byl příjemce příspěvku na následek porušení oznamovací povinnosti upozorněn. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato lhůta uplynula. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla oznamovací povinnost podle věty první dodatečně splněna.

⁶⁴⁾ § 9 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 372/2011 Sb.

§ 21a

(1) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, který poskytuje oprávněné osobě pomoc, jsou povinni písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce přijetí oprávněné osoby k hospitalizaci a propuštění z hospitalizace, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku podle § 21 odst. 2 písm. a); tuto povinnost má i zařízení sociálních služeb uvedené v § 48 až 50, jestliže poskytuje oprávněné osobě pobytové sociální služby, **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾** a dětský domov.

(2) Osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, poskytovatel sociálních služeb, který poskytuje pobytové sociální služby podle § 48 až 50, zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾** a dětský domov, pokud poskytovaly oprávněné osobě pomoc, jsou povinny ohlásit úmrtí oprávněné osoby příslušné krajské pobočce Úřadu práce ve lhůtě do 8 dnů ode dne úmrtí oprávněné osoby.

§ 29

(1) Krajská pobočka Úřadu práce kontroluje, zda

- a) příspěvek byl využit k zajištění pomoci,
- b) pomoc je poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, **zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾** nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu^{7a)},
- c) pomoc je poskytována osobně tím, kdo byl uveden v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášen podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c),
- d) způsob poskytované pomoci a její rozsah odpovídá stanovenému stupni závislosti a zda je zaměřena na základní životní potřeby, které podle výsledku posouzení stupně závislosti okresní správou sociálního zabezpečení není osoba schopna zvládat,
- e) v případě, kdy je pomoc poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, je tato osoba zdravotně způsobilá; za zdravotně způsobilou osobu k poskytování pomoci se nepovažuje osoba, která má sama nárok na příspěvek, ledaže lékařským posudkem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb doloží, že je schopna tuto pomoc poskytovat,
- f) byla s poskytovatelem sociálních služeb uzavřena smlouva o poskytování sociálních služeb.

(2) Zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v krajské pobočce Úřadu práce a zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v ministerstvu jsou na základě souhlasu osoby oprávněni vstupovat do obydlí, v němž osoba žije, za účelem provedení sociálního šetření a kontroly využívání příspěvku. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce nebo ministerstvem jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávající krajské pobočky Úřadu práce nebo ministerstva.

(3) Na postup při kontrole podle odstavce 1 se nevztahuje kontrolní řád³⁴⁾.

(4) O výsledku kontroly podle odstavce 1 provede krajská pobočka Úřadu práce záznam do spisu, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. Záznam o výsledku kontroly podepisují osoby, které kontrolu provedly. Se záznamem musí být kontrolovaný seznámen.

(5) Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce při kontrole podle odstavce 1 závažné nedostatky v poskytovaných sociálních službách nebo zjistí-li, že sociální služby jsou poskytovány bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1, je povinna neprodleně písemně informovat krajský úřad příslušný podle § 78 odst. 2.

(6) Poskytuje-li oprávněné osobě pomoc osoba blízká¹⁾ nebo asistent sociální péče, krajská pobočka Úřadu práce vydá těmto osobám na jejich žádost bezplatně písemné potvrzení prokazující dobu této péče pro účely hmotné nouze, zdravotního pojištění, důchodového pojištění a zaměstnanosti; v tomto potvrzení vždy uvede stupeň závislosti osoby, které je péče poskytována. Pro účely důchodového pojištění se v potvrzení uvede též údaj o výši příspěvku, která oprávněné osobě v době poskytování pomoci náležela.

(7) Příjemce příspěvku je povinen na vyžádání správního orgánu, který provádí kontrolu využívání příspěvku prokázat, že byl příspěvek využit k zajištění pomoci, a to způsobem, který osvědčí využití příspěvku, nebo dokladem o vyplacení příspěvku fyzickým nebo právnickým osobám, které poskytují pomoc při zvládnání základních životních potřeb, uvedeným v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášeným podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c), a to nejvýše 1 rok zpětně.

1) § 116 občanského zákoníku.

7a) § 22a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 340/2006 Sb.

34) Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

§ 48

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

(1) V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Osobám mladším 4 let se pobytové služby podle věty první poskytují pouze v případech, že se považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV nebo

za osoby, u nichž lze po dosažení 1 roku věku předpokládat naplnění podmínek závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV, a orgán sociálně-právní ochrany dětí písemně potvrdí, že potřebnou péči nelze zajistit v rodinné nebo náhradní rodinné péči. Podmínka podle věty druhé se považuje za splněnou i tehdy, je-li podána žádost

o přiznání příspěvku na péči a neposkytnutí pomoci by podle posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb ohrozilo život nebo zdraví zájemce o službu, a to do skončení tohoto řízení.

- účinnost od 1. 1. 2025

(23) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(34) Nezaopatřeným dětem se v domovech pro osoby se zdravotním postižením poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra. Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře²²⁾.

(45) V domovech pro osoby se zdravotním postižením může být vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření podle zvláštních právních předpisů²³⁾. Pro výkon ústavní výchovy nebo předběžného opatření v domovech pro osoby se zdravotním postižením platí s ohledem na specifické potřeby osob se zdravotním postižením přiměřeně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních²⁴⁾ o

- a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,
- b) právu ředitele takového zařízení povolit dítěti pobyt mimo zařízení, zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení, být přítomen při

otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, finanční hotovost nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte, povolit dětem starším 15 let cestovat do místa pobytu bez dozoru a zastoupit dítě v běžných záležitostech,

- c) povinnosti ředitele takového zařízení seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi, dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení, podat soudu podnět na prodloužení ústavní výchovy, vyžaduje-li to zájem dítěte, podávat informace o dítěti zákonným zástupcům nebo opatrovníkovi a orgánu sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost, projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci nebo opatrovníkem dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, propustit dítě mladší 15 let pouze v doprovodu osob odpovědných za výchovu,
- d) nároku na kapesné a jeho výši.

22) § 11 až 16 zákona č. 117/1995 Sb.

§ 91

(1) O poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb; tato smlouva se neuzavírá v případě poskytnutí sociální služby dítěti na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, 57, 58, 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 54, 56, 60, 60a, 65 a 70 musí být uzavřena v písemné formě, pokud alespoň jedna smluvní strana při jednání o uzavření smlouvy tuto formu navrhne.

(2) Smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- a) označení smluvních stran,
- b) druh sociální služby,
- c) rozsah poskytování sociální služby,
- d) místo a čas poskytování sociální služby,
- e) výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení, včetně způsobu vyúčtování,
- f) ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb,
- g) výpovědní důvody a výpovědní lhůty,

h) dobu platnosti smlouvy.

(3) Poskytovatel sociálních služeb může odmítnout uzavřít smlouvu o poskytování sociálních služeb pouze, pokud

a) neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na vymezení okruhu osob v registru poskytovatelů sociálních služeb,

b) nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociální služby, o kterou osoba žádá,

c) zdravotní stav osoby, která žádá o poskytnutí pobytové sociální služby, vylučuje poskytnutí takové sociální služby; tyto zdravotní stavy stanoví prováděcí právní předpis, nebo

d) osobě, která žádá o poskytnutí sociální služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytnutí téže sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

(4) Osoba je povinna před uzavřením smlouvy o poskytnutí pobytové služby předložit poskytovateli sociálních služeb posudek registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství o zdravotním stavu, nejde-li o poskytování sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení podle § 52.

(5) Pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy vzniklé z této smlouvy se použijí ustanovení občanského zákoníku.

(6) Osobu, která podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb není schopna sama jednat a nemá zákonného zástupce nebo opatrovníka, zastupuje při uzavírání smlouvy obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu osoby, nebo jde-li o poskytnutí pobytových sociálních služeb v zařízení sociálních služeb nebo ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče podle § 52, obecní úřad obce s rozšířenou působností podle sídla tohoto zařízení.

(7) Jestliže poskytovatel sociálních služeb odmítne uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v odstavci 3, vydá o tom osobě na její žádost písemné oznámení s uvedením důvodu odmítnutí uzavření smlouvy.

(8) K poskytování služby domov pro osoby se zdravotním postižením na základě smlouvy dětem do 15 let věku se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu trvá závazek ze smlouvy o poskytování sociální služby, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu.

§ 107

(1) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytuje sociální služby v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2,
- b) nevede záznamy podle § 88 písm. f),
- c) nevede evidenci žadatelů o sociální službu podle § 88 písm. g),
- d) odmítne s osobou uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby v rozporu s § 91 odst. 3,
- e) použije opatření omezující pohyb osob v rozporu s § 89 odst. 1 až 3,
- f) nepodá informaci o použití opatření omezujících pohyb osob podle § 89 odst. 5,
- g) nevede evidenci nebo neumožní nahlížení do evidence podle § 89 odst. 6,
- h) neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovala pomoc, podle § 21a odst. 2,
- i) nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 3 písm. d) nebo odst. 4,
- j) nesplní oznamovací povinnost podle § 88 písm. k),
- k) nezašle ve stanovené lhůtě údaje uvedené na předepsaném tiskopisu podle § 85 odst. 5,
- l) neoznámí ve stanovené lhůtě změny údajů podle § 82 odst. 1,
- m) nesplní ve lhůtě stanovené ministerstvem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci nebo nepodá písemnou zprávu o jejich plnění podle § 98 odst. 5,
- n) nesplní ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole registračních podmínek podle § 82a odst. 2,
- o) stanoví za poskytnutí sociální služby vyšší úhradu, než je maximální výše úhrady stanovená prováděcím právním předpisem,
- p) uzavře smlouvu, která neobsahuje náležitosti smlouvy podle § 91 odst. 2,
- q) nesdělí ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem údaje podle § 85 odst. 7,
- r) nevede evidenci podle § 91c.

(3) Podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 2.

(4) Zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾**, dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu se dopustí přestupku tím, že neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovalo pomoc, ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b), c) a l),
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), d), f), g), h), p) a r) a odstavce 4,
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. i) až k), m), o) a q) a odstavce 3,
- d) 250 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. e),
- e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. n),
- f) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1.

Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

„HLAVA II

ZDRAVOTNÍ SLUŽBY A ZAOPATŘENÍ POSKYTOVANÉ V DĚTSKÝCH DOMOVECH
PRO DĚTI DO 3 LET VĚKU

§ 43

(1) V dětských domovech pro děti do 3 let věku jsou poskytovány zdravotní služby a zaopatření dětem zpravidla do 3 let věku, **jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče a** které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí, zejména dětem týraným, zanedbávaným, zneužívaným a ~~ohroženým ve vývoji nevhodným sociálním prostředím~~ nebo dětem zdravotně postiženým. Zaopatřením se rozumí stravování, ubytování, ošacení a výchovná činnost.

(2) Dětské domovy pro děti do 3 let věku mohou poskytovat též ubytování ženám v průběhu těhotenství, je-li z důvodů nepříznivé životní situace ohroženo jejich zdraví.

§ 44

(1) Osoby povinné výživou jsou povinny přispívat poskytovateli na úhradu zaopatření dítěte umístěného v dětském domově pro děti do 3 let věku a popřípadě též jeho průvodce. Nežijí-li osoby povinné výživou ve společné domácnosti, je povinná hradit příspěvek na úhradu zaopatření dítěte osoba, jíž je dítě svěřeno do výchovy.

(2) Příspěvek na úhradu zaopatření dítěte se sníží na rozdíl prokázaného příjmu a součtu životního minima osoby povinné výživou a osob s ní společně posuzovaných a částky potřebné na úhradu normativních nákladů na bydlení²³⁾, předloží-li osoby povinné výživou dítěte poskytovateli doklady, kterými prokáží, že by jejich příjmy po zaplacení příspěvku na úhradu zaopatření dítěte poklesly pod součet životního minima domácnosti a normativních nákladů na bydlení. Do životního minima domácnosti se nezapočítává životní minimum dítěte umístěného v dětském domově pro děti do 3 let věku. Příspěvek na úhradu zaopatření dítěte se nevyžaduje, je-li nižší než 100 Kč měsíčně.

(3) Dojde-li ke změně výše příjmu domácnosti, jsou osoby povinné výživou, které hradí příspěvek na úhradu zaopatření dítěte, povinny tuto změnu sdělit poskytovateli do 15 dnů ode dne, kdy k této změně došlo.

(4) Při stanovení výše příspěvku na úhradu zaopatření dítěte se zohlední jeho věk s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám a s tím související náročnost poskytovaného zaopatření. Prováděcí právní předpis stanoví výši příspěvku na úhradu zaopatření dítěte a jeho průvodce a způsob jeho úhrady.

(5) Pokud zemře nebo zanikne poskytovatel, který poskytoval zdravotní služby v dětském domově pro děti do 3 let věku, a není-li zajištěno poskytování zdravotních služeb a zaopatření dětem umístěným v těchto zdravotnických zařízeních, zajistí těmto dětem poskytování zdravotních služeb a zaopatření v jiném dětském domově pro děti do 3 let věku kraj, v jehož obvodu se dosud zdravotní služby poskytovaly.

(6) K poskytování služeb dětským domovem pro děti do 3 let věku na základě smlouvy se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu trvá závazek ze smlouvy o poskytování služeb dětského domova pro děti do 3 let věku, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu.“

23) § 26 odst. 1 a § 28 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 452

Předběžné opatření upravující poměry dítěte

(1) Ocitlo-li se nezletilé dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o dítě pečovat, nebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen, soud předběžným opatřením upraví poměry dítěte ~~na nezbytně nutnou dobu~~ tak, že nařídí, aby dítě bylo umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí.

(2) Vhodným prostředím se rozumí výchovné prostředí u osoby nebo zařízení způsobilého zajistit nezletilému řádnou péči s ohledem na jeho fyzický a duševní stav, jakož i rozumovou vyspělost a umožnit realizaci případných jiných opatření stanovených předběžným opatřením. **U dětí do dovršení 3 let je vhodným výchovným prostředím pouze péče fyzické osoby.** Předběžným opatřením podle odstavce 1 lze svěřit dítě i do pěstounské péče na přechodnou dobu, po kterou rodič nemůže dítě ze závažných důvodů vychovávat, nebo po jejímž uplynutí lze dítě svěřit do péče před osvojením, dát souhlas rodiče s osvojením či rozhodnout o tom, že není třeba souhlasu rodiče k osvojení. – účinnost od 1. 1. 2025

(3) Ustanovení tohoto pododdílu o trvání a prodloužení doby trvání předběžného opatření se použijí i na předběžné opatření podle občanského soudního řádu, jímž má být účastníku uloženo, aby odevzdal dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče osoby dítěti příbuzné nebo blízké.

§ 454

Zahájení řízení

(1) Předběžné opatření, **jímž má být nařízeno umístění dítěte mimo péči rodičů nebo péči osoby dítěti příbuzné nebo blízké**, může soud nařídít jen na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(2) Návrh na předběžné opatření musí obsahovat kromě obecných náležitostí návrhu na zahájení řízení jméno nezletilého, jména, povolání a bydliště ostatních účastníků, jsou-li navrhovateli známa, vylíčení rozhodujících skutečností odůvodňujících nařízení předběžného opatření, označení osoby, které má být dítě předáno do péče. Neobsahuje-li návrh všechny náležitosti, a pro tyto vady není možné o návrhu rozhodnout ve lhůtě k tomu stanovené, soud návrh odmítne. Ustanovení o opravení nebo doplnění podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité, se nepoužije.

§ 456

Lhůta pro rozhodnutí

O návrhu na předběžné opatření soud rozhodne bezodkladně, ~~nejpozději do 24 hodin od jeho podání.~~ **Rozhodne-li soud po uplynutí 24 hodin od zahájení řízení, uvede v odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, pro které nebylo možné rozhodnout dříve.**

§ 457

Vykonatelnost

Rozhodnutí, kterým bylo návrhu vyhověno, je vykonatelné vydáním, **není-li určen pozdější okamžik.** Jeho výrok je závazný pro každého.

§ 459

Trvání předběžného opatření

~~(1) Předběžné opatření trvá po dobu 1 měsíce od jeho vykonatelnosti.~~

~~(2) Předběžného opatření, kterým se dítě svěřuje do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 452 odst. 2 věty druhé, trvá 3 měsíce od jeho vykonatelnosti; bylo-li před uplynutím doby zahájeno řízení ve věci samé, pak trvá do doby, než se stane vykonatelným rozhodnutím, kterým se toto řízení končí, nebo rozhodnutí, kterým bylo předběžné opatření zrušeno.~~

§ 459

Trvání předběžného opatření

Dobu trvání předběžného opatření určí soud na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce od jeho vykonatelnosti.

§ 460

Prodloužení doby trvání předběžného opatření

(1) Bylo-li před uplynutím doby podle ustanovení § 459 ~~odst. 1~~ zahájeno řízení ve věci samé, může soud předběžné opatření ~~na dobu nejvýše 1 měsíce~~ opakovaně prodloužit tak, aby celková doba trvání předběžného opatření nepřesáhla 6 měsíců od jeho vykonatelnosti. Poté lze ~~dobu~~ trvání předběžného opatření výjimečně **opakovaně prodloužit na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce** jen tehdy, nebylo-li z vážných důvodů a objektivních příčin možné v této době skončit důkazní řízení ve věci samé. **Účinky předběžného opatření zaniknou nejpozději uplynutím 1 roku od jeho vykonatelnosti.**

(2) Postupoval-li soud, kterému byla věc předána podle § 453 odst. 2 věty druhé, a nebylo-li o příslušnosti nadřízeným soudem dosud rozhodnuto, rozhodne o prodloužení doby trvání soud, který předběžné opatření nařídil.

§ 468a

Spojení řízení

(1) Nebylo-li zastaveno řízení o svéprávnosti rodiče nezletilého dítěte podle § 35 odst. 2, soud zahájí řízení ve věcech rodičovské odpovědnosti a řízení spojí.

(2) Pro řízení je příslušný soud, který vede řízení o svéprávnosti.

(3) V rozsudku, jímž se omezuje svéprávnost v oblasti rodičovské odpovědnosti, vymezí soud rozsah, v jakém způsobilost posuzovaného omezil, nepostačují-li vzhledem k zájmu dítěte mírnější a méně omezující opatření.

§ 468b

Přenesení příslušnosti na soud jiného členského státu Evropské unie

Soud může řízení přerušit, jestliže dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky k přenesení příslušnosti na soud jiného členského státu Evropské unie podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁹⁾.

⁹⁾ **Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.**

Nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí.